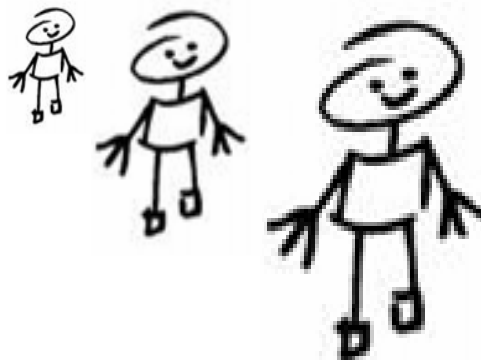

Nota Jeugdbeleid

2007-2010

Idealen in uitvoering

Afdeling Welzijn, Zorg en Onderwijs
Beek, Juli 2007

Samenvatting

Met deze nota willen we de kansen van de Beekse jeugd bevorderen en hen de mogelijkheden bieden om zich gezond te ontwikkelen, zodat zij op een zelfstandige wijze kunnen participeren in de maatschappij. Om hierin te slagen willen wij de samenhang binnen de basisinfrastructuur van voorzieningen versterken.

De samenhang binnen de basisinfrastructuur wordt versterkt door de verderop beschreven beleidsvoornemens. Deze zijn geformuleerd aan de hand van de uitgangspunten en gebaseerd op conclusies die zijn getrokken uit de beschrijvingen van de doelgroep, de basisinfrastructuur en de externe ontwikkelingen.

De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd:

- de gemeente is de regisseur van het jeugdbeleid en de basisinfrastructuur;
- het versterken van het algemeen (preventief) jeugdbeleid staat voorop;
- gericht preventief en curatief beleid wordt ontwikkeld indien daarvoor gegronde redenen zijn aan te voeren;
- regionale samenwerking wordt gestimuleerd voorzover dat een meerwaarde betekent voor de realisering van het integraal lokaal jeugdbeleid;
- de gemeente heeft de taak om vroegtijdig risicogedrag te signaleren, om zo te voorkomen dat jongeren in de problemen komen;
- de invloed van de doelgroep wordt vergroot door participatie;
- het beleid moet aansluiten op de wensen en behoeften van de doelgroep.

In de beschrijving van de doelgroep zijn knelpunten benoemd van en door jongeren. Deze knelpunten houden enerzijds in dat jongeren weinig interesse tonen in sport en dat zij een grotere kans hebben om riskant gedrag te gaan vertonen. Anderzijds geven jongeren aan behoefte te hebben aan voorzieningen waar ze elkaar in hun vrije tijd kunnen ontmoeten.

Vervolgens is de basisinfrastructuur beschreven. Deze is degelijk, maar desondanks hebben wij de behoefte om deze op diverse gebieden te versterken, zoals de evaluatie van de gemeentelijke subsidieverordening en het opstellen van een gemeentelijke sportnota. Daar waar de verschillende prestatievelden van de WMO van invloed zijn op de diverse beleidsterreinen is dat beschreven.

Naast de ontwikkelingen op lokaal niveau wordt ook op landelijk niveau erkend dat de huidige basisinfrastructuur in ontwikkeling is én blijft. Zo zien we dat er behoefte is om de onderwijsachterstanden en het voortijdig schoolverlaten aan te pakken, niet alleen op regionaal en landelijk niveau, maar ook op Europees niveau.

Daarnaast vindt het rijk dat sporten een essentieel onderdeel is van de ontwikkeling van de jeugd en wenst zij dit te intensiveren met maatregelen zoals *Bewegen en Meedoen*.

Bovendien zien we in de regio ontwikkelingen die zich richten op het preventief aanpakken van jongeren die risicogedrag vertonen, zoals het onderzoek Jeugdcriminaliteit en het Veiligheidshuis. Lokaal is hiervoor behoefte aan meer uren voor de inzet van jeugdwerk.

Verder wordt er een duidelijke relatie gelegd tussen het prestatieveld 1 van de WMO en het realiseren van accommodaties of voorzieningen waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten.

Tenslotte zien we een duidelijk verband tussen de regionale behoefte aan het ondersteunen van ouders en de jongeren in initiatieven als 'zorgstructuren primair onderwijs' en het Centrum voor Jeugd en Gezin.

De bovengenoemde uitgangspunten en ontwikkelingen hebben geleid tot beleidsvoornemens. Dit betekent dat hierbij beleid kan worden vastgesteld, gewijzigd of geïntensiveerd.

Thema Buurt en Leefbaarheid

- Accommodaties en voorzieningen jeugd
- Opstellen sportnota
- BOS-impuls
- Evaluatie subsidiebeleid
- Centrum voor jeugd en gezin

Thema Sluitend netwerk

- Pakket RAAK
- Zorgstructuren
- Leerplicht
- Onderwijsachterstanden
- Veiligheid jeugd
- Alcoholmatiging en drugspreventie

Deze voornemens versterken de basisinfrastructuur die ervoor dient de Beekse jeugd de mogelijkheid te bieden zich goed te kunnen ontwikkelen, zodat zij optimaal kan participeren in de huidige maatschappij. De maatschappij die wordt gevormd door leefbare buurten en een sluitend netwerk van voorzieningen. Want als het kind en/of gezin uit balans (dreigen te) raken, biedt het sluitend netwerk de mogelijkheid om het kind en/of gezin te ondersteunen, zodat zij weer volwaardig deel kunnen nemen aan de maatschappij.

Overigens: door sterk in te zoomen op de problemen en de verbeterpunten, lijkt het er op of het in Beek slecht gesteld is met de jeugd. Niets is echter minder waar: met het grootste deel van de jeugd gaat het "gewoon" goed. De maatregelen zijn echter nodig om dat zo te houden en de reeds bestaande problemen te bestrijden.

Wmo-platform

Omdat het jeugdbeleid ook deels onder de prestatievelden van de Wet maatschappelijk ontwikkeling valt, is deze nota aan het Wmo-platform ter advies voorgelegd. Op enkele punten na hebben wij dit advies volledig opgevolgd door de conceptnota aan te passen. Daar waar is afgeweken van het advies is dat per brief aan het platform gemotiveerd. De brief ligt bij de stukken ter inzage.

3. Financiële overwegingen.

In de onderstaande tabel zijn de financiële consequenties per beleidsvoornemen weergegeven.

Beleidsvoornemen	Start uitvoer	Financiële consequentie	Ten laste van begroting	
Opstellen Sportnota	Eind 2007	€ 6.000,- is gedekt	2007	Incid.
Evaluatie subsidiebeleid	Eind 2007	p.m.	2009	Struct.
Bos-impuls	Vanaf 2007	p.m.	Na 2011	Struct.
Pakket RAAK	Vanaf 2008	budgettair neutraal	-	-
Zorgstructuren				
• primair onderwijs	Vanaf 2008	€ 17.000,- is gedekt	2008	Struct.
• 0-4 jarigen	Vanaf 2008	Onbekend	2008	Struct.
Veiligheid jeugd	Vanaf 2008	€ 25.000,-	2008	Struct.
Accommodatie en voorzieningen jeugd	Vanaf 2009	p.m.	Na 2010	Struct.
Centrum voor Jeugd en gezin	Voor 2011	p.m.	-	-
Leerplicht	Voor 2009	budgettair neutraal	-	Incid.
Alcoholmatiging en drugspreventie	Vanaf 2009	p.m.	2009	Struct.
Onderwijsachterstanden				
• GOA	Vanaf 2008	p.m.	2009	Struct.
• OWWZ	Vanaf 2008	p.m.	2009	Struct.
Accommodatie en voorzieningen jeugd	Vanaf 2009	p.m.	Na 2010	Struct.
Centrum voor Jeugd en gezin	Voor 2011	p.m.	-	-

Hieronder zijn de beleidsvoornemens opgesplitst in twee onderdelen. Bij de beleidsvoornemens in het eerste onderdeel zijn de kosten bekend en ook de dekking. Bij de beleidsvoornemens in het tweede deel zijn zowel de plannen als de financiële gevolgen nog niet voldoende inzichtelijk.

In de tabel zijn de volgende posten gekwalificeerd waarvoor inmiddels al *dekking* is:

- Opstellen sportnota

Het Huis van de Sport gaat de sportnota voor een bedrag van € 6.000,- opstellen. Dit bedrag is opgenomen in de voorjaarsnota 2007.

- Pakket RAAK

De insteek is om het project RAAK budgettair neutraal te financieren. Getracht zal worden om met dat deel van het maatwerkdeel dat nu aan RAAK-producten wordt besteed, een groter aantal producten te kunnen afnemen door regionaal dezelfde producten in te kopen.

- Veiligheid jeugd

Het PIW gaat dit voor een bedrag van € 25.000,- uitvoeren. Dit bedrag is opgenomen in de voorjaarsnota 2007, maar zal pas in 2008 ten laste van de begroting komen. Wij zullen in overleg met de leden van het JIT het plan van aanpak risicojongeren opstellen.

- Zorgstructuren primair onderwijs

Indien na de evaluatie van het schooljaar 2006-2007 blijkt dat de huidige opzet en omvang juist is, wordt de hierboven beschreven vorm structureel ingebed. Dit gaat gepaard met een kostenpost van ongeveer € 17.000,-. Hiervoor is nu geen dekking binnen de gemeentelijke begroting. Gedacht kan worden aan het inzetten van het huidige budget voor schoolbegeleiding dat per 1 januari 2008 vrijvalt. Het budget voor schoolbegeleiding blijft dus voorlopig gehandhaafd tot bekend is wat de uitkomsten van de evaluatie zijn. Dit plan zal worden voorgelegd aan de raad.

- Leerplicht

Het opstellen van het 4-jarig beleidsplan wordt budgettair neutraal opgesteld.

Aangezien er momenteel onvoldoende onderzoek is verricht naar de onderstaande beleidsvoornemens kan onvoldoende worden aangegeven of beleid gewijzigd of geïntensiveerd dient te worden. Om die reden zijn de financiële gevolgen nog onbekend en zullen er nog aparte voorstellen volgen voor de volgende beleidsvoornemens:

- Accommodatie en voorzieningen jongeren
- Centrum voor jeugd en gezin
- Onderwijsachterstanden
- Evaluatie subsidiebeleid
- BOS-impuls (13-19 jarigen)

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
Inhoudsopgave.....	6
1. Inleiding	8
2. Uitgangspunten	10
3. Doelgroep.....	12
3.1. De Beekse jeugd.....	12
3.2. Beschrijving doelgroep per beleidsterrein.....	13
3.2.1. Onderwijs	13
3.2.2. Sport.....	13
3.2.3. Veiligheid.....	13
3.2.4. Vrije tijd & Cultuur	14
3.2.5. Zorg.....	15
3.3. Conclusies.....	15
4. Basisinfrastructuur Welzijn, Zorg & Onderwijs	17
4.1. Onderwijs	17
4.1.1. Wettelijke taken	17
4.1.2. Instellingen	20
4.1.3. Activiteiten	26
4.1.4. Overlegstructuren	29
4.2. Sport	30
4.2.1. Wettelijke taken	30
4.2.2. Gelegenheden voor sport en spel.....	30
4.2.3. Activiteiten	31
4.2.4. Verenigingen	32
4.3. Veiligheid	32
4.3.1. Wettelijke taken	32
4.3.2. Activiteiten	32
4.3.3. Overlegstructuren	35
4.4. Vrije tijd & Cultuur.....	36
4.4.1. Instellingen	36
4.4.2. Overlegstructuren	38
4.4.3. Verenigingen & activiteiten	39
4.5. Zorg.....	39
4.5.1. Wettelijke taken	39
4.5.2. Instellingen	42
4.5.3. Overlegstructuren	44
4.5.4. Activiteiten	45
4.6. Conclusies.....	47
5. Maatschappelijke ontwikkelingen.....	49
5.1. Onderwijs	49
5.1.1. Peuterspeelzaalbeleid	49
5.1.2. Leerlingenvervoer	49
5.1.3. Leerplicht.....	50
5.1.4. Time-outvoorziening (TOV) / Rebound voorziening	53
5.2. Sport	53
5.3. Veiligheid	54
5.3.1. Onderzoek Jeugdcriminaliteit Zuid-Limburg.....	54
5.3.2. Veiligheidshuis.....	55
5.4. Vrije tijd & cultuur	55
5.4.1. Cultuureducatie	55
5.4.2. Herstructurering Openbaar Bibliotheekwerk	55
5.5. Zorg.....	56

5.5.1.	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).....	56
5.5.2.	Operatie JONG.....	57
5.5.3.	Centrum voor Jeugd & Gezin (CJG).....	57
5.6.	programmaminister voor Jeugd en Gezin.....	58
5.7.	Conclusies.....	60
6.	Beleidsvoornemens.....	61
6.1.	Thema Buurt en Leefbaarheid.....	62
6.1.1.	Accommodaties & voorzieningen jeugd.....	62
6.1.2.	Opstellen Sportnota.....	63
6.1.3.	BOS-impuls.....	64
6.1.4.	Evaluatie subsidiebeleid.....	65
6.1.5.	Centrum voor jeugd en gezin.....	66
6.2.	Thema Sluitend netwerk.....	67
6.2.1.	Pakket RAAK.....	67
6.2.2.	Zorgstructuren.....	68
6.2.3.	Leerplicht.....	71
6.2.4.	Onderwijsachterstanden GOA en OWWZ.....	72
6.2.5.	Veiligheid jeugd.....	73
6.2.6.	Alcoholmatiging en drugspreventie.....	74
6.3.	Conclusie.....	75
7.	Financiële consequenties.....	77
7.1.	Beleidsvoornemens met dekking.....	78
7.2.	Beleidsvoornemens financiële gevolgen onbekend.....	78
7.3.	Conclusies.....	79
8.	Aanbevelingen.....	80
8.1.	Proces van beleidsvorming.....	80
8.2.	Samenhang basisinfrastructuur.....	81
	Index.....	83
	Lijst van grafieken, figuren en tabellen.....	85

1. Inleiding

Op 20 november 1989 is door de VN (Verenigde Naties) het Verdrag inzake de Rechten van het Kind unaniem aanvaard. De rechten van het kind zijn een centraal uitgangspunt voor het Nederlandse jeugdbeleid, zowel landelijk, provinciaal, regionaal als lokaal. Zo hebben wij ons ook voorgenomen om jeugdbeleid te ontwikkelen. Met dit beleid willen wij een bijdrage leveren aan een goede en gezonde ontwikkeling van jeugdigen om zich te kunnen ontplooiën tot zelfredzame volwassenen. Volwassenen die volwaardig deelnemen aan de samenleving.

Jeugdbeleid kan worden verdeeld in de volgende componenten:

- Algemeen jeugdbeleid

Dit betreft beleid dat is gericht op alle jeugdigen. Het gaat om algemene voorzieningen die voor jeugdigen in het algemeen worden aangeboden ter stimulering van de ontwikkeling. Hierbij valt te denken aan peuterspeelzalen, kinderopvang, speelvoorzieningen, verenigingen en instellingen voor sport en cultuur.

- Algemeen preventief jeugdbeleid

Dit is beleid dat is gericht op het voorkomen van achterstanden van jeugdigen. Preventief jeugdbeleid bevordert de kansen van jeugdigen en voorkomt uitval van jeugdigen uit het gezin, het onderwijs, de arbeidsmarkt of de samenleving als zodanig. Het is erop gericht de draagkracht van jongeren te vergroten en de sociale binding met de maatschappij en de maatschappelijke participatie te bevorderen. Preventieve instrumenten zijn bijvoorbeeld: jeugdgezondheidszorg; maatschappelijk werk/opvoedingsondersteuning; buurtnetwerken; informatievoorziening aan de jeugd, handhaving van de leerplicht en voorkoming van voortijdig schoolverlaten

- Gericht preventief jeugdbeleid

Dit is beleid gericht op het optimaal doen verlopen van de ontwikkeling van specifieke groepen jeugdigen door middel van een samenhangend, herkenbaar en toegankelijk aanbod. Het beleid is gericht op het voorkomen van achterstanden of problemen van en met jeugdigen. De problematiek is van dien aard dat het met facetbeleid niet meer aangepakt kan worden. De omvang en de ernst van de problemen vraagt om een categoriale aanpak. Het gaat hier veelal om overlast-criminaliteit-bestrijding, maar ook bijvoorbeeld onderwijsachterstandsbeleid voor het onderwijs aan woonwagen- en zigeunerkinderen.

- Curatief jeugdbeleid

Dit beleid is gericht op het oplossen van problemen en achterstanden van en met jeugdigen. Bij curatief beleid is een onderscheid te maken in jongeren die problemen hebben en jongeren die problemen veroorzaken. Gemeenten hebben maar ten dele te maken met de uitvoering van dit beleid. Het gaat hier met name om de uitvoering van het beleid door jeugdhulpverleningsorganisaties, waarvoor de verantwoordelijkheid bij de provincie ligt (als bureaus Jeugdzorg en geestelijke gezondheidszorg). Tevens gaat het om organisaties vallend onder de verantwoordelijkheid van justitie. Wel zijn gemeenten (mede)verantwoordelijk voor de afstemming op dit terrein.

Deze componenten zijn ook terug te vinden in de voorgangers van deze nota, genaamd Nota jeugdbeleid 2007-2010. Dat zijn de startnotitie Preventief jeugdbeleid (1998) en de nota Zorg voor het kind (2000). De startnotitie behandelt het gericht preventief en curatief jeugdbeleid. De nota uit 2000 richt zich voornamelijk op (algemeen) jeugdbeleid met uitzondering van sport en cultuur.

Beide nota's hebben geleid tot (een versterking van) een infrastructuur van voorzieningen voor welzijn, zorg en onderwijs die de ontwikkeling van jeugd ondersteunen. Een sterke en sluitende infrastructuur van voorzieningen en diensten is dus de basis om de Beekse jeugd dezelfde ontwikkelingskansen te bieden.

De huidige nota heeft tevens als doel om de bovenstaande componenten niet alleen te verenigen, maar ook de samenhang binnen die infrastructuur te versterken. In de probleemstelling en doelstelling is dat nader omschreven:

Probleemstelling Jeugdbeleid:

Hoe kan de basisinfrastructuur van voorzieningen van Welzijn, Zorg & Onderwijs voor jongeren tot 24 jaar in de Gemeente Beek worden versterkt?

Doelstelling Jeugdbeleid:

Het bevorderen van kansen en bieden van mogelijkheden voor een gezonde ontwikkeling van de jeugd, door middel van een sterke samenhang binnen de basisinfrastructuur van voorzieningen, waardoor zij op een zelfstandige en volwaardige wijze kunnen deelnemen aan de samenleving.

De doelstelling is positief geformuleerd, omdat jeugdbeleid er met name is voor alle jongeren en dus niet alleen voor probleemjongeren én omdat het jeugdbeleid niet alleen gaat over het oplossen van problemen.

Jeugdbeleid is een beleidsterrein dat zich uitstrekt buiten de afgebakende gebieden van Welzijn, Zorg & Onderwijs. Jeugdbeleid is welhaast per definitie intersectoraal beleid. Toch beperkt deze nota zich, omwille van de overzichtelijkheid, tot de beleidsterreinen van Welzijn, Zorg & Onderwijs. Bovendien wordt er binnen de Regio Westelijk Mijnstreek samengewerkt om regionale ambities te verwezenlijken. Eén van die samenwerkingsgebieden is Sociaal Vitale Leefgemeenschappen. Als er voorzieningen, overlegstructuren en activiteiten hieronder vallen, wordt hieraan gerefereerd.

Om jeugdbeleid voor de Gemeente Beek te ontwikkelen is een werkgroep jeugd in het leven geroepen. Deze werkgroep beslaat de beleidsterreinen Onderwijs, Sport, Veiligheid, Vrije tijd & Cultuur en Zorg. Deze beleidsterreinen behelzen de basisinfrastructuur van instellingen, voorzieningen, accommodaties, overleggen, diensten en activiteiten onder de regie van de Gemeente Beek ten behoeve van de Beekse jeugd.

De informatie die is opgenomen in deze nota bestaat enerzijds uit gemeentelijke informatie zoals notities, enquêtes, maar ook uit informatie van instellingen, provincie en rijk. Anderzijds zijn de ervaringen van de werkgroep gebruikt om te komen tot beleidsvoornemens.

Bovendien is de nota voorgelegd aan het WMO-platform om hierover een advies uit te brengen aan het college. Het advies van het platform is ook in de nota meegenomen.

Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk (H. 1) wordt het kader beschreven waarin het jeugdbeleid is ontwikkeld en vervolgens de uitgangspunten (H. 2). Deze uitgangspunten beschrijven de principes waarop het jeugdbeleid gefundeerd is. Er zijn drie factoren die het jeugdbeleid beïnvloeden. Dat zijn allereerst de inwoners van de Gemeente Beek van 0 tot 24 jaar (H. 3).

Daarnaast de ontwikkelingen binnen de wettelijke taken, huidige voorzieningen, overlegstructuren en activiteiten (H. 4 Basisinfrastructuur Welzijn, Zorg & Onderwijs), maar natuurlijk ook de ontwikkelingen die spelen op regionaal, landelijk en Europees niveau (H. 5 Maatschappelijke ontwikkelingen).

Op basis van die factoren zijn conclusies getrokken. Deze conclusies zijn vertaald in beleidsvoornemens (H. 6) om in te kunnen spelen op de factoren die zo sterk het jeugdbeleid beïnvloeden.

Deze beleidsvoornemens zijn financieel vertaald in hoofdstuk 7. De nota wordt afgesloten met aanbevelingen in het laatste hoofdstuk (H. 8).

In de bijlage is met een grafisch schema inzichtelijk gemaakt hoe de instellingen, overleggen en activiteiten binnen de basisstructuur in relatie tot elkaar staan.

2. Uitgangspunten

Bij het schrijven van de nota beginnen we eerst met een aantal veronderstellingen. Deze hebben invloed op de ontwikkeling en uitvoering van de geformuleerde beleidsvoornemens in hoofdstuk 6.

Taken en verantwoordelijkheden

Opgroeien en opvoeden is primair een verantwoordelijkheid van de ouders, maar is ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid. De gemeentelijke overheid krijgt hier in toenemende mate een taak in. In hoofdstuk 4 worden deze taken ook expliciet genoemd, de nadruk ligt op de gemeente in haar rol als regisseur. De doelgroep die bestaat uit 0-24 jarigen is niet alleen onderwerp van beleid of consument van het aanbod van voorzieningen. Naarmate zij ouder worden, zijn zij in staat steeds meer verantwoordelijkheid te dragen. Langzamerhand is de situatie ontstaan dat veel burgers de overheid zien als een groot dienstverlenend instituut. De overheid kan echter niet (in) alles voorzien en alles oplossen. Burgers hebben niet alleen rechten maar ook plichten jegens elkaar. De jeugd neemt letterlijk en figuurlijk ruimte in en hoort die (in alle redelijkheid) te krijgen. In de ontwikkeling naar volwassenheid neemt de jeugd deel aan de lokale samenleving. Jeugdigen leren van volwassenen en hebben daarbij recht op veiligheid en bescherming. Leren is ook fouten maken, volwassenen dienen daar volwassen op te reageren.

Aangezien we de doelgroep niet alleen als onderwerp van beleid of als consumenten van het aanbod van voorzieningen zien, willen wij hen ook daar waar mogelijk laten participeren in de realisatie van de beleidsvoornemens.

Balans in het jeugdbeleid.

De gemeente heeft de regie over een sterke basisinfrastructuur van voorzieningen inclusief een sluitend netwerk dat de doelgroep van jongs af aan ondersteuning biedt bij hun ontwikkeling. Door enerzijds het aanbieden van algemene voorzieningen en anderzijds aanvullende voorzieningen in preventieve en curatieve zin dient het jeugdbeleid een sluitend geheel te bieden.

Daarnaast moet er een balans zijn tussen de gemeentelijke taken (die worden opgelegd) en hoe hieraan invulling wordt gegeven op basis van de behoeften van de doelgroep.

Aandacht voor risico's

Opvoedingsstijlen, gezinsomstandigheden en psychische/ fysieke gesteldheid bij het kind en gezin bepalen in hoge mate de wijze waarop de huidige doelgroep later zal participeren in de maatschappij. Voorzieningen dienen in staat te zijn vroegtijdig risico's en problemen te signaleren, zodat deze bij voorkeur binnen de eigen omgeving aangepakt kunnen worden. Door het aanbieden van deze voorzieningen die onder

de noemer van jeugdbeleid tot stand komen, dienen problemen en overlast veroorzaakt door jeugd te worden teruggedrongen.

Ketenbenadering.

De eerste 23 levensjaren bepalen voor een groot deel tot wie hij of zij zich ontwikkelt en participeert in de maatschappij. Voor een rechtvaardige en vitale samenleving is het cruciaal dat iedereen beschikt over een minimale en gelijkwaardige startpositie. Om dit te kunnen realiseren is het van belang dat er in de jeugdijaren een solide basis wordt gelegd. Wij stellen dat op basis van de basisinfrastructuur de doelgroep een ononderbroken ontwikkeling moet kunnen doormaken. Dat betekent dat de elementen waaruit de basisinfrastructuur bestaat, daar waar nodig, naadloos in elkaar overvloeien en zodanig dat er een sluitend netwerk wordt gevormd. Desondanks ligt de primaire verantwoordelijkheid van het welzijn van het kind en jongere bij de opvoeders.

Duurzaamheid van beleid.

Alleen beleidsvoornemens die bijdragen aan en aansluiting vinden bij de huidige basisstructuur bieden meerwaarde. Daarnaast wordt regionale samenwerking gestimuleerd voorzover dat een meerwaarde betekent voor de realisering van het integraal lokaal jeugdbeleid.

Concluderend stellen we de volgende uitgangspunten voor het jeugdbeleid vast:

- de gemeente is de regisseur van het jeugdbeleid en de basisinfrastructuur (zie hoofdstuk 4);
- het versterken van het algemeen (preventief) jeugdbeleid staat voorop;
- gericht preventief en curatief beleid wordt ontwikkeld indien daarvoor gegronde redenen zijn aan te voeren;
- regionale samenwerking wordt gestimuleerd voorzover dat een meerwaarde betekent voor de realisering van het integraal lokaal jeugdbeleid;
- de gemeente heeft de taak om vroegtijdig risicogedrag te signaleren, om zo te voorkomen dat jongeren in de problemen komen;
- de invloed van de doelgroep wordt vergroot door participatie;
- het beleid moet aansluiten op de wensen en behoeften van de doelgroep.

Welke burgers van de Gemeente Beek vallen onder deze doelgroep wordt beschreven in het volgende hoofdstuk.

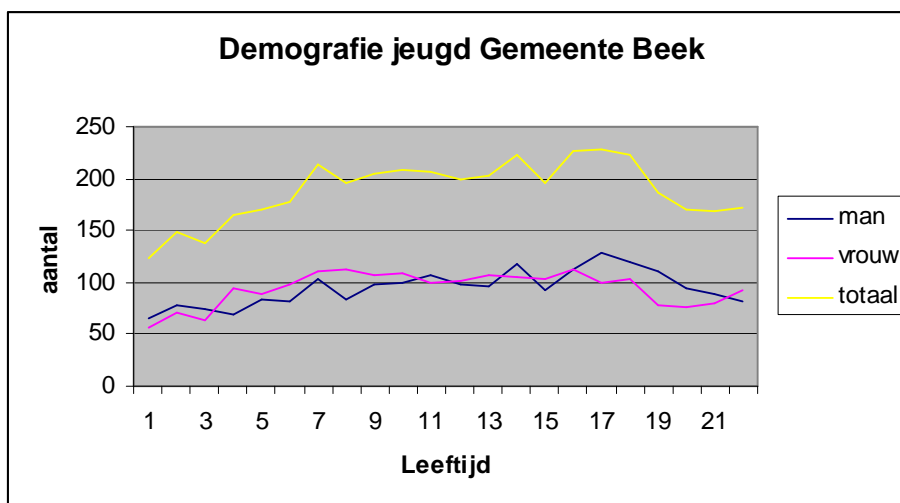
3. Doelgroep

De doelgroep waar het jeugdbeleid op afgestemd is, zijn de inwoners van de Gemeente Beek tot 24 jaar.

3.1. De Beekse jeugd

Deze paragraaf besteedt aandacht aan de demografische opbouw van de Beekse jeugd en hun achtergrond.

Beek had in 2006 16.717 inwoners waarvan 23 % van de bevolking onderdeel uitmaakt van de doelgroep (gegevens GBA). In de onderstaande grafiek wordt de leeftijdsopbouw van de 0 tot en met 23 jarigen weergegeven.

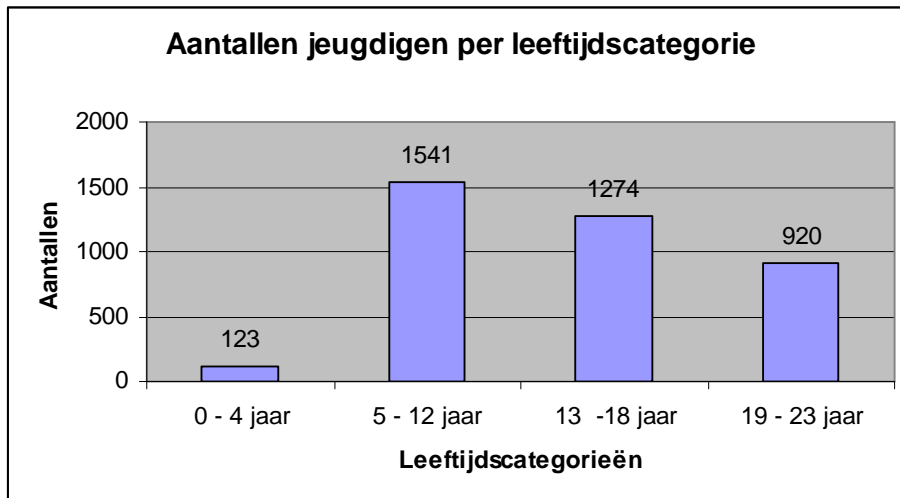

Grafiek 1. demografische opbouw Beekse jeugd

Binnen het jeugdbeleid kunnen we deze doelgroep herverdelen in de volgende categorieën:

- voorschoolse leeftijd 0 tot 4 jaar (1%)
- lagere school leeftijd 4 tot 12 jaar (8%)
- middelbare school leeftijd 12 tot 16/18 jaar (8%)
- adolescenten/jong volwassenen 18 tot 24 jaar (6%)

De grafiek ziet er dan als volgt uit:

Grafiek 2. demografische opbouw Beekse jeugd per leeftijdscategorie in absolute getallen

3.2. Beschrijving doelgroep per beleidsterrein

Hieronder volgt per beleidsterrein een korte kenschets van de doelgroep. De beschrijvingen bestaan uit gegevens die specifiek gelden voor de gemiddelde Nederlandse jeugd, maar geven ook de Beekse jeugd weer.

3.2.1. Onderwijs

De Gemeente Beek beschikt enkel over primair onderwijs; hiervan maken zo'n 1.500 kinderen gebruik. Daarnaast gaan zo'n 1000 jongeren naar het voortgezet onderwijs, waarvan zo'n 80% volledig leerplichtig is.

Jaarlijks maken zo'n 100 scholieren gebruik van leerlingenvervoer hoofdzakelijk naar primair en speciaal onderwijs.

3.2.2. Sport

Sporten maakt een groot onderdeel uit van vrijetijdsbesteding onder jongeren. De verenigingen die gesubsidieerd worden, begeleiden in totaal zo'n 1.300 jeugdleden (< 18 jaar).

Desondanks sport één op de vijf kinderen in de leeftijd van 6 – 19 jaar niet eens maandelijks volgens het ministerie van VWS. Slechts 20% van de jeugd in deze leeftijdscategorie sport één á twee keer per week.

Over het algemeen kan gesteld worden dat belangstelling voor sport licht afneemt wanneer de leeftijd stijgt. Ook spreekt het traditionele sportaanbod de jongeren niet meer aan. Verder wordt door relatief weinig allochtone jongeren en jongeren in achterstandssituaties in georganiseerd verband gesport.

3.2.3. Veiligheid

Met de overgrote meerderheid van de jeugd gaat het goed tot zeer goed (80 tot 90%). Ze groeit op in evenwichtige, harmonieuze gezinsverhoudingen, in goede gezondheid en psychisch welbevinden, doet het goed op school en heeft gunstige vooruitzichten op de arbeidsmarkt. De sterke nadruk op individueel succes verhoogt echter onvermijdelijk de kans op mislukking en uitval. Steeds duidelijker dreigt zich

een tweedeling af te tekenen tussen diegenen die wel en degenen die geen succes hebben.

Een onderzoek onder Nederlandse jongeren heeft aangetoond dat riskant gedrag zoals roken, drinken en drugsgebruik de laatste jaren is toegenomen. Er zijn signalen van groeiende stress en afnemend welzijn van de jeugd en het beroep op zwaardere vormen van jeugdzorg is in de laatste jaren toegenomen. Jeugdcriminaliteit neemt steeds ergere vormen aan en er is sprake van verjonging en verharding onder een kleine groep jeugdige delinquenten.

De Gemeente Beek definieert risicjongeren als jongeren die problemen hebben op tenminste twee van de vier onderdelen betreffende de leefgebieden school/werk, gezin en vrije tijd enerzijds en gedragstoornissen anderzijds, en daarmee samenhangend risicogedrag vertonen, maar waarvan verondersteld wordt dat zij door middel van interventie het risicogedrag kunnen beheersen en weer een positief toekomstperspectief hebben¹.

Hangjongeren

Dat jeugd rondhangt in de openbare ruimte is geen nieuw fenomeen. Ook het verzet hiertegen is niet van vandaag of gisteren. Ontmoetingsplekken op straat blijken vooral te worden bezocht door jongeren die geen lid zijn van een (sport)vereniging. Voor deze jongeren is ontmoeting het belangrijkste. Lichamelijke beweging is voor hen ook belangrijk, maar krijgt voor een deel een ander karakter. Jongeren zitten in de leeftijd van assertief gedrag, van tonen wat je lichamenlijk kunt. Indruk maken op de andere sekse is daarvan een onderdeel.

3.2.4. Vrije tijd & Cultuur

Voor de Nederlandse jeugd geldt dat lezen in vergelijking met de andere activiteiten, de laatste jaren is afgenomen. Ook brengen jongeren steeds minder een bezoek aan culturele voorzieningen, zoals het theater, schouwburg, het buurthuis en ook aan religieuze voorzieningen. Hoewel belangstelling voor traditionele cultuur verdwijnt, is er steeds meer aandacht voor de populaire cultuur zoals de bioscoop en popconcerten.

Televisie kijken neemt nog steeds een belangrijke plaats in als vrije tijdsbesteding, hoewel internet en computerspellen ook steeds meer terrein winnen. Toch is ook buiten spelen, met name bij jonge kinderen, nog steeds populair. De ruime meerderheid van de Beekse jeugd brengt zijn vrije tijd door bij verenigingen voor sport en cultuur. Naast sporten is omgaan met vrienden een belangrijke vorm van vrijetijdsbesteding.

De meeste jongeren zien elkaar op school, gaan bij elkaar op bezoek of bewegen zich op straat in of buiten hun eigen wijk.

Voorzieningenniveau

Uit de Locale sociale structuurschets² bleek dat er in alle kernen behoefte is aan voorzieningen voor jongeren. Ook de jeugd geeft in gesprekken met de gemeente en het jongerenwerk aan dat er te weinig mogelijkheden zijn in de openbare ruimte om elkaar te ontmoeten.

¹ Bron: Bieleman B., Biesma S., Griesheimer L., Jetzes M., Jong A. de, Kruize A., Snippe J. (2002). *Risicojeugd in de stad*. Duffel: De Bie

² Leefbaarheid in Beek, Deel 1 Rapport, 1ste Locale sociale structuurschets, januari 2007

Uit onderzoek naar de deelname aan jongerenwerk blijkt dat jongerencentra, buurthuizen en jongerenwerkactiviteiten tussen de 8% en 12% van de jongeren tussen de 12 en 18 jaar bereiken. Deze jeugdpopulatie bestaat vaak uit jongeren met een verhoogd risico op problemen en uitval.

3.2.5. Zorg

Voorkomen is beter dan genezen. Daar ligt ook voor een groot deel de nadruk op de jeugdgezondheidszorg: de preventie. In hoeverre is de jeugd zelf bezig met hun geestelijk en lichamelijk welzijn?

Het NIGZ (Nationaal Instituut voor Gezondheidsbevordering en Ziektepreventie) heeft dat voor Nederland in kaart gebracht. Zij concluderen dat de leefwijze van jongeren echter niet zo gezond is. Het vóórkomen van risicogedrag is onverminderd hoog. Een groot deel van de jeugd rookt, gebruikt geregeld alcohol, (soft-) drugs. Daarnaast experimenteren jongeren ook op seksueel gebied en lopen daarbij ook risico op SOA's en ongewenste zwangerschappen.

Zorgwekkend is ook dat zowel kinderen als jongeren steeds meer kampen met overgewicht. Kinderen met overgewicht hebben een verhoogd risico op type 2 diabetes (ouderdomssuiker) op latere leeftijd. Daarnaast krijgen jaarlijks 560 kinderen van 0-14 jaar type 1 diabetes mellitus.

Als er volgens de Nederlandse obesitas vereniging niets verandert, zal het aantal kinderen met overgewicht in Nederland jaarlijks met ongeveer 6 % stijgen. Nu zijn 400.000 kinderen tot negentien jaar te dik; dat is 15 % van het aantal jeugdigen. In 2008 zullen dat er ruwweg 425.000 zijn.

In het najaar van 2005 heeft voor de derde keer een onderzoek onder de Limburgse scholieren³ plaats gevonden. Als de Beekse onderzoeksresultaten van 2005 worden vergeleken met de resultaten van 1996 en 2001 (in %) van de Regio Westelijke Mijnstreek blijkt dat de Beekse jeugd op het gebied van - verdovende - middelen (alcohol, tabak, cannabis, en harddrugs) minder gebruiken dan de gemiddelde jongere uit de Westelijke Mijnstreek. Een uitzondering hierop is het gebruik van XTC.

Als gemeente vinden wij ook dat de (preventie van) dit risicogedrag een punt van aandacht blijft, ondanks dat de percentages waarin dit gedrag van de jeugd wordt uitgedrukt lager liggen dan het gemiddelde van de regio.

Namelijk een kleine groep van jongeren die frequenter gebruikt dan wordt gemeten in de enquête, namelijk het meten van het maandelijks gebruik, komt in aanraking met de hulpverlening. Zij geven aan dat er meer jongeren dan voorgaande jaren zich aanmelden met meervoudige problemen, waarbij drugsgebruik een van die problemen vormt.

3.3. Conclusies

Uit de bovenstaande beschrijving van de jeugd van 0 tot 24 jaar kan voor de Gemeente Beek het volgende geconcludeerd:

- weinig belangstelling van jongeren voor sport;
- behoefte aan meer voorzieningen vrije tijd;

³ Het Limburgse Jongerenonderzoek is een provinciaal onderzoek dat eens in de vier jaar wordt afgenomen onder bijna 20.000 leerlingen uit klas 2 en klas 4 van het voortgezet onderwijs. De meeste leerlingen in klas 2 zijn 13/14 jaar, de meeste leerlingen in klas 4 zijn 15/16 jaar. Het onderzoek wordt gezamenlijk uitgevoerd door de GGD Noord- en Midden Limburg en de GGD Zuid Limburg in opdracht van de gemeenten.

Daarnaast leggen wij de nadruk op (het voorkomen van) onderstaande risicogedrag:

- gebruik van verdovende middelen en drank;
- leefpatroon dat obesitas tot gevolg heeft;
- hinderlijk en overlastgevend gedrag van jongeren.

De bovenstaande punten staan in relatie met elkaar en houden elkaar ook deels in stand. Als de (sociale en fysieke) omgeving van de jeugd onvoldoende stimulans biedt om te bewegen (in georganiseerd verband) kan daar risicogedrag uit voort vloeien. Als een jongere structureel risicogedrag vertoont, kost het vanuit hulpverlening veel inspanning om een jongere zich weer te laten gedragen als zijn leeftijdsgenoten.

Om een vicieuze cirkel te voorkomen is het belangrijk om deze onderwerpen vooral preventief aan te pakken.

Voornamelijk het gemeentelijke beleid met betrekking tot risicogedrag, sport, accommodaties en subsidie dient op basis van deze aandachtspunten geïntensiveerd te worden.

4. Basisinfrastructuur Welzijn, Zorg & Onderwijs

De gemeente draagt de verantwoordelijkheid voor het financieren, definiëren en implementeren van het jeugdbeleid. Dat wil zeggen dat zij verantwoordelijk is voor de formulering, (gedeeltelijke) financiering en uitvoering van:

- lokaal beleid voor kinderopvang, naschoolse opvang en opvoedingsondersteuning;
- lokaal onderwijsbeleid en gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid;
- (preventieve) jeugdgezondheidszorg;
- en lokaal beleid openbare orde en veiligheid.

Daarnaast voeren wij ook activiteiten uit voor sport en vrije tijd & cultuur.

Dat de Gemeente Beek verantwoordelijk is voor de bovengenoemde voorzieningen en activiteiten wil nog niet zeggen dat dit ook taken zijn die bij wet zijn opgelegd. Om een duidelijk onderscheid te maken is (indien nodig) per beleidsveld een paragraaf 'wettelijke taken' opgenomen.

Dit hoofdstuk beschrijft de huidige infrastructuur van de bovengenoemde verantwoordelijkheden en activiteiten.

4.1. Onderwijs

Het onderwijsbeleid is er op gericht om (leerplichtige) leerlingen een optimaal opleidingsniveau te bieden. Onderwijs draagt bij aan het welzijn en de welvaart van de huidige maar ook van de toekomstige samenleving. Binnen de gemeentegrenzen van Beek is er enkel Primair Onderwijs (PO).

4.1.1. Wettelijke taken

Onderwijshuisvesting

De Gemeente Beek heeft enkel primair onderwijs binnen haar grenzen. De verantwoordelijke schoolbesturen zijn Focus SOO voor het bijzonder onderwijs en prooSes voor het openbaar onderwijs. Deze zijn gehuisvest in zes gebouwen, waarvan twee fungeren als brede school⁴.

De gemeente is sinds 1997 gehouden om te zorgen voor het realiseren en mede instandhouden van een adequate huisvesting voor de scholen binnen de gemeente. De wettelijke verplichting is opgenomen in de wet Primair Onderwijs. De kaders die in de wet zijn opgenomen, zijn door de VNG uitgewerkt in een Modelverordening Onderwijshuisvesting. Veel gemeenten, waaronder Beek hebben die modelverordening integraal overgenomen.

In de verordening is gedetailleerd uitgewerkt hoe de verantwoordelijkheden tussen gemeenten en schoolbesturen zijn verdeeld als het gaat om de onderwijshuisvesting. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de bouw van scholen (nieuwbouw, uitbreiding, renovatie). Ook dragen de gemeenten zorg voor het buitenonderhoud (gebouw, constructie, buitenterrein). De scholen zijn verantwoordelijk voor het binnenonderhoud (alsmede verven kozijnen buitenzijde en groenonderhoud).

⁴ Brede scholen zijn netwerken van onderwijs, welzijn en zorg rond kind en gezin die gevormd worden door samenwerkingsverbanden tussen scholen, peuterspeelzalen, buurthuizen, welzijns- en jeugdzorginstellingen. De brede school wil stimuleren dat kinderen in hun eigen omgeving (op school, thuis en in hun vrije tijd) een optimale variatie aan ontwikkelingsmogelijkheden kunnen vinden.

Voor het onderhoud stellen de gemeente en de schoolbesturen in goed overleg zogenaamde Meerjarenonderhoudsprogramma's op (MOP). Hierin is over een periode van twintig jaar op onderdelen uitgewerkt wanneer en op welk onderdeel onderhoud moet plaats vinden, tot wiens verantwoordelijkheid dit behoort, en wat de kosten zijn. Voor het voldoen van de kosten van dat onderhoud heeft de gemeente een voorziening onderhoud scholen, waaraan jaarlijks een bedrag wordt gedoteerd uit de reguliere exploitatie.

Verder is in de verordening opgenomen hoe berekend kan worden of scholen recht hebben op uitbreiding, bijvoorbeeld in het kader van nieuwe onderwijskundige ontwikkelingen, of groei van het leerlingenaantal. Voor die laatste situatie geeft de verordening handvatten hoe de prognoses, die vooronderstelde groei moeten onderbouwen, moeten worden opgesteld. Ook is de budgetteringssystematiek voor nieuwbouw e.o. gedetailleerd uitgewerkt.

In de Gemeente Beek geldt al sinds de invoering in 1997 de stilzwijgende afspraak tussen gemeente en schoolbesturen dat de verordening een leidraad biedt, maar dat altijd in goed overleg getracht wordt oplossingen te creëren voor vragen en problemen waar schoolbesturen mee worden geconfronteerd. Enkel en alleen indien deze partijen niet tot overeenstemming komen, wordt de verordening als formeel kader ter hand genomen.

Voor deze taak ontvangt de gemeente een vergoeding (niet geormerkt) in de Algemene Uitkering. Het is op deze wijze niet cijfermatig te onderbouwen in welke mate deze vergoeding de uitgaven in het kader van de onderwijshuisvesting dekt. De verwachting is – zeker na de forse investeringen die de Gemeente Beek de laatste jaren gepleegd heeft in Genhout, Spaubeek en Neerbeek – dat dit in deze gemeente niet het geval is.

Leerplicht

Ieder kind heeft recht op onderwijs. Vanuit het grondrecht op onderwijs is de leerplichtwet voortgekomen. Via de leerplichtwet wil de overheid niet alleen het recht van het kind op onderwijs bewaken maar ook controle uitoefenen op het schoolbezoek van het kind waarbij de nadruk steeds meer is komen te liggen op voorkomen en terugdringen van schoolverzuim. De huidige leerplichtwet dateert van 1969 en hierin zijn een aantal wettelijke taken weggelegd voor de gemeenten zoals:

1. Registratie en de administratie van de leerplichtgegevens
Een jongere moet gedurende zijn schoolloopbaan gevolgd worden zodat tijdig ingegrepen kan worden indien nodig en relevante informatie beschikbaar is.
2. Leerplichtzorg
 - Zorg/handhaving
Dit houdt het volgende in: toezicht houden op de naleving van de leerplichtwet en deze handhaven, registreren van relevante informatie ten aanzien van het verzuim zowel een onderzoeksplicht als een handhavingplicht en melden aan relevante instanties indien een jongere in strijd handelt met geldende voorschriften.
 - Justitieel
Voor jongeren die hun verplichtingen niet nakomen worden strafbepalingen gehanteerd.
 - Netwerk/Zorgteams
Door deelname aan netwerken en zorgteams realiseren van een sluitend netwerk rondom jongeren.
 - Voorlichting

Informereren van alle relevante partijen betrokken bij leerplicht zoals ministerie OCenW, sociale zaken en werkgelegenheid, scholen, ouders, jongeren, jeugdzorg etc.

Leerlingenvervoer

Sinds 1987 is het leerlingenvervoer gedecentraliseerd en zijn gemeenten verplicht om leerlingen passend vervoer te bieden op grond van een verordening leerlingenvervoer. De wettelijke basis is de Wet op het Primair Onderwijs (WPO), de Wet op de Expertisecentra (WEC) en de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO).

Leerlingenvervoer heeft als doel scholen waarop leerlingen aangewezen zijn toegankelijk maken en/of vanuit de verlangde godsdienst of levensbeschouwelijke richting dan wel de openbare school toegankelijk maken.

Op basis van de verordening Leerlingenvervoer Gemeente Beek 2004 kunnen ouders aanspraak maken op een vergoeding van de vervoerskosten van en naar school. Het betreft alleen het schoolbezoek ten behoeve van onderwijs.

Er zijn een aantal voorwaarden waar leerlingen aan moeten voldoen willen ze in aanmerking komen voor een vervoersvoorziening. Vergoeding van de vervoerskosten vindt plaats op basis van de kosten van het vervoer naar de *dichtstbijzijnde toegankelijke school* van de soort en de richting of levensbeschouwelijke richting waar het kind op is aangewezen. De dichtstbijzijnde toegankelijke school van de soort is de school waarop een leerling is aangewezen op grond van zijn lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke handicap. De dichtstbijzijnde toegankelijke school van de richting of levensbeschouwelijke richting zijn scholen van de verlangde godsdienstige of levensbeschouwelijke richtingen zoals een Islamitische of een vrije school. Hiernaast is een hardheidsclausule opgenomen in de verordening die erin voorziet dat het college in bijzondere gevallen ten gunste van de ouders mag afwijken van de bepalingen in de verordening.

Doelgroep van het leerlingenvervoer zijn:

- Leerlingen Speciaal Onderwijs:
Zoals onderwijs aan dove en slechthorende kinderen, kinderen met ernstige spraakmoeilijkheden, visueel en lichamelijk gehandicapte kinderen, langdurig-zieke kinderen, zeer moeilijkerlerende kinderen, zeer moeilijk opvoedbare kinderen, kinderen in scholen verbonden aan pedagogische instituten en meervoudig gehandicapte kinderen etc.
- Leerlingen Speciaal Voortgezet Onderwijs:
Zoals boven aangegeven.
- Leerlingen Basisonderwijs:
Zoals de vrije scholen.
- Leerlingen Speciale School voor Basisonderwijs:
Onderwijs aan moeilijk lerende kinderen die geen speciaal onderwijs behoeven.
- Leerlingen Voortgezet Onderwijs indien medische indicatie.

Gemeenten hebben de wettelijke zorgplicht passend vervoer aan te bieden. Dit kan op verschillende manieren afhankelijk van de situatie rondom het kind. Gemeente is gehouden te zorgen voor passend en veilig vervoer voor ieder kind zijnde individueel vervoer, groepsvervoer, openbaar vervoer of eigen vervoer.

Gemeente is te allen tijde eind verantwoordelijk. Gemeente bepaalt bij het verstrekken van een vergoeding van een vervoersvoorziening de invulling van passend vervoer en tijdstip en wijze van betaling, alsmede de tijdsduur van de verstrekte vervoersvoorziening.

De vergoeding kan plaatsvinden op basis van openbaar vervoer, eigen vervoer zoals auto of fiets of aangepast vervoer verzorgd door de gemeente zoals taxivervoer of taxibusvervoer. Ten behoeve van aangepast vervoer sluit de gemeente contracten met een vervoerder of meerdere vervoerders.

Gemeenten ontvangen een vergoeding voor de uitvoering van leerlingenvervoer via de Algemene Uitkering (niet geormerkt) wat aangevuld moet worden uit eigen middelen bij een eventueel tekort. Door de vele wijzigingen in de Rijksvergoeding sinds 1987 is de juiste hoogte van de rijksvergoeding leerlingenvervoer niet meer vast te stellen voor de Gemeente Beek. Dit maakt het moeilijk om te bepalen of de rijksvergoeding toereikend is vooral omdat financiering leerlingenvervoer een "open einde financiering" betreft.

De gemeente heeft een aantal handvatten om de financiën te sturen zoals:

- Afstandscriterium: Binnen een afstand van 4 kilometer voor Speciaal Onderwijs en 6 kilometer voor Basisonderwijs en Speciale school voor Basisonderwijs kunnen ouders geen aanspraak maken op een vervoersvoorziening.
- Eigen Bijdrage: Aan ouders van leerlingen van basisscholen, speciale scholen voor basisonderwijs of scholen voor voortgezet onderwijs mag een inkomensafhankelijke eigen bijdrage worden gevraagd. De hoogte van de eigen bijdrage is gebaseerd op de kosten van het openbaar vervoer op grond van de zone-indeling. Opbrengst is minimaal ten opzichte van de totale kosten leerlingenvervoer, omdat de meeste ouders met inkomen onder het drempelbedrag zitten.
- Financiële draagkrachtregeling: Aan ouders van leerlingen van basisscholen, speciale scholen voor basisonderwijs of scholen voor voortgezet onderwijs mag bij een afstand woning-school van meer dan 20 kilometer een inkomensafhankelijke bijdrage worden gevraagd. Opbrengst is momenteel nihil omdat de afstand van woning tot de huidige scholen voor de Gemeente Beek minder dan 20 kilometer is.

Leerlingenvervoer vanaf het schooljaar 2007-2008

De gemeenten Beek, Schinnen en Stein hebben in het schooljaar 2007-2008 het leerlingenvervoer Europees aanbesteed. Het nieuwe aanbestedingscontract heeft een looptijd van 3 jaar met een optie tot verlenging van 1 jaar dat geldt vanaf augustus 2007.

4.1.2. Instellingen

Peuterspeelzalen

De centrale doelstelling van het peuterspeelzaalwerk is 2- tot 4-jarigen de ruimte te bieden om te spelen, te leren en te ontmoeten, om op die manier hun algemene ontwikkeling te stimuleren. Om deze doelstelling te kunnen realiseren, vervult het peuterspeelzaalwerk de volgende functies:

- het stimuleren van de brede ontwikkeling van kinderen;
- het systematisch volgen van de ontwikkeling van kinderen en het zo nodig signaleren van (dreigende) achterstanden;
- het aansluiten bij en deel uitmaken van het lokaal jeugdbeleid en op die manier een bijdrage leveren aan een doorgaande ontwikkelingslijn en de sluitende aanpak voor 0- tot 6-jarigen.

Het peuterspeelzaalwerk is een algemene jeugdvoorziening die gericht is op alle kinderen in de desbetreffende leeftijdsgroep en niet alleen op kinderen met een dreigende of gesignaleerde achterstand. Wel zien we dat peuterspeelzalen in toenemende mate juist voor die groep kinderen iets extra's bieden, bijvoorbeeld in de vorm van taalstimulering (zie paragraaf 4.1.1 Voor- en Vroegschoolse educatie) of

activiteiten als opvoedingsondersteuning. De peuterspeelzalen in de Gemeente Beek zijn bijna allen in Brede Scholen gehuisvest. De verwachting is dat de synergie die binnen deze schoolgebouwen ontstaat tussen de bewoners (school/ kinderopvang / peuterspeelzaal) de (ontwikkeling van de) kinderen ten goede zal doen komen.

Peuterspeelzaalwerk richt zich op peuters in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. In veel peuterspeelzalen geldt 2,5 jaar als beginleeftijd. Veelal is dat afhankelijk van het pedagogische beleid dat de peuterspeelzaal voert.

Het peuterspeelzaalwerk werd jarenlang uitgevoerd door vrijwilligers, zonder enige formele organisatievorm. Later ontstonden in Beek vier afzonderlijke stichtingen voor peuterspeelzaalwerk.

De Gemeente Beek heeft in 2000 de nota "Zorg voor het kind" vastgesteld. Hierin werden aanzetten gedaan voor nieuw beleid gericht op de jeugd, onder meer ten aanzien van het peuterspeelzaalwerk. Het beleid voor deze werksoort werd vervolgens uitgewerkt in de notitie "Visie- en uitgangspuntennota peuterspeelzaal-, kinderopvang- en brede schoolbeleid". Centraal hierin stond de professionalisering van het peuterspeelzaalwerk in Beek, onder meer door het samengaan van de vier stichtingen in één nieuwe stichting. Dit laatste was overigens ook één van de voorwaarden waaronder de gemeente zich committeerde aan hernieuwde subsidiëring van deze werksoort. Tot dusver is die opschaling slechts gedeeltelijk gelukt: alleen de peuterspeelzalen in Genhout, Spaubeek en Neerbeek zijn in de nieuwe stichting opgegaan, de Beekse stichting (Ubbeltje) is – ondanks pogingen tot opschaling via Kleine Burcht e.a. - nog steeds zelfstandig. Onlangs hebben de twee stichtingen een intentieverklaring getekend om de mogelijkheden van één overkoepelende stichting te onderzoeken.

De gemeente subsidieert uit de algemene middelen jaarlijks het peuterspeelzaalwerk. De peuterspeelzalen worden gesubsidieerd op basis van het aantal dagdelen dat zij geopend zijn, het aantal kinderen, en de huur van de gebouwen. Op dit moment is er nog discussie over subsidiëring van de noodzakelijke professionele ondersteuning (coördinator). Dit aspect zal worden meegenomen in de evaluatie van de gemeentelijke Subsidieverordening, eind 2007.

Voor het overige worden de peuterspeelzalen gefinancierd uit ouderbijdragen en andere subsidiestromen zoals het Oranjefonds.

Kinderdagverblijven

De kinderopvang heeft in de jaren negentig hoge vlucht genomen. Dat was onder meer het gevolg van een actief stimuleringsbeleid van de overheid, dat ten doel had om meer vrouwen bij het arbeidsproces te betrekken. Het rijk stelde in de jaren negentig een aantal keren middelen via de gemeenten beschikbaar om de (uitbreiding van de) kinderopvang en de buitenschoolse opvang te stimuleren. De gemeente had in die rol de functie van co-financier en aanjager/stimulator. In die tijd ontstonden in den lande veel stichtingen en particuliere kinderopvangbedrijven.

Met de inwerkingtreding van de Wet Kinderopvang in 2005 zijn de verhoudingen anders komen te liggen. De gemeenten hebben geen taak meer in de (co-) financiering (zie onder), de financiering geschiedt door ouders, belasting (via fiscale maatregelen) en (soms) werkgevers.

Het verzorgen van opvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar (dagopvang) en 4 tot 12 jaar (voor- naschoolse opvang, buitenschoolse opvang) stelt werkende ouders in staat om werk en zorg te combineren.

De kinderopvang (dagopvang) richt zich op kinderen van 0 tot 4 jaar. De buitenschoolse opvang (voorschools, tussenschools, naschools, vakantieopvang) is bedoeld voor kinderen in de leeftijd van 4 tot 12/13 jaar. Verder zijn er in den lande enkele voorzieningen voor tieneropvang.

De taak van de gemeente is sinds de invoering van de Wet Kinderopvang drievoudig:

- de gemeente moet een register voeren waarin de erkende kinderdagverblijven zijn opgenomen. Opname in een register is belangrijk, omdat de belastingdienst enkel een vergoeding aan ouders geeft indien de kinderen zijn ondergebracht in een geregistreerde instelling voor kinderopvang;
- de gemeente is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de opvang; de daadwerkelijke controle hierop wordt in opdracht van de gemeente door de GGD uitgevoerd. Via landelijke protocollen worden de instellingen jaarlijks gecontroleerd. Indien de kwaliteit als onvoldoende wordt beoordeeld kan de gemeente handhavend ingrijpen, tot zelfs sluiting en verwijdering uit het register.
- de gemeente is mede-financier van opvang voor speciale doelgroepen:
 - ouders in een reïntegratietraject die van de gemeente een uitkering ontvangen op grond van de Wet Werk en Bijstand (WWB), Algemene nabestaandenwet (Anw) en Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW/Z);
 - niet-uitkeringsgerechtigden (NUG'ers) die als werkzoekenden zijn geregistreerd bij het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) en een traject naar werk volgen (vooral herintreders);
 - tienermoeders met een WWB-uitkering die een opleiding volgen;
 - studenten met Wet studiefinanciering (Wsf);
 - kunstenaars met een Wet werk en inkomen kunstenaarsuitkering (Wwik);
 - nieuwkomers die een verplichte inburgeringscursus volgen.

Voor de voornoemde taken ontvangt de gemeente een vergoeding (niet geoormerkt) in de Algemene Uitkering. De laatste jaren bleek die ruimschoots voldoende te zijn om de kosten, voortvloeiende uit de controles door de GGD en de financiering van de opvang voor speciale doelgroepen, te voldoen.

Regulier basisonderwijs

Uiteraard is het schoolbestuur verantwoordelijk voor de kwaliteit en de inhoud van het onderwijs op de scholen in de gemeente. Toch heeft ook de gemeente van oudsher een taak om in de randvoorwaardelijke sfeer bij te dragen aan het optimaliseren van de schoolloopbaan van kinderen op de basisscholen, soms ontstaan vanuit wettelijk kader, soms vanuit eigen beleid.

• Schoolbegeleiding

De gemeente subsidieerde – formeel tot 1 augustus 2006 - op grond van Regeling Schoolbegeleiding de schoolbegeleidingsdienst Consent. Deels met van het rijk in het kader van die regeling verkregen middelen – die volledig werden doorgesluisd – en deels met eigen middelen. Hiermee werden als het ware “trekkingsrechten” gekocht, waarmee de Beekse basisscholen dienstverlening konden inkopen bij de schoolbegeleidingsdienst.

Sinds 1 augustus 2006 is het wetsvoorstel herziening schoolbegeleiding van kracht. De scholen krijgen nu 50% van de (voormalige) rijksmiddelen, Consent de andere 50%. Vanaf 1 januari 2008 krijgen de scholen het volledige bedrag in handen en kunnen dan vrijelijk op de markt dienstverlening inkopen. Consent is dan geen monopolist meer, maar één van de vele aanbieders van diensten voor scholen.

De gemeenten zijn dus vanaf 1 augustus 2006 formeel niet meer verplicht om uit eigen middelen bij te dragen. In Zuid Limburg hebben de gemeenten echter afgesproken om deze schoolbegeleidingsgelden tót 1 januari 2008 nog beschikbaar te blijven stellen.

- Brede Schoolbeleid

Het Brede Schoolbeleid is ook een beleidsthema in de REA. De gemeente heeft met de nota “Zorg voor het kind” een eerste aanzet tot beleid op dit terrein geformuleerd. Primair gaat het dan om de totstandkoming van netwerken rond het basisschoolkind. In Beek heeft dat ook de uitwerking gekregen in twee nieuwe Brede Scholen, naast de Brede School die er feitelijk al bestond op locatie BS St. Martinus.

- Regionale Educatieve Agenda (REA)

Met de decentralisatie van onderwijsmiddelen (lump-sum-financiering⁵) en de toegenomen autonomie van scholen verschuiven de verhoudingen tussen onderwijs en gemeenten drastisch. De gemeenten raken hun oude regiepositie kwijt, alsook het grootste deel van hun financiële sturingsmiddelen (bijvoorbeeld de rijksmiddelen voor schoolbegeleiding).

Wat voor de gemeenten overblijft zijn Onderwijsachterstandenbeleid (zie paragraaf 4.1.3) en Voor- en Vroegschoolse Educatie (zie paragraaf 4.1.3). Daarbij is wel een nieuwe verplichting ontstaan om één maal per jaar met de schoolbesturen te overleggen over de lokale educatieve agenda. Twee thema's zijn tijdens dit overleg verplicht: de integratie/segregatie en onderwijsachterstanden.

Voor gemeenten ligt er de uitdaging om in de nieuwe verhoudingen samen met schoolbesturen en overige partners te zorgen voor een sterke sociale infrastructuur voor de jeugd. Voor enkele thema's binnen het brede onderwijs- en jeugdbeleid hebben en houden gemeenten wettelijke taken (zoals leerlingenvervoer, brede school, veiligheid). Daarnaast zijn er diverse terreinen waarop de gemeente samen met andere partners overleg dient te voeren en afspraken te maken zoals zorg in en om de scholen.

Wat goed blijkt te werken is het opstellen van een Lokale of Regionale Educatieve Agenda (REA) voor gemeenten en schoolbesturen. Hierin spreken partners op lokaal niveau af op welke domeinen wordt samengewerkt en hoe verantwoordelijkheden worden verdeeld.

De wijziging in de regelgeving rond de schoolbegeleiding was voor de Tripoolgemeenten alsmede de schoolbesturen in Zuid Limburg aanleiding om zich op de toekomst van de onderwijsondersteuning te bezinnen. Ook moest er helderheid komen óf, en op welke wijze de gemeenten hun eigen middelen zouden blijven inzetten op het thema schoolbegeleiding.

Een stuurgroep met ambtelijke vertegenwoordigers van Tripool en de twee grootste schoolbesturen – Focus SOO en Innovo – heeft daartoe een Regionale Educatieve Agenda opgesteld. Een document waarin een aantal prioritaire beleidsthema's worden opgesomd die de komende jaren de speciale aandacht van scholen en gemeenten vragen, en waarin sprake is van een gedeelde danwel afzonderlijke verantwoordelijkheid. Het is de bedoeling dat alle gemeenten in Zuid Limburg zich hier aan committeren.

- Zorgstructuren Westelijke Mijnstreek

⁵ Lumpsum financiering betekent dat de overheid bestedingsvrijheid geeft aan scholen.

De aansluiting van het onderwijs en voorschoolse educatie op voorzieningen voor de jeugd is van groot belang. De school heeft als vindplaats het grootste bereik: alle kinderen gaan immers naar school. Dit biedt de beste mogelijkheden om te signaleren of er problemen zijn en een structuur te ontwikkelen om de jeugdigen zo snel mogelijk naar de juiste vorm van hulpverlening te leiden. Om dit te bewerkstelligen wordt een regionaal dekkende zorgstructuur voor kinderen tot 12 jaar opgezet. Dat wil zeggen dat er externe zorgteams⁶ voor alle basisscholen in de W.M. worden opgezet/samengesteld. Deze worden in het voortgezet onderwijs opgevolgd door Zorg Advies Teams

Het eerste jaar wordt dit voor 50% bekostigd door de Provincie en voor 50% door de gezamenlijke gemeenten. De scholen financieren de Intern Begeleider⁷ (IB-er). Na het eerste jaar is het de bedoeling dat de gemeenten de kosten van maatschappelijk werk en de GGD voor hun rekening nemen en de provincie de kosten van BJZ. De scholen zorgen zelf voor de inbreng van hun IB-er.

De financiering van de schoolbegeleiding en Brede Schoolbeleid geschiedt uit de algemene middelen. Financiering van de Lokale Educatieve Agenda en Zorgstructuren geschiedt ingaande 2008 met de huidige middelen voor schoolbegeleiding en financiële steun van de provincie..

Regionale Meld- en Coördinatiepunt Westelijke Mijnstreek (RMC)

Bureau Leerplicht dient schoolverzuim in het kader van leerplicht te voorkomen van leerlingen van 5 tot 16 jaar. Deze leeftijdsgroep is leerplichtig, terwijl leerlingen van 17-18 jaar partieel leerplichtig zijn.

Het RMC sluit daarbij aan; zij dient schooluitval zonder startkwalificatie te voorkomen en terug te dringen bij jongeren van 18 tot 23 jaar in het kader van de RMC regelgeving.

De bestrijding van het voortijdig schoolverlaten is sinds enige jaren een prioriteit in het regeringsbeleid. De afgelopen jaren is gebleken dat het voortijdig schoolverlaten een belangrijk onderdeel uitmaakt van de oorzaken voor maatschappelijke problemen, waaronder werkloosheid, vervreemding van de maatschappij en zelfs criminaliteit. Het rijks- en lokaal beleid is erop gericht voortijdige schoolverlaters te begeleiden naar school of werk. Daarvoor staan een aantal instrumenten ter beschikking zoals preventie van uitval op scholen, de uitvoering van de leerplichtwet (gericht op volledige en partiële leerplichtigen 4 tot 17 jarigen) de Regionale Meld- en Coördinatie (RMC) functie (ook gericht op partiële leerplichtigen 18 tot 23 jarigen).

Sinds 2002 zijn woongemeenten van jongeren op grond van de RMC-wetgeving verplicht alle leerlingen die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten te registreren. Het land is verdeeld in 39 RMC regio's met ieder een contactgemeente. Ter uitvoering van de RMC-functie treedt de contactgemeente op namens de deelnemende gemeenten. De contactgemeenten zijn verplicht jaarlijks de registratiegegevens via een effectrapportage te melden aan het Rijk.

Onze RMC-regio (regio 39) bestaat uit 3 subregio's te weten: Parkstad Limburg, Maastricht Mergelland en Westelijke Mijnstreek. Gemeente Heerlen is aangewezen als contactgemeente en ontvangt ter uitvoering van het RMC-beleid voor onze regio een rijksbijdrage die vervolgens verdeeld wordt over de subregio's. Gemeente Sit-

⁶ Deze teams bestaan uit de volgende leden: vertegenwoordiger (IB-er) van de basisschool, Jeugdgezondheidszorg Westelijke Mijnstreek, afdeling GGD, Maatschappelijk werk (welzijnsinstelling Partners in Welzijn) en Bureau Jeugdzorg Westelijke Mijnstreek.

⁷ De intern begeleider (IB-er) heeft een eigen positie en taak op het terrein van de zorgverbreding tussen kinderen, leerkrachten, directie en ouders.

tard-Geleen ontvangt voor de subregionale uitvoering van de wettelijke Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten Westelijke Mijnstreek de RMC-middelen ter uitvoering van RMC in de gemeenten Beek, Echt-Susteren, Schinnen, Sittard-Geleen en Stein.

De subregionale uitvoering betreft de volgende taken:

1. het organiseren en coördineren van
 - a. de meldingen door de scholen van leerlingen tot 23 jaar
 - b. de registratie van de meldingen
2. het zorgen voor de totstandkoming en het functioneren van een regionaal netwerk van scholen, instellingen en organisaties.
3. het zorgen voor een systeem van doorverwijzing naar trajecten naar onderwijs en/of arbeidsmarkt bijvoorbeeld trajecten met een combinatie van leren en werken.

Door voortijdige schoolverlaters te registreren is het mogelijk om de jongeren te volgen en gericht te begeleiden en terug te leiden naar school of een werkplek.

Via het RMC wordt in Beek de scholing aangepakt van jongeren tot 23 jaar, die voortijdig de school hebben verlaten zonder startkwalificatie (zonder minimaal een diploma Havo of MBO2 niveau). Aangezien dit een risicogroep is als het gaat om duurzame arbeidsinpassing, zetten we hier nu alvast middelen uit het werkdeel van de Wet Werk en Bijstand op in. Door te zorgen voor een goede, uitstroombevorderende opleiding kan een toekomstige werkloosheid en bijstandsafhankelijkheid bij jongeren voorkomen worden.

Regionaal Bureau Leerplicht/RMC W.M.

Bij zowel leerplicht als RMC is het functioneren van de lokale en regionale netwerken van zeer groot belang voor een effectieve aanpak binnen een regio.

De regio Westelijke Mijnstreek heeft ter optimalisering van de aanpak van leerplicht/RMC het Regionaal Bureau Leerplicht W.M. opgericht. De regionale aanpak streeft een algemeen geldig service- en kwaliteitsniveau na. Een totaal overzicht door een bundeling van formatie, inzet richting scholen/leerlingen en automatisering leiden tevens naar meer efficiëntie en mogelijk beleidsrelevante informatie ten behoeve van het lokaal en regionale onderwijs- en jeugdbeleid.

De kaders voor het Regionaal Bureau Leerplicht/RMC W.M. zijn in 2005 vastgelegd in een bestuursovereenkomst en de taken van het Regionaal Bureau Leerplicht/RMC W.M. omvatten zowel een beleids- als een uitvoeringsfunctie.

De jaarlijkse bijdrage van de Gemeente Beek aan Bureau Leerplicht/RMC is gebaseerd op inwoneraantal en is ter uitvoering van de leerplichttaken. De gemeente Sittard-Geleen ontvangt tevens van het rijk een doeluitkering voor de coördinatie taken bij uitvoering van de RMC regelgeving voor regio W.M.

Naast het bovenstaande is ieder gemeente zelf financieel verantwoordelijk voor benodigde trajecten ter voorkoming van schooluitval. Trajecten worden per gemeente beschikbaar gesteld vanuit de middelen uit het werkdeel van het fonds Werk en Inkomens WWB-reïntegratiemiddelen (toeleiding werk) en de middelen worden jaarlijks variabel ingezet (afhankelijk van behoefte). In 2006 zijn voor 7 jongeren uit Beek een traject ingezet.

Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs (VAVO)

Het VAVO is ontstaan uit de zogenaamde "Moeder-MAVO"; een instelling waar burgers (ouder dan 16 jaar) die hun opleiding in het voortgezet onderwijs niet hebben kunnen afronden, de kans wordt geboden dit alsnog te doen.

De gemeente koopt een opleidingsaanbod in bij een Regionaal Onderwijs Centrum (ROC); in het geval van Beek is dat "Leeuwenborgh Opleidingen". Concreet worden dag- en avondopleidingen VMBO (theoretische leerweg), HAVO en VWO aan (jonge) volwassenen aangeboden: diplomagericht onderwijs, dan wel onderwijs gericht op het behalen van onderdelen van die diploma's.

De doelgroep waren van oudsher volwassenen, ook wel "Tweede-kansers" genoemd. Later is de doelgroep, via een aparte regeling, uitgebreid tot 16- en 17-jarigen die om een of andere reden hun leertraject niet konden afronden op een reguliere school voor voortgezet onderwijs. Deze leerlingen worden "Tweede-weggers" genoemd.

Het instandhouden van het VAVO past binnen het gemeentelijk beleid om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen een startkwalificatie behalen (zijnde een opleiding op HAVO/VWO-niveau of een MBO-2 opleiding). Het streven is er dan ook op gericht alle drie de opleidingen (Vmbo, HAVO en VWO) te behouden om iedereen, die in het reguliere onderwijs geen diploma heeft weten te behalen, in staat te stellen dit alsnog te doen. Dit lukt in veel gevallen mede dankzij de volwassen aanpak, de intensieve cursistenbegeleiding, kleinere lesgroepen en de grotere flexibiliteit van het VAVO.

Op grond van het feit dat de invoering van de tweede fase binnen het voortgezet onderwijs de kosten verhoogde en er minder educatiemiddelen voor de gemeenten WM beschikbaar waren op grond van de vereveningsoperatie, is samenwerking gezocht met het VAVO van Leeuwenborgh in Maastricht. Hierdoor is het gelukt om alle drie de opleidingen te kunnen blijven aanbieden, waarbij het wel zo is dat de opleidingen VWO en onderdelen van de opleidingen HAVO en VMBO alleen op locatie Maastricht kunnen worden gevolgd.

Ingaande 2006 is de Wet op het Voortgezet Onderwijs en de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) gewijzigd. Het doel is meer samenwerking mogelijk te maken tussen scholen voor VO en ROC's. De verantwoordelijkheid voor tweede weggers komt bij het voortgezet onderwijs te liggen. De overstap van tweede weggers naar het VAVO wordt door de wijziging van de wet op het voortgezet onderwijs bemoeilijkt. Overstap is alleen mogelijk als de leerling blijft ingeschreven in de school voor VO en deze school de bekostigingsmiddelen overdraagt aan het VAVO. Dit dient te gebeuren op basis van een tussen VO en ROC af te sluiten overeenkomst.

Deze wetgeving is één van de maatregelen die genomen zijn om het scholen mogelijk te maken maatwerk te leveren ten behoeve van leerlingen voor wie de gewone weg niet adequaat is.

Op dit moment wordt onderzocht hoe de gemeenten via hun ROC, in samenwerking met de scholen voor VO, hun VAVO voor tweede-kansers in stand kunnen houden.

Voor de inkoop van het product VAVO wordt van het rijk een doeluitkering in het kader van de WEB verkregen. De gemeenten bepalen in onderling overleg of de voorziening VAVO in stand wordt gehouden. Elke gemeente bepaalt jaarlijks afzonderlijk hoeveel plaatsen er worden ingekocht.

4.1.3. Activiteiten

BOS-impuls (Tijdelijke stimuleringsregeling buurt, onderwijs, sport)

Het realiseren van een naschools activiteitenpakket ("Verlengde Schooldag") is een van de speerpunten in het Brede Schoolbeleid.

De introductie van de BOS-impuls door het ministerie van VWS "triggerde" in Beek de daadwerkelijke realisatie van de Verlengde schooldag.

Intentie van de BOS-impuls is om bepaalde achterstanden bij jeugdigen (bewegen, gezondheid[sbewustzijn], maatschappelijke overlast) weg te nemen door de totstandkoming van een uitgebreid activiteitenpakket. In Beek zijn die zowel op sport als op cultuur gericht. De activiteiten zullen starten per schooljaar 2007-2008. Zie voor verdere informatie BOS-impuls paragraaf 4.2.3.

Financiering van de BOS-impuls geschiedt uit een doeluitkering van het rijk alsmede uit eigen middelen (reserve BOS alsmede algemene middelen [budget Brede schoolcoördinator]).

Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (GOA)

Het onderwijsachterstandenbeleid beoogt dat ieder kind onderwijs krijgt dat aansluit bij zijn mogelijkheden en ontwikkelingsniveau zodat de kansen, leerprestaties en schoolloopbanen van kinderen en jongeren verbeteren. Het onderwijsachterstandenbeleid wil achterstanden bij kinderen zowel voorkomen als terugdringen. Doelgroepen hierbij zijn leerlingen 0-4 jaar (Voor- en Vroegschoolse Educatie), leerlingen 5-12 jaar (primair onderwijs) en leerlingen 13-18 jaar (voortgezet onderwijs).

Gemeenten hebben een regierol bij de uitvoering van het achterstandenbeleid en moeten ervoor zorgen dat de lokale betrokken partijen zoals gemeenten, scholen, instellingen en ouders met elkaar in overleg gaan, samenwerken en gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor de achterstanden in hun gemeente. De GOA middelen zijn vanaf 2006 bestemd voor schakelklassen en voorschoolse educatie (VVE).

De Gemeente Beek heeft momenteel geen specifiek gemeentelijk beleid voor onderwijsachterstanden, maar er is de afgelopen jaren wel op allerlei manieren ingezet op voorkoming en terugdringing van achterstanden binnen onze gemeente onder de paraplu van diverse beleidsterreinen.

Denk hierbij aan bijvoorbeeld de Time-Outvoorziening (tot 2006 structureel, nu ad hoc beleid), Onderwijs aan Woonwagen- en Zigeunerkinderen (tot 2004 structureel, nu ad hoc beleid), oprichting Regionaal Bureau Leerplicht W.M. (vanaf 2005), logopedie, leerlingenvervoer etc.

Tot 2006 ontving de Gemeente Beek op grond van een overgangsregeling, een kleine GOA-bijdrage (ca. € 500,-). Indien gemeenten geen GOA middelen ontvangen ligt er geen wettelijke taak voor GOA behalve de eigen lokale verantwoordelijkheid voor achterstanden bij kinderen.

Time-Out voorziening

De Time-Outvoorziening is ontstaan om een vangnet te creëren voor de leerlingen van 12 tot 17 jaar die niet onder een specifieke regeling vallen binnen het voortgezet onderwijs. Basis is een gemeenschappelijk belang en verantwoordelijkheid van zowel het samenwerkingsverband VO, scholen en gemeenten voor de ontwikkelingskansen van kinderen. De Time-Outvoorziening is gevestigd in locatie Eysenhegge van het DaCapo College. In de Westelijke Mijnstreek worden kinderen die geen gebruik kunnen maken van een bestaande regeling en bij wie de problematiek niet vast te stellen is op school, aangemeld bij de Time-Outvoorziening. Bij de Time-Outvoorziening wordt het kind getest, wordt een diagnose met behandelingsplan

opgesteld en wordt het kind verder geleid naar een vervolgtraject bijvoorbeeld een Reboundvoorziening, een school voor speciaal onderwijs, aanpalende voorzieningen zoals de projecten Herstart of Op de Rails etc. Het doel is een tijdelijke opvang voor 8 leerlingen voor een periode van 6-8 weken van dreigende schoolverlaters die wordt gekenmerkt door een directe en drempelloze instroommogelijkheid waarbij het verbeteren van de onderwijskansen van leerlingen in het voortgezet onderwijs voorop staat.

Het programma bestaat uit een normale schoolweek waarbij een reguliere schoolse programma wordt gevolgd dat voldoet aan de wettelijke basisvorming. In schooljaar 2005-2006 maakten in totaal 35 leerlingen uit de regio W.M. gebruik van de Time-Outvoorziening.

In de afgelopen jaren werd de Time-Outvoorziening gefinancierd door de gemeenten in de regio W.M. en het samenwerkingsverband VO.

Gemeente Beek, gemeente Schinnen en gemeente Echt-Susteren hebben de structurele gemeentelijke bijdrage aan de Time-Outvoorziening met ingang van schooljaar 2006-2007 beëindigd. Meerdere redenen lagen ten grondslag aan het beëindigen van de structurele bijdrage van Beek waaronder een zakelijke insteek. Voor de Gemeente Beek bleek in de afgelopen periode dat de structurele financiële bijdrage aan de Time-Outvoorziening niet in verhouding was met het aantal leerlingen uit Beek die gebruik maakten van de voorziening.

Het beleid van de Gemeente Beek met betrekking tot de Time-Outvoorziening is nu gericht op maatwerk per leerling. Indien een leerling in aanmerking komt voor begeleiding via een Time-Outvoorziening wordt via het Regionaal Bureau Leerplicht een verzoek ingediend bij het college en per verzoek wordt bepaald of financiering plaatsvindt vanuit de algemene middelen.

Onderwijs aan woonwagen- en zigeunerkinderen (OWWZ) door Consent.

Het OWWZ project is ontstaan nadat in de jaren 70/80 de woonwagenscholen werden gesloten. Doel van het OWWZ project was om de woonwagen- en zigeunerkinderen te begeleiden bij hun integratie in het reguliere onderwijs.

Intentie was om een landelijk dekkend netwerk van OWWZ consulenten te creëren, die de jeugd van 0 tot 23 jaar begeleiden in het onderwijs. Begeleiding vindt plaats op het terrein van voor- en voerschoolse educatie, primair en voortgezet onderwijs en arbeidstoeleidend terreinen.

Door de financiering van het OWWZ project onder te brengen binnen het GOA beleid werd aan de gemeenten de taken overgedragen om voor deze groep jeugd adequaat beleid te voeren.

Het doel van het OWWZ beleid heeft inmiddels een ontwikkeling doorgemaakt van puur integratie van de doelgroep in het onderwijs naar het verbeteren van de ontwikkelingskansen van woonwagen- en zigeunerkinderen op allerlei terreinen van het onderwijs, zowel in de voerschoolse periode als in het basis- en voortgezet onderwijs. Hier is toeleiding naar werk bij schooluitval bijgekomen om te voorkomen dat deze groep jongeren in een uitzichtloze uitkeringsituatie terechtkomen.

Taken van de OWWZ consulent bestaan uit:

- begeleiding en advisering van scholen bij het onderwijs aan woonwagen- en zigeunerkinderen,
- begeleiding van ouders en jongeren van 0 – 23 jaar,
- advisering van diverse partijen binnen het onderwijs zoals het Regionaal Bureau Leerplicht/RMC W.M., Time-out voorziening etc., instanties met taken voor arbeidstoeleidend activiteiten voor de doelgroep en verder diverse partijen die zich met de doelgroep bezighouden.

De taken zijn vooral gericht op het leren omgaan met woonwagen- en zigeunerkin-
deren rekeninghoudend met hun cultuur en leefomgeving.

De Gemeente Beek heeft tot 2002 geparticipeerd in het regionale OWWZ pro-
ject. Na 2002 zijn gedurende twee jaren begeleidingsactiviteiten gefinancierd voor
de woonwagenjeugd en de leerkrachten van de basisschool Spaubeek.

Op dit moment krijgt de consulent regelmatig vragen van ouders of scholen als ge-
volg van de jarenlange vertrouwensrelatie, maar kan alleen als "vrijwilliger" direct
actie ondernemen. Doordat verzoeken om begeleiding van een leerling eerst moe-
ten worden voorgelegd aan het college haken zowel ouders als scholen af omdat
het te lang duurt en zoeken een andere oplossing of de problemen rondom het kind
worden niet opgelost.

Gemeenten hebben geen specifieke wettelijke taak op dit gebied behalve hun ver-
antwoordelijkheid voor minderheden en onderwijsachterstanden.

Het beleid van de Gemeente Beek is: Maatwerk door financiering per leerling voor
begeleiding door een coördinator OWWZ.

Momenteel vindt geen lokaal en regionaal overleg plaats door de geringe omvang
van de woonwagen- en zigeunerdoelgroep (ca. 11 kinderen in het basisonderwijs en
4 kinderen in het voortgezet onderwijs).

Indien een OWWZ leerling begeleiding nodig heeft wordt via het Regionaal Bureau
Leerplicht een verzoek ingediend bij het college en per verzoek wordt bepaald of fi-
nanciering plaatsvindt vanuit de algemene middelen.

4.1.4. Overlegstructuren

Jeugdraad

De jeugdraad bestaat uit een vertegenwoordiging van de leerlingen van de basis-
scholen in de Gemeente Beek en heeft als doel de maatschappelijke en politieke
betrokkenheid van de basisschooljeugd te vergroten. Hierbij leren de kinderen over
de processen binnen de gemeente, maar leren ook vaardigheden als vergaderen,
discussiëren en luisteren.

Elke school wordt beschouwd als een fractie die zich laat vertegenwoordigen door
drie afgevaardigde leerlingen van groep 8. Elke fractie wordt begeleid door leden
van een politieke partij om te komen tot een eigen voorstel dat zij aan elkaar presen-
teren tijdens de vergaderingen. Uit deze voorstellen kiezen de jongeren één voorstel
dat wordt ingediend bij de gemeenteraad. Op deze manier zijn onder andere het
discozwemmen en de jeugdolympiade (zie paragraaf 4.2.3) ontstaan.

Regionaal overleg leerplicht/RMC

Regionaal vindt twee maal per jaar ambtelijk overleg plaats met de gezamenlijke
partners en het Regionaal Bureau Leerplicht/RMC W.M. waarbij lokale-, regionale-
en landelijke ontwikkelingen worden besproken.

Leerlingenvervoer

Vanaf 2007 vindt er structureel twee maal per jaar ambtelijk overleg plaats met ver-
tegenwoordigers van de vervoersbedrijven en de betrokken gemeenten.

OOGO

Het OOGO staat voor Op Onderwijs Gericht Overleg. Hierin wordt met de directeu-
ren van de schoolbesturen van het basisonderwijs gesproken over de genoemde
punten onder het kopje Regulier basisonderwijs van paragraaf 0.

4.2. Sport

“Sport” viel tot 1 januari 2007 onder de Welzijnswet. De gemeente kon (moest) op basis van deze wet “sportbeleid” formuleren en haar burgers op gemeentemaat tegemoet komen.

4.2.1. Wettelijke taken

Per 1 januari j.l. is de Welzijnswet komen te vervallen ten faveure van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Ook op basis van deze wet moeten gemeenten beleid ontwikkelen. Dit moet gericht zijn op bevordering van de ontplooiingsmogelijkheden en participatie van burgers en op ondersteuning van personen in een achterstandpositie. Dit zal opgenomen moeten worden in het beleidsplan Wmo. Als onderdeel van het beleidsplan WMO wordt er een afzonderlijke sportnota WMO geschreven. Opname in het beleidsplan is aangewezen om te komen tot een integrale aanpak in het kader van de Wmo.

4.2.2. Gelegenheden voor sport en spel

Sportaccommodaties

Tot nu toe is in de Gemeente Beek – naast de reguliere ledensubsidies voor sportverenigingen - slechts accommodatiebeleid gevoerd indien het om sport ging. De gemeente zorgt voor voldoende en goed onderhouden accommodaties:

- een honk- en softbalveld;
- 7 tennisbanen (waarvan 4 all-weather) en twee minibanen bij tennisclub BRZ.
- 4 voetbalcomplexen, waarvan drie met een hoofdveld en een trainingsveld, en één met twee kunstgrasvelden;
- een sportcomplex met sporthal en doelgroepenzwembad (exploitatie door Stichting Exploitatie Sport en Recreatievoorzieningen Beek).

De was- en kleedaccommodaties op de complexen zijn in eigendom van de betreffende verenigingen. Verder is er nog een atletiekbaan die in eigendom is en onderhouden wordt door de atletiekvereniging.

Tot slot zijn er nog een drietal gymzalen, specifiek bedoeld voor gebruik door het basisonderwijs, maar ook door verenigingen of derden.

De gemeente krijgt in principe geen specifiek geld voor “sport”. Sportzaken zullen bekostigd moeten worden uit de algemene uitkering en dus moeten “concurreren” met de andere gemeentelijke beleidsterreinen.

Daarnaast zijn er specifieke geldstromen, of subsidies van andere overheidsorganen om bepaalde sportzaken te stimuleren (b.v. breedtesportimpuls of de BOS-impuls).

Speelruimte

De Gemeente Beek beschikt over veilige zones in de openbare ruimte waar kinderen het recht hebben op spel en ontmoeting om samen met hun omgeving zich zowel fysiek als mentaal te ontwikkelen. Inmiddels maakt de Beekse jeugd gebruik van 14 speelvoorzieningen, 8 trapvelden en 3 jeu des boulesbanen gelegen in de kernen Beek, Spaubeek, Neerbeek en Genhout.

De gemeente heeft de regie in handen en moet samen met haar burgers zorgen voor voldoende speelmogelijkheden. De gemeente is verantwoordelijk voor de veiligheid van de speelvoorzieningen. Dit wordt gegarandeerd door de voorzieningen

regelmatig te inspecteren en controleren waarna de toestellen gerepareerd kunnen worden. In 2007 is de nota speelruimte 2007 – 2009 door de raad vastgesteld.

4.2.3. Activiteiten

Er zijn nog een aantal voor Beek specifieke activiteiten te noemen.

Zwemonderwijs

De kinderen uit de groepen 5 en 6 van de basisschool die nog niet in het bezit zijn van een A-diploma, kunnen gratis door de gemeente betaalde zwemles krijgen. Deze les vindt dan wel buiten schooltijd plaats en ouders moeten er zelf voor zorgen dat de kinderen van en naar het zwembad gebracht / gehaald worden.

Jeugdolympiade

De jeugdolympiade is een jaarlijks terugkerende activiteit die op voorstel van de Beekse jeugdraad in het leven is geroepen. Kinderen uit de groepen 8 van de Beekse basisscholen zijn een ochtend op een niet competitieve wijze met sport bezig.

BOS-impuls

De Tijdelijke stimuleringsregeling Buurt, Onderwijs en Sport (BOS-impuls) ondersteunt gemeenten bij de aanpak van achterstanden van jeugdigen van 4 tot 19 jaar. De achterstanden kunnen zijn op het gebied van gezondheid, welzijn, onderwijs, opvoeding, sport of bewegen. In Beek is gekozen voor het oplossen van de volgende achterstanden:

- verbeteren van het leefpatroon: ongezond leefgedrag, onvoldoende bewegen en overgewicht;
- sociale integratie en individueel welzijn van jeugdigen in de Gemeente Beek.
- deelname van jongeren aan sport (in georganiseerd verband)

Om de achterstanden op te kunnen lossen wordt ingezet op activiteiten op het terrein van sport, bewegen & gezondheid en activiteiten op het terrein van kunst en cultuur.

Bij de start van het schooljaar brengt de GGD de huidige situatie met betrekking tot bewegen, gewicht en eetgedrag van de leerlingen van het primair onderwijs in kaart. Dit onderzoek krijgt jaarlijks een vervolg.

Die activiteiten worden opgezet in samenwerking met de basisscholen (zie ook paragraaf 4.1.3), instellingen als muziekschool Artamuse en Partners In Welzijn en lokale verenigingen. Het project wordt in opdracht van de gemeente in de steigers gezet door het provinciale steuninstituut Huis voor de Sport Limburg.

Doelstellingen van het project zijn:

- het op peil houden van het aantal jeugdigen (4 – 12 jaar) dat regelmatig deelneemt aan sport en beweegactiviteiten (zowel binnen de georganiseerde als de ongeorganiseerde sport);
- het aantal kinderen dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen neemt toe met 10%;
- minimaal 30 procent van de doelgroep (ca. 1.500 kinderen) neemt deel aan de culturele activiteiten gedurende de verlengde schooldag;
- alle kinderen worden zich bewust van een gezonde leefstijl en zijn in staat om hun eigen eet- en beweeggedrag daaraan te spiegelen;
- alle kinderen nemen kennis van zinvolle vrijetijdsbestedingen (sport, kunst en cultuur) teneinde later hanggedrag en overlast te voorkomen.

Kampioenenavond

Er wordt overwogen om een Beekse kampioenenavond in te stellen. Hier zullen uiteraard ook de sportverenigingen bij betrokken worden. Onderzocht wordt nog hoe dit het beste gestalte kan krijgen.

Sportintegratiedag

Deze dag wordt door de VV Caesar / VOS Holding georganiseerd en de gemeente faciliteert deze dag. In eerste instantie was het de bedoeling dat het doel van de dag was dat mensen met een beperking meer zouden integreren in het sportverenigingsleven en daarmee in de samenleving. In overleg met de sportverenigingen is deze doelstelling vooralsnog wat aangepast in die zin, dat het nu de bedoeling is dat mensen met een beperking kunnen kennismaken met verschillende takken van sport. De dag wordt in 2007 voor het eerst georganiseerd en krijgt in dezelfde opzet jaarlijks een vervolg.

4.2.4. Verenigingen

De Gemeente Beek heeft zo'n 40 sportverenigingen, waarvan er 18 een subsidie ontvangen. Om in aanmerking te komen voor subsidie is hiervoor het volgende document opgesteld: 'Beleidsregels op het gebied van sport'. Hierin is bepaald dat activiteiten van verenigingen die gericht zijn op het beoefenen van sport met name voor de jeugd subsidiabel zijn. Het gaat hier om activiteiten die in belangrijke mate het lichaam en karakter van een individu stimuleren.

4.3. Veiligheid

Bij veiligheid wordt er al snel de link gelegd met criminaliteit, recidive, radicalisering en asociaal gedrag. Maar voor het zover is richt de Gemeente Beek zich met name op preventie. Daarbij heeft de gemeente enerzijds de taak om vroegtijdig risicogedrag te signaleren, om zo te voorkomen dat jongeren in de problemen komen. Anderzijds is er vanuit de gemeente gerichte aandacht nodig voor jongeren die problemen hebben en/of veroorzaken, zodat de problemen worden opgelost. De onderstaande paragrafen besteden hier aandacht aan.

4.3.1. Wettelijke taken

Veiligheid is een zeer ruim begrip. Als we veiligheid relateren aan de prestatievelden 1 en 2 van de Wmo dan zien we de samenhang enerzijds tussen veiligheid en het bevorderen van sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten en anderzijds tussen veiligheid en de ondersteuning van de jeugd en hun ouders bij de opvoeding. De beschrijvingen van activiteiten en overlegstructuren vallen onder deze twee prestatievelden.

4.3.2. Activiteiten

Outreachend jongerenwerk (PIW)

Het outreachend jongerenwerk dat wordt uitgevoerd door Partners in Welzijn, ook wel ambulante jongerenwerk genaamd, richt zich op het voorkomen, beperken en terugdringen van overlast en riskant (crimineel) gedrag van jongeren. Daarnaast heeft men tot doel het ondersteunen van jongeren in hun groeiproces naar volwassenheid.

Het jongerenwerk is gericht op tieners en jongeren die experimenteren met riskant gedrag in de leeftijd van 10 tot 24 jaar. De jongerenwerkers onderhouden wekelijks contact met de jongeren, die in groepen op straat samenkomen, en probeert deze jongeren toe te leiden naar bestaande activiteiten of met hen nieuwe activiteiten te organiseren. Daarnaast signaleren jongerenwerkers ook problemen bij jongeren en

of het gezin. In deze situaties kunnen zij hen begeleiden naar de hulpverlening. Indien jongeren al in een hulpverleningstraject zitten worden deze ook op straat door het jongerenwerk ondersteund.

Sinds 2006 rijden de jongerenwerkers rond met de jongerenbus. Omdat de problematiek van straatcultuur verhardt, is het van belang het outreachend jongerenwerk te versterken. Door middel van de jongerenbus wordt er makkelijker contact gelegd met zowel de jeugd als de buurtbewoners. Op deze manier krijgt het outreachend jongerenwerk ook een eigen gezicht.

Door het beperkte aantal uren outreachend jongerenwerk (200 uur per jaar, ca. 4 uur per week⁸) blijft het onmogelijk om de groepsdynamica van hinderlijke en overlastgevende jeugdgroepen te analyseren. Geconstateerd moet worden dat de jongerenwerkers de jongeren kunnen analyseren met de shortlist⁹, maar deze biedt niet een analyse van de groepsdynamica.

Binnen de beschikbare uren voor het jongerenwerk is nu enkel de mogelijkheid om groepen te benaderen als overlast van hen wordt ondervonden. Momenteel zijn er door het beperkte aantal uren voor het jongerenwerk geen duidelijke interventiemethoden te realiseren. Interventies zijn bijvoorbeeld programma's, projecten, trainingsmethoden, behandel- en begeleidingsvormen, maar kunnen ook sancties zijn.

Voor deze activiteiten krijgt PIW een budgetsubsidie. Op dit moment zijn we als gemeente niet voldoende helder en reëel in de beschrijving van de resultaten die we verwachten, wat betreft het bestrijden van overlast. In dit opzicht is het van belang dat we met de verantwoordelijke instellingen betere afspraken maken over inzet en resultaten voor een bepaalde periode. Wederzijds moeten afspraken op tijd worden nagekomen. Als dit niet het geval is, schaadt dit de kwaliteit van het jongerenwerk en de verhoudingen tussen verantwoordelijke partners. Met andere woorden er moeten in overleg met PIW prestatie-indicatoren worden vastgesteld.

Opbouwwerk

Het opbouwwerk werkt aan de inventarisatie, ontwikkeling, realisatie en onderhoud van een sociale infrastructuur voor ouderen en jongeren in de wijk. De opbouwwerker brengt als intermediair jongeren, ouders, omwonenden, middenstand en lokale overheid samen rond de uiteenlopende belangen en kan daarbij als bemiddelaar optreden. Hieronder vallen ook onder andere huiswerkbegeleiding en buurtbeheer. Ook deze werkzaamheden worden uitgevoerd door PIW.

Het ALternatief (HALt)

HALt levert een bijdrage aan de preventie en bestrijding van jeugdcriminaliteit bij jongeren tot 18 jaar. De preventieactiviteiten van HALt bestaan uit advisering, voorlichting en de ontwikkeling en uitvoering van lokale en regionale preventieprojecten. Ongeveer de helft van de jongeren die de politie aanhoudt, gaat naar HALt voor een HALt-afdoening of een Stop-reactie. Zaken van jeugdige daders van veelvoorkomende jeugdcriminaliteit tussen 12 en 18 jaar oud worden aangeduid met de term HALt-afdoening. Zaken van daders jonger dan 12 jaar heten STOP-reactie-zaken. HALt mag maximaal een werkstraf opleggen van 20 uur.

⁸ Binnen deze vier uur vallen ook activiteiten als reisduur, administratie en overleg.

⁹ De shortlist is een lijst met vragen die door de politie wordt beantwoord over een groep jongeren. Als een groep echt een probleem gaat vormen en er een aanpak nodig is van meerdere organisaties, blijkt dit uit de vragenlijst. Met behulp van de shortlist krijgen we relatief snel en eenvoudig zicht op de verschillende typen jeugdgroepen.

HAIt ontvangt een gemeentelijke bijdrage voor preventie en voor het repressieve werk ontvangt deze organisatie een bijdrage per afdoening van het ministerie van Justitie.

Veiligheid op school

Scholen hebben te maken met verschillende wetten en regels. De onderwijsinspectie ziet toe op de naleving van de wettelijke regels. De meeste scholen voor primair en voortgezet onderwijs verantwoorden zich in de schoolgids over hun veiligheidsbeleid. Instellingen voor beroepsonderwijs en volwasseneneducatie doen dat bijvoorbeeld in hun jaarverslag. Overigens moeten scholen net als andere bedrijven een veiligheidsplan hebben op grond van de Arbo-wet. Dat plan gaat niet alleen over fysieke, maar ook over sociale veiligheid. Scholen in het basis- en voortgezet onderwijs zijn met ingang van het schooljaar 2006-2007 verplicht om hun veiligheidsbeleid in de schoolgids op te nemen.

De volgende activiteiten in het kader van veiligheid worden voor de Beekse leerlingen georganiseerd.

- Basisonderwijs – Schooladoptieplan (Doe ff normaal)

Op elke basisschool verzorgt een politiefunctionaris in de groepen zeven en acht een zevental lessen per groep. Hierin worden de jongeren geconfronteerd met en geïnformeerd over de gevaren en gevolgen van normoverschrijdend gedrag. De gemeente financiert dit project.

- Voortgezet onderwijs - Veilige School

De 'Veilige School' is een convenant waarin het belang wordt onderkend voor het maken van een eenduidig en sluitend stelsel van afspraken ten behoeve van enerzijds het voorkomen en bestrijden van overlast, vandalisme en ander ongewenst gedrag. Anderzijds om een veilig klimaat te creëren in en om de school. Er is een zorgteam dat elke twee maanden bij elkaar komt. Dit team bestaat uit medewerkers van Graaf Huyn of Groenewald, politie, Maatschappelijk werk, Bureau Leerplicht, GGD en BJZ. Daarnaast is er op het Groenewald elke week een kort overleg tussen Sectordirecteur VMBO, conciërge en de politie.

Het project dient jaarlijks te worden geëvalueerd om inzicht te krijgen in preventie en risicofactoren. Er zijn geen kosten verbonden met aan project. Het is het netwerk van instellingen dat in het kader van veiligheid in en om school een toegevoegde waarde biedt.

Naast het project Veilige School zijn er ook Zorg Advies Teams. Deze lijken qua samenstelling op het overleg van de Veilige School, maar hierbij gaat het om het inwinnen van advies bij externe deskundigen hoe de school en eventueel de ouders verder kunnen met de problematiek van de leerling. Deze Teams zijn zowel op het Groenewald als Graaf Huyn actief.

Tot slot mag in dit verband ook de verkeersveiligheid niet vergeten worden:

- de gemeente stelt materialen beschikbaar ten behoeve van de verkeersbrigadiers.
- de gemeente heeft zogenaamde VEBO-convenanten afgesloten met de scholen.
- het project verkeerssling is uitgevoerd.
- ondersteuning verkeersexamens.
- ondersteuning VVN die zorgen voor b.v. fietskeuringen en fietsvaardigheidstraining.

Verder vindt er periodiek overleg met de scholen plaats waar de verkeersveiligheid om d school en eventueel de thuis – schoolroutes worden besproken.

4.3.3. Overlegstructuren

Jeugd InterventieTeam (JIT)

Het doel van het JIT is omschreven als: “het tot afstemming proberen te komen in de aanpak van – en informatievoorziening over jongeren, door gezamenlijk overleg tussen personen, die door hun functie veel met jeugd in aanraking komen en met de jeugdige zelf.”

Het JIT bestaat uit het netwerk van gemeente (portefeuillehouder Jeugd, ambtenaar Welzijn, Zorg & Onderwijs, en ambtenaar Openbare Orde en Veiligheid), Politie, jongerenwerker, coördinator JPP en HAlt. In het overleg vindt afstemming plaats en gegevensuitwisseling, en er worden afspraken gemaakt over de aanpak van jeugdoverlast. Het JIT beschikt over een budget om op korte termijn zaken te regelen of jeugdpreventie taken te organiseren.

Onder andere op basis van bespreking van de groepen die plaatsvindt tijdens het JIT wordt het outreachend jongerenwerk vormgegeven (zie paragraaf 4.3.2).

Jeugd Preventie Platform (JPP)

Het JPP kent zijn oorsprong in het convenant JPP Stein, Beek, Schinnen¹⁰. Het JPP is een maandelijks structureel ketenoverleg waarin (de problemen van) jongere met toestemming (van de ouders) worden besproken. De betrokken partijen (Halt, jongerenwerkers, Xonar, Mondriaan Zorggroep, Bureau Jeugdzorg, Bureau Leerplicht, Jeugdreclassering, Tracé en de Raad voor de Kinderbescherming) snel informatie kunnen uitwisselen en sluitende afspraken kunnen maken over de preventieve en repressieve aanpak van jongeren met riskant en/of overlastgevend gedrag. Binnen dit kader kan structureel afstemming plaatsvinden over de preventie en bestrijding van jeugdcriminaliteit, overlast en gerelateerde zorgsignalen. Het JPP beoogt die sluitende aanpak te creëren door de situatie van een jongere vanuit de verschillende invalshoeken van hulpverlening te benaderen.

Het JPP wordt door gemeenten gefinancierd en bestaat enkel uit coördinatiekosten. Ook hierbij geldt dat het netwerk een toegevoegde waarde biedt voor de dienstverlening die wordt georganiseerd ten gunste van een jongere en zijn omgeving.

Naast het JPP is er ook het justitieel casus overleg (JCO) dat voorgezeten wordt door de officier van Justitie. Het justitieel casusoverleg is een arrondissementaal samenwerkingsverband van OM, Politie, HAlt en Raad van de Kinderbescherming met als doel de snelheid en kwaliteit van de justitiële afdoeningbeslissing over strafbare feiten van jeugdigen te verbeteren. HAlt en de Raad van de Kinderbescherming zijn de schakel tussen het JCO en het JIT. De coördinator JPP biedt de schakel tussen het JPP en het JIT.

¹⁰ Het convenant is ondertekend door de volgende partijen: gemeente Stein, Gemeente Beek, gemeente Schinnen, Partners in Welzijn, Openbaar Ministerie Maastricht, Politie Basisseenheid Stein-Beek-Schinnen, Raad voor de kindbescherming, Bureau Jeugdzorg Maastricht, afdeling Jeugdreclassering Arrondissement Maastricht, HAlt, Bureau Jeugdzorg, XONAR, Bureau Leerplicht Westelijke Mijnstreek, Mondriaan Zorggroep.

4.4. Vrije tijd & Cultuur

Zowel de voormalige welzijnwet, als de WMO bieden geen duidelijk kader voor instellingen en activiteiten op het gebied van vrije tijd en cultuur. Desondanks worden deze activiteiten door gemeenten ondersteund. De Gemeente Beek ondersteunt voorzieningen als een bibliotheek en gemeenschapshuizen, maar subsidieert ook verenigingen die voor jongeren activiteiten aanbieden op dit vlak. Deze worden hieronder beschreven.

4.4.1. Instellingen

Bibliotheek

De bibliotheek is in het kader van de herstructurering openbaar bibliotheekwerk (zie ook paragraaf 5.4.2) gefuseerd met 18 openbare bibliotheken in de gemeenten Beek, Echt-Susteren, Sittard-Geleen, Schinnen en Stein. Zij opereren onder de naam BiblioNova.

De bibliotheek is de meest gebruikte publieksvoorziening van Nederland en daarmee van wezenlijk belang voor de samenleving. De bibliotheek wil deze positie als publieke informatievoorziening behouden en versterken. Dat betekent voortdurend aandacht voor gebruikers (en voor haar rol in de samenleving). Tegelijkertijd krijgt de bibliotheek de taak om iedereen toegang te bieden tot cultuur en educatie. Ook mag het belang van de sociaal maatschappelijke functie van de vernieuwde bibliotheek niet onderschat worden. Voor de jeugd in de Gemeente Beek betekent dit namelijk:

- de digitale toegang tot informatie is uitgebreid met speciale databanken;
- een bibliotheekpas die toegang biedt tot alle bibliotheken in Limburg en via 'Landelijk Lenen' de beschikking heeft over de gezamenlijke collectie van de Nederlandse openbare bibliotheken;

Daarnaast wordt er specifiek beleid ontwikkeld voor jongeren en hier zijn de volgende diensten uit voortgevloeid:

- 0 tot 4 jaar

BiblioNova levert een bijdrage aan taalontwikkeling en leesbevordering voor kinderen van 0 tot 4 jaar en hun ouders en opvoeders, onder andere door samen te werken met instellingen die voor deze doelgroep werken en door diensten en producten aan te bieden, zoals het groepsabonnement voor peuterspeelzalen en kinderdagverblijven, Boekenpretkisten, BiblioNova-baby - en peuternieuws, Nationale voorleesdagen, etc.

- 5 tot 12 jaar

Leesplein.nl geeft suggesties voor boeken, websites en cd-roms bij allerlei onderwerpen. Deze kunnen gebruikt worden bij projecten, spreekbeurten, werkstukken of presentaties.

- 13 tot 23 jaar

De bibliotheek biedt een aantal data- en documentatiebanken aan waar informatie te vinden is over boeken (uittreksel en resensies), krantenartikelen, boeken, internetsites, etc.

Daarnaast biedt BiblioNova ook diensten voor cultuur en onderwijs:

- onderwijs

Speciaal voor het basisonderwijs hebben zij de volgende producten ontwikkeld om het lezen te bevorderen: rode draad, nationale voorleeswedstrijd, klassen bezoeken de bibliotheek tijdens de kinderboekenweek, nationale voorleesdagen en schoolabonnementen.

Daarnaast bieden zij ook producten en diensten aan voor het voortgezet onderwijs zoals literatuur- en cultuureducatie, maar ook collectievorming die aansluit op deze doelgroep.

Tenslotte biedt Schoolbieb.nl zowel leerlingen als docenten van het primair en voortgezet onderwijs materiaal voor een spreekbeurt of werkstuk, handleidingen om te leren zoeken op Internet en lesmateriaal.

Naast het basisonderwijs hebben namelijk ook het voortgezet onderwijs en de Regionale Opleidingscentra (ROC) de weg gevonden naar de bibliotheek als samenwerkingspartner. De 'Virtuele Mediatheek' is een vanzelfsprekende bron van informatie voor het onderwijs geworden.

- cultuur

De bibliotheek is tevens een natuurlijke samenwerkingspartner voor lokale organisaties op het terrein van cultuur, welzijn en educatie. Dat blijkt ook uit de activiteiten die in de bibliotheek worden georganiseerd; discussiebijeenkomsten, presentaties van lokale organisaties en lezingen.

BiblioNova biedt in het kader van cultuur ook het kunstmenu aan en verzorgt ook activiteiten in het kader van het vakantiepas project.

De bibliotheek ontvangt hiervoor een budgetsubsidie. Daarnaast ontvangen zij contributie van de leden.

Gemeenschapshuizen

Binnen de Gemeente Beek zijn er twee gemeenschapshuizen (Neerbeek en Genhout) en daarnaast ook twee multifunctionele centra (Beek en Spaubeek).

Een gemeenschapshuis is een basisvoorziening met een openbaar karakter. De doelgroep van een gemeenschapshuis is in principe de totale bevolking van een wijk of kern. Daarnaast kan er sprake zijn van een grotere gerichtheid op een specifieke doelgroep (jongeren, ouderen, minderheden).

De functies van gemeenschapshuizen kunnen worden verdeeld in vijf hoofdgroepen:

- algemeen: leefbaarheid en veiligheid;
- ontmoeting en ontspanning;
- participatie, sociale integratie en emancipatie;
- vorming en educatie: (vrijwilligers)werk;
- zorg- en hulpverlening: mantelzorg, informatie en ondersteuning.

Per 1 januari 2007 is de Wmo ingevoerd. Aangezien de Wmo heel sterk leunt op het begrip "Civil Society", wat staat voor een hechte, verbonden gemeenschap, ligt er voor gemeenten de taak om die gewenste gemeenschap en gemeenschapszin tot stand te brengen. Vanuit die inrichting van de maatschappij is het mogelijk om invulling te geven aan het prestatieveld 1 het 'bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten' (zie paragraaf 5.5.1). Een gemeenschapshuis kan een geschikt instrument zijn om deze doelstelling te bereiken.

Momenteel maken slechts enkele cultuurverenigingen met jeugdleden gebruik van het gemeenschapshuis.

De gemeenschapshuizen krijgen een subsidie verstrekt tot het maximum van de door de gemeente goedgekeurde kapitaallasten, maar dit geldt slechts voor de ge-

meenschapshuizen in Neerbeek en Genhout. Doordat de functie en eigendomssituatie van de gemeenschapshuizen verschilt, is het tot op heden niet gerealiseerd om te komen tot een uniforme subsidiëringssystematiek. Doordat de gemeenschapshuizen geen marktconforme prijzen berekenen aan de niet-commerciële gebruikers kunnen zij onvoldoende reserveren voor groot onderhoud. De besturen zijn daarom genoodzaakt om voor deze tekorten bij de gemeente aan te kloppen. Ondanks dat het wenselijk is om hiervoor een structurele oplossing te zoeken, wordt hieraan binnen de huidige raadsperiode geen prioriteit gegeven. Wel kunnen de gemeenschapshuizen worden betrokken in de ontwikkeling van servicepunten in de kernen.

Artamuse

Artamuse is in 2006 ontstaan uit een fusie tussen Muziekschool Odeion - de muziekschool van de (voormalige) gemeenten Geleen, Stein en Beek - en de Sittardse Muziekschool. Hun doelgroep zijn dan ook de inwoners van de gemeenten in de Westelijke Mijnstreek.

Artamuse kent twee productrichtingen: enerzijds het aanbieden van cursorische activiteiten op het gebied van muziek (individueel en groepsgewijs instrumentaal en vocaal muziekonderwijs) en dans, en anderzijds activiteiten ten behoeve van het basis- en voortgezet onderwijs op het gebied van cultuureducatie (Kunstmenu voor het basisonderwijs en Cultuurtraject voor het voortgezet onderwijs).

De poot cultuureducatie fungeert daarbij ook als "cultuurmakelaar"; in die hoedanigheid worden activiteiten aangeboden die Beek inkoop voor de BOS-impuls.

De financiering van Artamuse geschiedt enerzijds uit les gelden, en anderzijds subsidies van de gemeenten. De Gemeente Beek subsidieerde jarenlang een vast aantal lessen per week. Als gevolg hiervan liep de exploitatiebijdrage aan de muziekschool op tot een voor een gemeente van deze omvang onevenredig hoog bedrag. De raad besloot daarom een bezuinigingstraject in te zetten.

De financiering van de cultuureducatie (Kunstmenu en Cultuurtraject VO) geschiedt apart, uit het gemeentelijke budget Culturele Activiteiten. De in het kader van BOS ingekochte activiteiten worden bekostigd uit het desbetreffende budget.

4.4.2. Overlegstructuren

Culturele werkgroep Beek (CwB)

De doelstelling van de CwB is het verlevendigen van de culturele kalender van de Gemeente Beek door het initiëren, ontwikkelen en organiseren van (bijzondere) culturele activiteiten in brede zin, zo veel als mogelijk in samenwerking met en ten behoeve van de lokale culturele verenigingen, instellingen en particuliere voorzieningen.

Binnen het scala van door de werkgroep te ontwikkelen activiteiten zal een permanent punt van aandacht moeten zijn dat aspecten van cultuureducatie (basisschooljeugd) een plaats binnen die activiteiten krijgen. Daartoe dient overleg plaats te vinden met de basisscholen, evenals met de instelling die het Kunstmenu aanbod verzorgt (Artamuse). De CwB kan activiteiten ontwikkelen die bijdragen aan het bekend én populair maken van de (activiteiten van de) lokale culturele verenigingen; van koren tot instrumentale gezelschappen, van toneelverenigingen tot heemkundevereniging. De op te zetten activiteiten geschieden zo veel als mogelijk in samenwerking met de lokale culturele verenigingen en instellingen (muziekschool, bibliotheek, musea). Daar waar mogelijk moet een relatie worden gelegd met (cultuur-)toeristische initiatieven binnen de gemeente.

Zij kunnen daarnaast binnen de haar gegeven budgettaire kaders activiteiten ontwikkelen, zoals educatieve concerten, parkconcerten en jeugdtoneelvoorstellingen. De CwB dient jaarlijks minimaal twee grote en twee kleinere activiteiten te organiseren, alsmede een straattheaterdag (het Limburg Festival) met omringende activiteiten, evenals minimaal vijf exposities waaronder de jeugdexpositie.

De werkgroep, die bestaat uit vrijwilligers die ambtelijk worden ondersteund, beschikt jaarlijks over een budget om de bovengenoemde plannen/activiteiten te kunnen realiseren. Ook hebben zij de verplichting tot het zoeken van sponsoring bij de organisatie van culturele activiteiten.

4.4.3. Verenigingen & activiteiten

Verenigingen Cultuur

Deze verenigingen organiseren activiteiten in het kader van sociaal cultureel werk (bv. scouting, EHBO), amateuristische kunstbeoefening (bv. koren), muziekmaatschappijen (bv. harmonie en fanfare). Deze hebben tot doel het culturele leven binnen de gemeente te verlevendigen. Zij worden gefinancierd middels een basis- of een activiteitensubsidie. Deze kan worden aangevuld door een bijdrage per jeugdlid.

Kernengericht Jeugd- en Jongerenwerk (PIW)

Het kernengericht jeugd- en jongerenwerk doelt op het stimuleren en ontwikkelen van de jeugd. Bovendien richten de jeugd- en jongerenwerkers zich op de bevordering van de integratie en participatie van kinderen en jongeren in de samenleving. Dit gebeurt door middel van het aanbieden van activiteiten die passen bij de aard en leeftijd van de groepen. De realisatie van laagdrempelige opvang- en ontmoetingsactiviteiten levert een bijdrage aan het voorkomen, beperken of terugdringen van overlast van individuele en groepen jongeren. Het professionele sociaal-culturele jeugd- en jongerenwerk richt zich op de leeftijdsgroep van circa 5 tot 24 jaar. Activiteiten die worden georganiseerd zijn o.a. huiswerkbegeleiding, de vakantiepas en kindervakantiewerk.

Voor deze activiteiten krijgt PIW een budgetsubsidie.

4.5. Zorg

De meeste jongeren kennen een goede fysieke en psychische gezondheid. Het beleid op het terrein van gezondheid en welzijn voor jongeren is daarom voornamelijk preventief van aard.

4.5.1. Wettelijke taken

Wet op de jeugdzorg

Op 1 januari 2005 is de Wet op de jeugdzorg in werking getreden. Gemeenten en provincie hebben hierbij een gemeenschappelijk doel: het versterken van de algemene voorzieningen voor jeugdigen.

Op grond van de Wet op de Jeugdzorg is de Provincie verplicht afspraken te maken met de gemeenten over de inzet van de algemene (lokale) voorzieningen en Bureau Jeugdzorg (BJZ) ter versterking van het lokale jeugdbeleid. Regionaal is de afspraak gemaakt dat 10% van het budget van BJZ ingezet wordt voor de ondersteuning van lokale voorzieningen.

Om te komen tot een goede afstemming en samenwerking tussen het lokaal jeugd-beleid en de jeugdzorg zijn door de gemeenten in de Westelijke Mijnstreek (Beek, Schinnen, Sittard-Geleen en Stein) en Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg afspraken gemaakt welke zijn vastgelegd in het Bestuursakkoord 'Jeugdbeleid – Jeugdzorg W.M. 2004 – 2007'. Voor het uitvoeren van de ambities uit het Bestuursakkoord wordt jaarlijks een Uitvoeringsprogramma 'Jeugdbeleid-Jeugdzorg' opgesteld, waarin concrete activiteiten staan opgenomen om tot een sluitende keten van zorg en hulpverlening aan kinderen, jongeren en hun ouders in de regio te komen.

De in het uitvoeringsprogramma opgenomen activiteiten worden jaarlijks geëvalueerd en eventueel bijgesteld. Uitgangspunt bij alle activiteiten is dat de hulp in beginsel zo licht mogelijk, zo dicht mogelijk en zo kort mogelijk in de eigen omgeving van de kinderen, jongeren en hun ouders plaatsvindt.

Het bestuursakkoord 'Samen aan de slag' geeft aan dat het kabinet en de VNG in 2009 de balans opmaken over de ontwikkeling ten aanzien van de stroomlijning van de jeugdzorgketen.

Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)

Op basis van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO, prestatieveld 2) is de gemeente verantwoordelijk voor het bijstaan van jeugdigen en ouders.

In de aanloop naar de Wet op de jeugdzorg is er namelijk steeds meer behoefte ontstaan naar meer duidelijkheid over wat in het domein voorafgaand aan de geïndiceerde jeugdzorg moet gebeuren voor jeugdigen, om problemen te voorkomen en/of zo vroeg mogelijk te signaleren. Dit heeft geleid tot een typering van 5 functies waaraan op lokaal niveau voorafgaand aan de jeugdzorg invulling moet worden gegeven. De functies dienen als een soort kapstok voor gemeenten en lokale instellingen, opdat zij hun lokale beleid in samenhang kunnen beoordelen. Deze 5 gemeentelijke functies zijn als prestatievelden in de WMO opgenomen.

De 5 functies zijn:

1. informatie

Bij de functie 'informatie' gaat het om het geven van voorlichting, het verstrekken van informatie en het beantwoorden van specifieke vragen over opvoeden en opgroeien.

2. signalering

Bij de functie 'signalering' gaat het om het scheppen van voorwaarden om signalering van problemen mogelijk te maken.

3. toegang, beoordeling en toeleiding

De functie 'beoordelen en toeleiding tot het hulpaanbod' heeft betrekking op het totale gedifferentieerde lokale en regionale hulpaanbod, waarin beoordeeld kan worden welk antwoord past bij de gestelde vraag.

4. licht pedagogische hulp

Bij 'pedagogische hulp' gaat het om het bieden van kortdurende hulp bij opvoedingsproblemen en om schoolmaatschappelijk werk.

5. coördinatie van zorg (lees: niet-geïndiceerde zorg)

'Coördinatie van zorg' betreft het afstemmen en bundelen van zorg in het geval dat meerdere hulpsoorten nodig zijn om een jeugdige of een gezin te ondersteunen voorzover deze niet al onder de Wcpv (basistaken jeugdgezondheidszorg) is gebracht.

Het onder de Wet op de jeugdzorg beschreven Bestuursakkoord met het daarbij behorende Uitvoeringsprogramma is ook gekoppeld aan deze vijf gemeentelijke taken.

Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV)

Op grond van de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV), hebben de gemeenten een grotere verantwoordelijkheid gekregen om lokaal gezondheidsbeleid te voeren. De gemeente is verplicht een nota lokaal gezondheidsbeleid vast te stellen, waarin voor 4 jaar het gemeentelijk beleid op het terrein van de openbare (lokale) gezondheidszorg wordt vastgelegd. Met openbare gezondheidszorg wordt met name collectieve preventie bedoeld, d.w.z. preventie om de gezondheid van de bevolking als geheel of van bepaalde groepen te bevorderen en risico's te verkleinen of weg te nemen.

Naast deze verplichting wordt in de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV) nog een aantal verplichte taken voor de gemeenten genoemd.

1. *Collectieve preventie*

Het bevorderen van de totstandkoming en de continuïteit van en de samenhang binnen de collectieve preventie alsmede onderlinge afstemming tussen preventie en de curatieve gezondheidszorg.

Ter verwezenlijking hiervan draagt de gemeente in ieder geval zorg voor:

- het verwerven van, op epidemiologische analyse gebaseerd, inzicht in de gezondheidssituatie van de bevolking;
- het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen;
- het bijdragen aan opzet, uitvoering en afstemming van preventie-programma's met inbegrip van gezondheids- en opvoedingsvoorlichting;
- het bevorderen van medisch-milieukundige zorg;
- het bevorderen van technische hygiënezorg;
- het bevorderen van de openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ).

2. *Infectieziektebestrijding*

De gemeente draagt zorg voor de uitvoering van infectieziektebestrijding waaronder in ieder geval wordt verstaan:

- algemene infectieziektebestrijding;
- bestrijding van seksueel overdraagbare aandoeningen waaronder AIDS;
- tuberculosebestrijding;
- bron en contactopsporing bij vermoeden op epidemieën van infecties;
- het beantwoorden van vragen uit de bevolking;
- het geven van voorlichting en begeleiding.

3. *De uitvoering van de jeugdgezondheidszorg voor 0 tot 19-jarigen*

Ter verwezenlijking hiervan draagt de gemeente in ieder geval zorg voor:

- het op systematische wijze volgen en signaleren van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van jeugdigen en van gezondheidsbevorderende en bedreigende factoren;
- het ramen van de behoeften aan zorg;
- de vroegtijdige opsporing en preventie van specifieke stoornissen, met uitzondering van perinatale screening op phenylketonurie (PKU), congenitale hypothyroïdie (CHT) en adrenogenitaal syndroom (AGS) en het aanbieden van vaccinaties voortkomend uit het Rijksvaccinatieprogramma;
- het geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding;
- het formuleren van maatregelen ter beïnvloeding van gezondheidsbedreigingen.

4. *Instandhouden van de GGD*

Ter uitvoering van de bij WCPV opgedragen taken dragen de gemeenteraden zorg voor de instelling en instandhouding van gemeentelijke gezondheidsdiensten. De gemeenteraad draagt er zorg voor dat de gezondheidsdienst in ieder geval beschikt over deskundigen op de volgende terreinen:

- geneeskunde;
- epidemiologie;
- verpleegkunde;
- gezondheids en –opvoedingsvoorlichting;
- tandzorg;
- gedragswetenschappen;
- informatica.

Bij de inwerkingtreding van de Wet op de jeugdzorg is ook de financieringssystematiek veranderd. Er is een basistakenpakket JGZ opgesteld, maar binnen dit basistakenpakket is gedifferentieerd naar een uniform deel en een maatwerkdeel.

In het Basistakenpakket is de preventieve gezondheidszorg voor elk in Nederland woonachtig kind omschreven. Het Basistakenpakket is gebaseerd op de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv) en is als zodanig een wettelijke taak voor gemeenten. Binnen het Basistakenpakket is gedifferentieerd naar een uniform deel en een maatwerkdeel. Het uniform deel bestaat uit activiteiten die volgens richtlijnen aan alle kinderen en jongeren op een bepaalde leeftijd verplicht moeten worden aangeboden. De gelden voor het uniforme deel worden ontvangen via een tijdelijke specifieke uitkering (de zogenaamde Rsu-middelen). Het maatwerkdeel is eveneens verplicht, echter de specifieke invulling van de activiteiten zal in overleg tussen gemeenten en uitvoeringsinstellingen worden bepaald. Vanaf 1 januari 2003 zijn structureel middelen toegevoegd aan het gemeentefonds voor de dekking van de kosten van het maatwerkdeel. Ondanks het feit dat de middelen onderdeel uitmaken van de algemene uitkering van de gemeente, heeft de gemeente de wettelijke plicht dit bedrag te besteden aan het maatwerkdeel van het Basistakenpakket JGZ.

De uitvoerders van het basistakenpakket jeugdgezondheidszorg in de regio Westelijke Mijnstreek zijn de Thuiszorg Westelijke Mijnstreek (TWM) voor jeugdigen van 0 tot 4 jaar en de GGD voor jeugdigen van 4 tot 19 jaar.

Op grond van de Wcpv hebben de gemeenten daarnaast de taak om te komen tot één ongedeelde jeugdgezondheidszorg voor 0 tot 19 jarigen, dus zonder de ‘knip’ bij 4 jaar. Hiervoor dienen TWM en GGD goed samen te werken. Om uitvoering te geven aan de integrale jeugdgezondheidszorg (JGZ) zijn de gemeenten in de W.M. (regievoerders) samen met deze twee organisaties (uitvoerders) het project integrale JZ gestart en is er een beleidsplan geschreven.

4.5.2. Instellingen

Bureau Jeugdzorg

Jeugdzorg is bedoeld voor kinderen tot 18 jaar met ernstige opvoedings- en opgroei problemen voor ouders of opvoeders. Op 1 januari 2005 is de Wet op de jeugdzorg in werking getreden. Deze wet heeft als doel de jeugdzorg samenhangend en vraaggericht te maken. De wet moet leiden tot meer cliëntgericht werken in de jeugdzorg. Voortaan is Bureau Jeugdzorg de centrale toegang tot de geïndiceerde jeugdzorg. Het verzorgt de indicatie voor hulp aan minderjarigen en hun ouders. Bureau Jeugdzorg verwijst jongeren door naar andere zorgverleners zoals Xonar en de Mondriaan groep.

De wettelijke taken van Bureau Jeugdzorg zijn:

1. indicatietaken (art. 5 lid 1): de stichting heeft tot taak te bezien of een cliënt zorg nodig heeft in verband met opgroei-, opvoedings- of psychiatrische problemen, dan wel in verband met problemen van een cliënt, niet zijnde een jeugdige, die het onbedreigd opgroeien van een jeugdige belemmeren.
2. aansluittaken: Bureau jeugdzorg heeft diverse taken die gericht zijn op de aansluiting met de lokale voorzieningen voor jeugdigen, zoals de jeugdgezondheidszorg, het jeugdmaatschappelijk werk en het onderwijs.
3. overige taken: Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK), jeugdbescherming, jeugdreclassering en licht ambulante hulp (gem. 5 gesprekken binnen 6 maanden)

De provincie krijgt geld van het rijk. Met dat geld financiert de provincie Bureau Jeugdzorg. De provincie koopt zorg in bij de jeugdzorginstellingen. Daarnaast maakt de provincie resultaatgerichte afspraken met de gemeenten over de verantwoordelijkheden voor jongeren met problemen. In dit kader is regionaal de afspraak gemaakt dat 10% van het budget van BJZ ingezet wordt voor de ondersteuning van lokale voorzieningen.

Gewestelijke Gezondheidsdienst Zuid Limburg (GGD)

Zoals in paragraaf 4.5.1 is aangegeven, dienen gemeenten zorg te dragen voor de instelling en instandhouding van gemeentelijke gezondheidsdiensten. Daarnaast zijn er diverse andere wetten die taken voor gemeenten op het gebied van de volksgezondheid vastleggen, bijvoorbeeld de infectieziektenwet. Deze taken worden uitgevoerd door de GGD.

Bovendien is de wetgeving aangevuld met diverse ministeriële regelingen waarin de taken van de gemeenten op een bepaald gebied worden uitgewerkt. Zo is in het besluit jeugdgezondheidszorg vastgelegd welke taken onderdeel zijn van het verplichte basistakenpakket JGZ voor jeugdigen van 4 tot 19 jaar. De GGD voert deze taken voor de gemeenten in de WM uit.

De GGD wordt instandgehouden door middel van een bedrag per inwoner. Op grond van productkeuzeaanbod (PKA)-systematiek zal in de toekomst meer vrijheid ontstaan in de afname van de producten.

Thuiszorg Westelijke Mijnstreek (TWM)

TWM is de uitvoerder van het Basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg (BTP) in de regio Westelijke Mijnstreek voor jeugdigen van 0 tot 4 jaar. Diensten die zij levert voor deze doelgroep zijn o.a. het weegspreekuur, consultatiebureau, gehooronderzoek, zorgteams en voor- en vroegschoolse educatie, etc.

Stichting Maatschappelijke Opvang Voorzieningen (St. MOV)

Het doel van de stichting MOV is het verlenen van maatschappelijke opvang en begeleiding aan personen, die ten gevolge van psychosociale en/of maatschappelijke problemen in een (crisis)situatie van dak- en thuisloosheid zijn geraakt, dan wel op de stichting een beroep doen, omdat er tijdelijk geen reguliere andere opvang mogelijk is. De stichting MOV Limburg biedt kortdurende crisisopvang, langdurige maatschappelijke opvang en begeleiding aan mensen met psychosociale en/of maatschappelijke problemen. Het gaat om mensen die dak- en thuisloos zijn geraakt of dreigen te geraken en elders niet meer kunnen worden opgevangen of die zelf gekozen hebben om gebruik te maken van de voorzieningen van de MOV. MOV is voor iedereen beschikbaar, zo ook voor jeugd tot 24 jaar die zelfstandig worden opgenomen en gehuisvest. MOV wordt middels een doeluikering aan de gemeente Sittard-Geleen gefinancierd.

Stichting Huiselijk Geweld Zuid-Limburg

Met de invoering van de Wmo op 1 januari 2007, hebben gemeenten nadrukkelijk de regierol gekregen inzake huiselijk geweld. De afgelopen jaren is in Zuid Limburg een ketenbenadering ontwikkeld, waarbij tal van maatschappelijke organisaties betrokken zijn, gericht op preventie en de aanpak van huiselijk geweld. In Zuid Limburg zijn diverse activiteiten en methodieken ontwikkeld die gebundeld zijn in het Steunpunt Huiselijk Geweld Zuid Limburg.

Burgers kunnen met vragen over huiselijk geweld¹¹ anoniem terecht bij dit steunpunt. Het is één aanspreekpunt voor slachtoffers, plegers en iedereen die op de een of andere manier te maken heeft met huiselijk geweld.

De gemeente kan bij de aanpak van huiselijk geweld een belangrijke rol spelen omdat zij vanuit haar onafhankelijke positie het algemeen belang dient, zorgdraagt voor ieders veiligheid, boven de partijen van slachtoffer en dader staat en geen tegenstrijdige belangen behartigt. Deze stichting voert de volgende taken uit:

- Adviespunt Huiselijk Geweld Zuid-Limburg
- Backoffices huiselijk geweld
- Plegershulpverlening
- Alloctonenhulpverlening

Per 1 januari 2008 wordt het steunpunt een basisproduct van de GGD Zuid Limburg. De Gemeente Beek betaalt vanaf 1 januari 2008 een vaste bijdrage per inwoner.

4.5.3. Overlegstructuren

Regionale Ambtelijke Werkgroep Jeugd - RAW (+ & ow)

In het overleg, genaamd RAW (ambtenaren Jeugd W.M.+ ambtenaar provincie), vindt afstemming van het jeugdgezondheidszorgbeleid plaats. Naast de in het uitvoeringsprogramma opgenomen activiteiten die jaarlijks worden geëvalueerd en eventueel bijgesteld, worden nieuwe lokale en landelijke ontwikkelingen besproken. Daarnaast dient het RAW ter voorbereiding van het RAW+.

Het overleg RAW+ genaamd, vindt twee keer per jaar plaats. Hier worden de regionaal gemaakte afspraken met de instellingen besproken en eventueel aangepast. Verder wordt ingegaan op eventuele (nieuwe) ontwikkelingen binnen de instellingen en/of gemeenten. Verder worden ook hier landelijke ontwikkelingen besproken.

Ambtelijk overleg (AO) GGD ZL/dialoggroepen

Sinds de fusie van de drie GGD-en en de GHOR tot één GGD ZL is een ambtelijk overleg GGD ZL ingesteld. Een keer per kwartaal komt dit overlegorgaan bij elkaar en bespreekt de lokale en landelijke ontwikkelingen, die betrekking hebben op de relatie met de GGD.

Naast dit overleg zijn diverse dialooggroepen ingesteld: Kaders (financiën), Gezondheidsbevordering, JGZ en OGGZ. Via deze dialooggroepen worden o.a. de criteria geformuleerd op basis waarvan de producten opnieuw worden beschreven en ingedeeld in basis-, maat- en plusproducten.

Ambtelijk overleg Volksgezondheid

Er is geen structureel ambtelijk overleg op dit terrein maar als er een bepaalde ontwikkeling is, wordt een overleg ontwikkeld. Op deze wijze wordt de nota lokaal gezondheidsbeleid gezamenlijk opgesteld.

¹¹ Huiselijk geweld kan bestaan uit fysiek-, seksueel-, en psychisch geweld. Plegers kunnen familieleden, huisvrienden of (ex-) partners zijn. Slachtoffers kunnen mannen, vrouwen, jongens en meisjes zijn.

Regionale Samenwerking

Er wordt binnen de Westelijke Mijnstreek ook samengewerkt om regionale ambities te verwezenlijken. Eén van de samenwerkingsgebieden is Sociaal vitale Leefgemeenschappen. Een belangrijk onderdeel van deze samenwerking op het gebied van het jeugdbeleid is het hierboven beschreven Bestuursakkoord (zie 4.5.1). Voor de periode 2008-2010 worden nieuwe afspraken gemaakt die eveneens in een Bestuursakkoord zullen worden vastgelegd. Aan dit Bestuursakkoord worden projecten gekoppeld waarvan een gemeente in de Westelijke Mijnstreek kartrekker zal worden. De Gemeente Beek zal kartrekker worden voor het realiseren van een regionaal aanbod ter voorkoming en ter bestrijding van kindermishandeling (terug te vinden in de zgn. RAAK-producten).

Indien voorzieningen, activiteiten en/of beleidsvoornemens onder dit samenwerkingsgebied vallen, zal dit vermeld worden.

4.5.4. Activiteiten

Coördinatiepunt Multi Problem Gezinnen

Multi problem-gezinnen of multiprobleemgezinnen zijn gezinnen met één of meer minderjarige kinderen waar de hulpverlening onvoldoende effectief is, waar problemen op minstens twee leefgebieden zijn en waar het gezin onvoldoende in staat is om de regie te voeren. Er is sprake van chronische problematiek. Als gezinnen problemen hebben op meerdere terreinen, moeten instellingen vanuit meerdere terreinen in samenwerking met elkaar en het gezin hun hulp aanbieden. In een lichte variant is dit te omschrijven als coördinatie van zorg; daar waar de samenwerking verdergaand moet zijn, gaat het om het werken volgens het motto “één gezin - één plan – één team”. Om te kunnen bepalen wanneer dat nodig is en om de voorwaarden te scheppen om dit mogelijk te maken, is coördinatie van zorg tussen instellingen nodig.

In 2006 is een coördinatiepunt multiprobleemgezinnen (MPG) voor de gehele WM gevormd. Het coördinatiepunt heeft vijf centrale taken, te weten:

1. ingaan op meldingen van situaties waar zorgcoördinatie nodig is;
2. als backoffice inhoud geven aan een consultatiefunctie voor de overige werkers in de W.M. die vorm willen geven aan zorgcoördinatie;
3. stimuleren dat instellingen melden als ze het idee hebben dat bredere zorg nodig is en het overdragen van methoden van werken om tot zorgcoördinatie te komen (voorlichting, training etc.);
4. het opbouwen van een registratie van gezinnen waar zorgcoördinatie plaatsvindt en zo ook als vraagbaak kunnen dienen bij nieuwe meldingen;
5. rapporteur aan de betrokken overheden en instellingen over de geboekte voortgang, de naleving van de afspraken en, waar nodig, voorstellen doen voor de bijstelling daarvan.

De gemeenten in de W.M. subsidiëren het coördinatiepunt multiprobleemgezinnen tot en met 2007. Vanaf 2008 dient zorgcoördinatie bij de instellingen in de praktijk een vaste plek te hebben gekregen. Het coördinatiepunt multiprobleemgezinnen zal in de huidige vorm gehandhaafd blijven, maar moet gefinancierd worden vanuit de reguliere middelen van de instellingen.

Regio Reflectie- en Actiegroep Aanpak Kindermishandeling (Regio RAAK)

De landelijke actiegroep RAAK heeft ervoor gezorgd dat de Westelijke Mijnstreek met subsidie van VWS heeft kunnen werken aan een effectievere aanpak van kindermishandeling; de regio RAAK. RAAK heeft een meldcode Kindermishandeling

opgesteld die in nagenoeg alle instellingen die met ouders en kinderen werken, is geïmplementeerd. Verder is er hard gewerkt aan deskundigheidsbevordering en is een aantal praktische initiatieven geboren waarmee enerzijds de risicofactoren beter in beeld komen en anderzijds handvatten worden aangereikt aan ouders. RAAK houdt op te bestaan maar heeft, op basis van ervaringen en bevindingen, een rapport opgesteld waarin een aantal aanbevelingen voor de lokale en provinciale overheid worden gedaan.

Regio RAAK is een project dat gefinancierd is door het ministerie van VWS en dat nu is gestopt. De initiatieven die vanuit RAAK zijn gestart, de zgn. RAAK-producten, zijn deels gefinancierd door de gemeenten (bv. via het maatwerkdeel TWM/GGD) en deels betaald uit de ontvangen subsidie.

Echter, de door de gemeenten gefinancierde RAAK-producten zijn in één of in meerdere gemeenten ingezet maar geen enkel project is regiobreed ingezet. Zo neemt de Gemeente Beek preventieve huisbezoeken af, terwijl een andere gemeente het product video-home training afneemt. Dit betekent dat, indien nodig, alleen dat product kan worden ingezet dat door de betreffende gemeente wordt afgenomen terwijl dit niet de beste keuze hoeft te zijn.

Nu is het moment aangebroken om te bekijken welke initiatieven moeten worden voortgezet, in welke vorm dit gedaan zou moeten worden en hoe deze voort te zetten initiatieven gefinancierd kunnen worden. Daarnaast is het belangrijk te komen tot één regionaal aanbod ter voorkoming en bestrijding van kindermishandeling zodat het juiste initiatief op de juiste calamiteit ingezet kan worden, met andere woorden: maatwerk voor de hele regio!

Dit “project” over het wat en het hoe van de structurele inbedding van de RAAK-producten valt onder het samenwerkingsgebied Sociaal vitale Leefgemeenschappen.

Het advies- en meldpunt kindermishandeling (AMK) is formeel ondergebracht bij BJZ en is een van de “overige taken” van BJZ. Zoals hierboven aangegeven wordt BJZ gefinancierd door de provincie.

Maatschappelijk Werk

Algemeen maatschappelijk werk (AMW) doelt op het vergroten van de sociale zelfredzaamheid van mensen met psychosociale problemen en is gericht op het zelfstandig functioneren van hulpvragers in hun omgeving. Middels hulpverleningsgesprekken wordt de hulpvraag van de cliënt inzichtelijk gemaakt waardoor verandingsprocessen c.q. nieuwe kansen en inzichten worden gecreëerd en gewerkt kan worden aan het oplossen van de hulpvraag. Hiermee wordt het probleemoplossend vermogen van de cliënt vergroot. Het maatschappelijk werk richt zich op alle leeftijdsgroepen en dus ook voor de jeugd in de leeftijd van 5 tot 23 jaar.

Het School Maatschappelijk Werk is er voor schoolgaande kinderen met een materiële, relationele en/of psychische hulpvraag. Deze problematiek kan zich zowel binnen als buiten de schoolmuren voordoen. Het schoolmaatschappelijk werk zoekt samen met de kinderen naar een methode om met de problemen om te gaan of ze op te lossen. Onder andere door individuele gesprekken, groepswork en door verwijzing naar andere hulpverlenende instanties.

In de Gemeente Beek wordt algemeen maatschappelijk werk uitgevoerd door PIW en door de gemeente bekostigd. Schoolmaatschappelijk werk wordt niet door de gemeente bekostigd.

4.6. Conclusies

In dit hoofdstuk zijn de wettelijke taken, voorzieningen, activiteiten en overleggen beschreven die een duidelijke relatie hebben met de Gemeente Beek. In de bijlage is een visueel weergave hiervan opgenomen om aan te geven hoe deze in relatie tot elkaar staan. Deze laatste paragraaf behandelt de punten waaraan we in de toekomst meer aandacht willen besteden.

Het merendeel van de wettelijke taken, voorzieningen, activiteiten en overleggen, maar ook verenigingen zijn opgenomen in de gemeentelijke subsidieverordening. In het collegeprogramma is opgenomen dat het beleid waarop de verordening gebaseerd is binnenkort zal worden geëvalueerd. De lopende discussies zoals die met de peuterspeelzalen (noodzakelijke professionele ondersteuning) zullen hierin worden meegenomen.

Zoals in het subsidieverordening wordt gekeken naar de toekomst zal dat ook gebeuren met de Sportnota. Ook in deze nota dient een relatie gelegd te worden tussen sport en de Bos-impuls.

Momenteel wordt de BOS-impuls project geïmplementeerd. De intentie van de BOS-impuls is om bepaalde achterstanden bij jeugdigen (Buurt, Onderwijs en Sport) weg te nemen door de totstandkoming van een uitgebreid activiteitenpakket. Hoewel het een tijdelijk project is, hebben we wel de intentie om het project ook na 2011 voort te zetten.

Achterstanden in het onderwijs krijgen steeds meer aandacht zowel landelijk, regionaal als lokaal. Het Rijk benadrukt dat gemeenten, ongeacht het wel of niet ontvangen van GOA-middelen, hun verantwoordelijkheid moeten nemen voor onderwijsachterstanden binnen hun gemeente. Wij hebben momenteel geen specifiek beleid voor GOA ontwikkeld maar voeren op allerlei terreinen zoals leerplicht/rmc en leerlingenvervoer wel de nodige taken uit om onderwijsachterstanden te voorkomen en terug te dringen. Bekeken moet worden in hoeverre wij het beleid moeten en willen intensiveren en/of uitbreiden om eventuele onderwijsachterstanden aan te pakken.

In paragraaf 4.4.1 Instellingen worden verschillende accommodaties binnen de Gemeente Beek benoemd: sportaccommodaties en gemeenschapshuizen. Gekeken moet worden of er binnen deze voorzieningen ook meer mogelijk is voor jeugd om elkaar daar te ontmoeten. Indien hier geen mogelijkheid voor is zullen ook andere opties bekeken moeten worden. In hoofdstuk 2 is hier al aandacht aan besteed.

Daarnaast zien we een grotere behoefte aan extra uren outreaching jeugdwerk om de groepen die in kernen en wijken elkaar op straat ontmoeten te bezoeken. Over het algemeen zijn deze jongeren kwetsbaarder dan jongeren die elkaar ontmoeten in verenigingsverband. Hierbij is belangrijk te komen tot een gerichte aanpak waarbij het accent ligt op preventie en maatschappelijke participatie.

Bovendien zijn er een aantal onderwerpen op het gebied van zorg die aandacht vragen. Dat is allereerst RAAK. Recent is het project RAAK afgerond en zijn er duidelijke richtlijnen geformuleerd voor een gestructureerde aanpak van preventie en be-

nadering van kindermishandeling. Er is behoefte om het aanbod van RAAK-producten regionaal te implementeren.

Een ander initiatief dat geïmplementeerd moet worden zijn de zorgstructuren. Het is de bedoeling dat er ketens van zorg worden georganiseerd rond 0 – 12 jarigen (voorschoolse en primair onderwijs). Het project dient van start te gaan per 1 januari 2008.

Na inzichtelijk te hebben gemaakt wat de ontwikkelingen zijn binnen de basisinfrastructuur zullen de maatschappelijke ontwikkelingen worden belicht in het volgende hoofdstuk.

5. Maatschappelijke ontwikkelingen

Dit hoofdstuk beschrijft de invloeden van de ontwikkelingen buiten de gemeente die van invloed (kunnen) zijn op het jeugdbeleid van de Gemeente Beek.

Op landelijk niveau zijn er namelijk meerdere ministeries¹² verantwoordelijk voor het maken van wet- en regelgeving die van invloed zijn op het lokale jeugdbeleid. Daarnaast is de provincie verantwoordelijk voor de uitvoering en financiering van de wet op de jeugdzorg en heeft beperkte (adviserende taken) met betrekking tot onderwijs. Deze beïnvloeden het gemeentelijk beleid, maar ook de ontwikkelingen in de regio.

5.1. Onderwijs

Onderwijs is een kerntaak van de overheid en de verantwoordelijkheid berust bij het Ministerie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. De belangrijkste functies van onderwijs zijn – naast een voorbereiding op beroepsuitoefening – het vormen van persoonlijkheid en vorming in maatschappelijke en culturele zin. De rijksoverheid is verantwoordelijk voor de financiering, de structuur, examinering en dergelijke maar ook voor het toezicht op de onderwijsinstellingen via de inspectie van het onderwijs. Hieronder worden de onderwerpen behandeld die momenteel gerelateerd zijn aan het onderwijs.

5.1.1. Peuterspeelzaalbeleid

In de vorige kabinetsperiode werd door PvdA-kamerlid Hamer een voorstel gelanceerd om de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk in Nederland om te vormen en te komen tot de inrichting van zogenaamde kinderspeelhuizen. Het is niet ondenkbaar dat dit gedachtegoed in het kabinet Balkenende IV zijn uitwerking zal vinden.

5.1.2. Leerlingenvervoer

Rijk

Ondanks het “Rugzakje” (stimuleringsregeling deelname gehandicapte leerlingen aan het reguliere onderwijs) blijkt nog steeds een toename van het aantal deelnemers aan speciaal onderwijs met als gevolg een toename van het aantal leerlingen in het leerlingenvervoer en dus ook een toename van de kosten van het leerlingenvervoer voor een gemeente. Een duidelijke oorzaak is moeilijk vast te stellen, maar wordt gezocht in de toenemende complexiteit van de problemen rondom kinderen (bijvoorbeeld toename kinderen met psychische problemen). Aangezien het leerlingenvervoer een opgevoerde financiering kent, is deze ontwikkeling door ons per brief aan het VNG bekend gemaakt.

In een hardheidsclausule wordt de mogelijkheid geboden aan het college om af te wijken van de bepalingen in de verordening Leerlingenvervoer ten gunste van de ouders. Er komt echter steeds vaker een zorgcomponent bij waardoor ouders aanspraak maken op de hardheidsclausule. De ruime omschrijving van de hardheidsclausule zorgt veelvuldig voor misverstanden voor gemeenten omdat het steeds meer voor komt dat ouders, als gevolg van afschaffing vervoer vanuit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ), naast het schoolvervoer tevens verzoeken om het schoolvervoer te combineren met bijvoorbeeld naschoolse opvang (in verband met werk van ouders of de gezinssituatie) en vervoer met een medische ach-

¹² Ministeries: Volksgezondheid, Welzijn en Sport - Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen – Justitie - Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

tergrond (bijvoorbeeld na school bij een specialist afzetten in plaats van thuis wat meerkosten betekent). De verordening Leerlingenvervoer wordt aangepast waarbij de hardheidsclausule helder geformuleerd wordt en het voor iedereen duidelijk is dat bekostiging alleen schoolbezoek betreft ten behoeve van onderwijs.

Vanaf 1 augustus 2006 hebben scholen in het primair en het speciaal onderwijs meer vrijheid om de schooltijden zelf te bepalen, als ze maar voldoen aan de wettelijke uren onderwijs. Dit kan in de toekomst zorgen voor meer kosten in het leerlingenvervoer omdat combinatievervoer moeilijker wordt door verschillende begin- en eindtijden van de diverse scholen. Op dit moment is nog niet duidelijk wat de gevolgen zijn van de nieuwe regeling schooltijden.

Regionaal

De gemeenten Beek, Schinnen en Stein hebben in het schooljaar 2007-2008 het leerlingenvervoer Europees aanbesteed.

Het nieuwe aanbestedingscontract heeft een looptijd van 3 jaar met een optie tot verlenging van 1 jaar dat geldt vanaf augustus 2007.

Door de schaalvergroting hopen we niet alleen een financieel voordeel te halen, maar ook inhoudelijk een betere invulling te geven aan de uitvoering van leerlingenvervoer binnen onze gemeente.

5.1.3. Leerplicht

In Nederland kan elk kind naar school. Het belang van onderwijs voor het kind zelf en de samenleving is zo groot dat hiervoor de leerplicht is ingesteld. Iedereen tussen vijf en zeventien jaar is geheel of gedeeltelijk leerplichtig.

Lissabon doelstellingen

Tijdens de Europese Raad in Lissabon in 2000 hebben de lidstaten vastgesteld dat ze gezamenlijk een sterke Europese kennissamenleving in 2010 nastreven. De kern van de Lissabon-strategie is de omvorming van de Europese economieën tot dynamische en concurrerende kenniseconomieën. Onderwijs is een belangrijk onderdeel van een kennissamenleving.

Om deze doelstellingen te behalen is het volgende plan opgesteld: Actieplan EU-benchmarks Onderwijs: In 2003 zijn door de Europese Onderwijsraad een vijftal EU-benchmarks vastgesteld en in een actieplan verder uitgewerkt voor Nederland te weten:

- terugdringen voortijdig schoolverlaten¹³ (zie ook paragraaf 0);
- verhogen aantal afgestudeerden bèta/technische studies;
- verhogen aantal gediplomeerden hoger secundair opgeleiden;
- verlagen aantal slechtpresterende 15-jarigen op het gebied van taal/lezen;
- verhogen aantal deelnemers aan Leven Lang Leren.

In het actieplan wordt beschreven op welke manier de vijf EU-benchmarks voor Nederland ingevuld worden.

Nederlandse doelstellingen

In Nederland zijn de volgende doelstellingen gesteld met betrekking tot de bovengenoemde punten:

¹³ Het zonder startkwalificatie de arbeidsmarkt op (proberen te) gaan. Startkwalificaties zijn diploma's van havo/vwo, basisberoepsopleiding niveau 2, vakopleiding niveau 3, middenkaderopleiding niveau 4, specialistenopleiding niveau 4. Het vmbo-diploma wordt niet als startkwalificatie aangemerkt.

Schoolverlaters:

- In 2006 30% minder voortijdige schoolverlaters ten opzichte van 1999;
- In 2010 50% minder voortijdige schoolverlaters ten opzichte van 2000;

Dit betekent dat in 2010 het percentage 18-24 jarigen dat geen onderwijs volgt en geen startkwalificatie heeft behaald op 8% moet uitkomen (in 2000 is score 15,5%).

Gediplomeerden hoger secundair onderwijs

Bovendien moet in 2010 85% van de 22-jarigen een diploma in het hoger secundair onderwijs hebben behaald. In Nederland is een diploma hoger secundair onderwijs havo, vwo of mbo-2 (in 2000 is score 73%).

Verlagen aantal slechtpresterende 15-jarigen op het gebied van taal/lezen

Ten hoogste 9% van de 15-jarige leerlingen beschikt in 2010 over lage leesvaardigheden (in 2000 is score 9,6%).

Verhogen aantal afgestudeerden bèta/technische studies en verhogen aantal deelnemers aan Leven Lang Leren (doelgroep 25-64 jarigen) worden niet bij Leerplicht opgepakt, aangezien de doelgroep hiervan niet valt onder de leerplichtigen. Aangezien een deel van de doelgroep van het jeugdbeleid wel valt onder afgestudeerden bèta/technische studies wordt dit hieronder kort behandeld.

De Nederlandse regering gaat ervan uit dat door het verlagen van het aantal voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie en de maatregelen ter bevordering van een Leven Lang Leren de doelstelling voor verhogen van het aantal gediplomeerden hoger secundair onderwijs gehaald worden in 2010.

Aanval op de uitval

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OC en W) heeft in 2006 een nota opgesteld waarin ze de aanval op de uitval in het onderwijs aankondigt voor de periode 2006-2010.

In de nota wordt het accent duidelijk gelegd op preventie van uitval en niet meer zoals in het verleden vooral repressief handelen bij uitval.

Preventie van uitval kan aangepakt worden door:

- het probleem aanpakken bij de bron in een zo vroeg mogelijke stadium;
- doorgaande lijn versterken in de leerloopbaan van de kinderen;
- leerplicht goed handhaven en verlengen tot 18 jaar;
- de werkpraktijk betrekken bij het onderwijs en erkennen als bron.

Het rijk heeft extra financiële middelen ter beschikking gesteld voor verlenging leerplicht tot 18 jaar, versterking doorgaande lijn (bijvoorbeeld zorgadviesteams) en werkpraktijk meer betrekken bij het onderwijs door middel van meer stageplaatsen en simulatieplaatsen realiseren.

Regionaal

De kaders voor het Regionaal Bureau Leerplicht/RMC W.M. zijn in 2005 vastgelegd in een bestuursovereenkomst en de taken van het Regionaal Bureau Leerplicht/RMC W.M. omvatten zowel een beleids- als een uitvoeringsfunctie.

Bij de start van de samenwerking is bij het vaststellen van de taken voor het Regionaal Bureau Leerplicht ervan uitgegaan beleidsontwikkeling op een later tijdstip op te pakken. Reden was dat het Bureau tijd moest krijgen om in functie te treden en ervaring op te doen als regionale uitvoerder waarna vervolgens een beter beeld ontstaat hoe gezamenlijk regionaal beleid ontwikkeld en uitgevoerd kan worden. Te-

vens hadden diverse gemeenten een jeugdnota in de planning waaruit lokale streefpunten kunnen voortvloeien voor het Regionaal Bureau Leerplicht/RMC W.M. In de bestuursovereenkomst is aangegeven dat beleidsontwikkeling in een later stadium wordt vastgelegd in een vierjarig beleidsplan waarbij indien nodig een financiële planning alsnog aan de gemeenten wordt voorgelegd.

Het ontbreken van een meerjarig beleidsplan heeft als gevolg dat de deelnemende gemeenten momenteel geen sturing en duidelijke inhoud geven aan hun lokaal en regionaal leerplicht/RMC beleid. De coördinator van het Regionaal Bureau Leerplicht/RMC omschrijft het ontbreken van een beleidsplan als “De trein rijdt maar we weten niet waarheen”. Met uitzondering van uitvoering van onze wettelijke taken zijn geen doelstellingen vastgesteld.

Gezien de landelijke ontwikkelingen en het lokale jeugdbeleid is het van groot belang dat een meerjarig beleidsplan voor het Regionaal Bureau Leerplicht/RMC W.M. wordt opgepakt. In hoeverre het meerjarig beleidsplan financiële gevolgen heeft is op dit moment nog niet te overzien.

Zonder Meer een plan van aanpak

Het Regionaal Bureau Leerplicht/RMC heeft een intern verbeterplan opgesteld genaamd ‘Zonder Meer een plan van aanpak’. Uit dit rapport is gebleken dat er binnen het Regionaal Bureau Leerplicht/RMC W.M. een grote behoefte onder de medewerkers is aan een samenhangende aanpak van de leerplichtregistratie, RMC-registratie en gemeentelijke taken. Er is inmiddels een concept verbeterplan dat momenteel verder uitgewerkt wordt.

Bovenstaande kan een indirecte positieve impact hebben op het regionale gebeuren rondom Leerplicht.

Enkele Beekse cijfers¹⁴

Aantal leerplichtigen

	volledig	partieel	totaal	4-jarigen
2003/2004	2356	191	2547	187
2004/2005	2458	203	2661	204
2005/2006	2352	215	2567	152

Nieuwe meldingen

2002/2003: 41

2003/2004: 45

2004/2005: 49

2005/2006: 28

Waar zijn de jongeren woonachtig?

wijk	2003/2004	2004/2005	2005/2006
Beek	21	35	19
Genhout	4	1	1
Spaubeek	10	13	7
Neerbeek	5	-	1
Geverik/Kelmond	5	-	-

¹⁴ Cijfers uit het Jaarverslag leerplicht 2005/2006

Verzuim

absoluut verzuim		relatief verzuim		overig	
04/05	02/06	04/05	05/06	04/05	05/06
6	2	13	22	24	4

5.1.4. Time-outvoorziening (TOV) / Rebound voorziening

In 2006 heeft de Gemeente Beek besloten om in 2007 geen bijdrage meer te leveren aan de TOV. Eén van de argumenten van de Gemeente Beek om te stoppen met de bijdrage aan de TOV is de oprichting van een Reboundvoorziening in de Regio WM. Een Reboundvoorziening vertoont veel overeenkomsten met een TOV en kan zodanig ingericht worden dat een TOV in een Reboundvoorziening kan integreren.

Het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs (VO) uit zijn zorgen over de maatwerkregeling TOV, omdat zonder structurele financiële basis de continuïteit van de TOV in gevaar komt.

In onze regio is door het samenwerkingsverband VO niet gekozen voor een integratie van de TOV in de Reboundvoorziening, maar een andere constructie. In deze constructie speelt de TOV juist een grote rol bij de Reboundvoorziening. Hierbij is de TOV ingesteld als voorportaal naar de Reboundvoorziening. In de Westelijke Mijnstreek worden kinderen die geen gebruik kunnen maken van een bestaande regeling en bij wie de problematiek niet vast te stellen is op school, aangemeld bij de Time-outvoorziening. In de Time-outvoorziening worden de kinderen getest en wordt een diagnose met behandelingsplan opgesteld. Aan de hand van het diagnose/behandelingsplan wordt een kind verder geleid naar een vervoltraject zoals de Reboundvoorziening, een school voor speciaal onderwijs, aanpalende voorzieningen zoals Herstart of Op de Rails etc.

Gezien bovenstaande is er een spanningsveld ontstaan waardoor Beekse leerlingen tussen wal en schip kunnen geraken. Het samenwerkingsverband VO verzoekt wederom om een meer structurele subsidiëring van de Time-outvoorziening.

5.2. Sport

Sport is niet alleen belangrijk omdat het een populaire manier van vrijetijdsbesteding is, maar ook omdat sport een wezenlijke bijdrage kan leveren aan de samenleving. Sport en bewegen verbeteren ook de gezondheid, sport vergroot de samenhang in en de binding met de maatschappij en (top)sport is een bron van nationale trots en uitstraling. Deze paragraaf behandelt de ontwikkelingen rond sport.

Het kabinet besteedt van 2006 tot en met 2009 jaarlijks bijna 100 miljoen euro aan sport. Dit moet leiden tot meer bewegende mensen, meer medailles voor Nederlandse topsporters en meer binding in de samenleving. Dat staat in de kabinetsnota Tijd voor Sport.

In de nota 'Tijd voor sport', beschrijft het kabinet aan de hand van de overkoepelende thema's meedoen, bewegen en presteren de hoofdlijnen van het sportbeleid in de periode 2006-2010.

Bewegen

In 2006 gaat 7,5 miljoen euro naar het thema 'Gezond door sport'. Het kabinet wil hiermee bereiken dat minder mensen een inactieve leefstijl hebben. Er komt een nieuw nationaal actieplan Sport en Bewegen. Naast de sportsector spelen daarbij het onderwijs, de recreatiesector, de fitnessbranche en verzekeraars een rol.

Meedoen

Het tweede thema is 'Meedoen door sport'. Daaraan besteedt het kabinet in 2006 ruim 57 miljoen euro. Eén van de doelen hiervan is allochtone jongeren laten integreren op het sportveld. In 2010 moeten zij hun achterstand op het gebied van sport hebben ingelopen. Zo'n 500 sportclubs geven deze jongeren dan extra begeleiding.

Andere doelen in dit programma zijn onder meer:

- In 2010 biedt 90% van alle scholen jongeren de mogelijkheid iedere dag te sporten
- In 2007 wordt in vierhonderd projectgebieden sport ingezet bij de integrale buurtaanpak.
- In 2008 hebben alle sportbonden en supportersverenigingen afspraken gemaakt over regels voor goed gedrag in de sport.

5.3. Veiligheid

Met het overgrote deel van de jongeren gaat het goed. Ze ervaren hun gezondheid, vriendenkring en vrijetijdsbesteding over het algemeen als prettig.

Toch wijzen onderzoeken uit dat dit voor 14% van de jongeren niet geldt. Een aantal van hen kampt met psychosociale problemen die zich kunnen uiten in onaanvaardbaar gedrag. Het is bekend dat de jongeren op weg naar hun volwassenheid willen experimenteren met wat het leven te bieden heeft. Zij willen een eigen plek veroveren en vertonen daarbij soms grensoverschrijdend gedrag. Dit kan er toe leiden dat jongeren in het criminele circuit terechtkomen. Ouders, leerkrachten, politie en instellingen, maar ook zeker de gemeente maken zich hier terecht zorgen over.

5.3.1. Onderzoek Jeugdcriminaliteit Zuid-Limburg

Ondanks dat bovengenoemd riskant gedrag hoort bij hun ontwikkelingsfase, kan het soms als overlast worden ervaren. Jongeren zijn vaak laat op, nemen radio's mee en kunnen zo nu en dan gillen en schreeuwen. Brommers en scooters kunnen daarbij een extra bijdrage leveren aan de overlast. Ook het drugsgebruik is bij sommige jongeren niet vreemd, maar is nog niet geaccepteerd binnen het dagelijkse straatbeeld in Beek.

Deze groepen die hinderlijk en overlastgevend gedrag vertonen worden in kaart gebracht. Jaarlijks publiceert de politieregio Limburg-Zuid het rapport 'Uitkomsten project jeugdgroepen in beeld'. Dit rapport is bedoeld voor politie, gemeenten en haar netwerkpartners om te komen tot een aanpak van zogenaamde risicjongeren. Het rapport geeft een actueel overzicht van jeugdgroepen per gemeente waarbij het gedrag van de groep kan worden ingedeeld in drie categorieën; hinderlijk, overlastgevend en crimineel. Groepen worden systematisch in beeld gebracht en geanalyseerd. Vervolgens wordt er een aanpak op gezet die, als gevolg van de voorafgaande analyse meer onderbouwd is en beter aansluit bij de aard, samenstelling, complexiteit en zwaarte van de groep.

Momenteel zijn er een aantal groepen waarvan het gedrag hinderlijk is of daadwerkelijk voor overlast zorgt. Met de huidige beschikbare middelen en instrumenten kunnen de jeugdgroepen onvoldoende worden geanalyseerd en aangepakt. De verantwoordelijkheid van jeugdgroepen die hinderlijk gedrag vertonen, ligt bij het

jeugdwerk. De overlastgevende jongeren zijn een verantwoordelijkheid van de gemeente, jongerenwerk en de politie. De gemeente is in beide gevallen verantwoordelijk voor de regie.

5.3.2. Veiligheidshuis

In het Veiligheidshuis richt men zich primair op de persoonsgerichte aanpak van volwassen en jeugdige veelplegers, (alle) jeugdige daders, notoire overlastveroorzakers, huiselijk geweldplegers en het projectmatig aanpakken van lokale criminaliteitsproblemen en overlast, waar de aandacht voor de slachtoffers en herhaalde slachtoffers vast onderdeel van uitmaakt. Het Veiligheidshuis is een instrument om deze aanpak te laten slagen. Het Veiligheidshuis District Sittard is momenteel in oprichting.

5.4. Vrije tijd & cultuur

Op het gebied van cultuur zijn er ontwikkelingen die al een tijd zijn ingezet, maar nog steeds van invloed zijn op vrije tijd en cultuur: cultuureducatie en herstructurering openbaar bibliotheekwerk.

5.4.1. Cultuureducatie

Het ministerie van OC en W heeft enige jaren geleden besloten extra geld uit te trekken voor de versterking van de cultuureducatie in het primair onderwijs. Concreet betekent dit dat de basisscholen per leerling een extra bedrag hiervoor in hun lumpsumvergoeding ontvangen van € 10,60. Scholen kregen al € 3,- in hun vergoeding; in totaal hebben zij nu dus € 13,60 te besteden voor cultuureducatie. Scholen geven hieraan op verschillende wijze invulling. Sommige scholen ontwikkelen in samenwerking met kunstenaars zelf een programma, anderen kopen een programma in bij een instelling voor cultuureducatie (bv. Artamuse).

5.4.2. Herstructurering Openbaar Bibliotheekwerk

In 2000 concludeert de Stuurgroep Herstructurering Openbaar Bibliotheekwerk (de Stuurgroep-Meijer) in haar rapport 'Open poort tot kennis' dat bibliotheken voor een ingrijpende organisatieomslag stonden: de bibliotheken moeten vernieuwen.

Hiermee werd het traject in gang gezet voor een ingrijpend vernieuwingsproces van het openbaar bibliotheekwerk, met als doel het tot stand brengen van een landelijk dekkend netwerk van basisbibliotheken¹⁵ die een centrale positie in de kennissamenleving voor de toekomst kunnen waarborgen. Dit proces van bibliotheekvernieuwing zal eind 2007 afgerond zijn.

Binnen het proces van bibliotheekvernieuwing zijn twee sporen te onderscheiden. Enerzijds gaat het om een inhoudelijke vernieuwing en de maatschappelijke positionering (spoor 1). Om deze inhoudelijke vernieuwing gestalte te geven, is het ook noodzakelijk veranderingen aan te brengen in het bibliotheekstelsel zelf (spoor 2).

De inhoudelijke vernieuwing dient zich te richten op een verbetering en verbreding van de dienstverlening door op een aantal geformuleerde thema's (cultuur, educatie, forum, lezen en informatie) meer actualisering, verbetering, stroomlijning, continuïteit, samenhang en focus aan te brengen. De verantwoordelijkheid voor deze vernieuwing

¹⁵ Een basisbibliotheek is een zelfstandige organisatie met een of meerdere vestigingen die in een of meer gemeenten een bibliotheekvoorziening aanbiedt. De bibliotheek in ieder geval verantwoordelijk voor de uitvoering van een nader vast te stellen niveau van de kernfuncties; cultuur, educatie, forum, lezen en informatie.

ligt primair bij de gemeenten (in de hoedanigheid als opdrachtgever) en de bibliotheken.

Gemeenten moeten dus bibliotheekbeleid beschrijven in het kader van de bibliotheekvernieuwing. Aangezien BiblioNova gefinancierd wordt door vijf gemeenten is het onmogelijk voor BiblioNova om op basis van vijf verschillende visies één koers te varen.

Momenteel wordt door gemeenten en BiblioNova voorgesteld om een visie te formuleren op basis van de kernfuncties, waarbij vervolgens per gemeente speerpunten aangegeven worden.

De vijf kernfuncties luiden:

1. warenhuis van kennis en informatie,
2. centrum van ontwikkeling en educatie,
3. encyclopedie van kunst en cultuur,
4. inspiratiebron van lezen en literatuur en
5. podium voor ontmoeting en debat.

De bibliotheek is verplicht om elke kernfunctie uit te oefenen, maar daar waar consensus over wordt bereikt, kunnen kernfuncties wel zwaarder worden meegenomen. Voorgesteld wordt om de accenten te leggen op de functies één, twee en vier. Deze functies bieden al van oudsher de fundamenten voor het bibliotheekwerk. Daarin kunnen kunst en cultuur en ontmoeting en debat wel verweven worden, maar zullen nooit de boventoon vormen in het bibliotheekwerk.

5.5. Zorg

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan recente ontwikkelingen die een duidelijke relatie hebben met de (geestelijke) ontwikkeling, zorg en groei van jongeren tot 24 jaar: Wet maatschappelijke ondersteuning, Centra voor Jeugd en Gezin en Operatie Jong.

5.5.1. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Als het gevolg van de inwerkingtreding van de Wmo per 1 januari 2007 moet de gemeente er voor zorgen dat iedere burger volwaardig kan deelnemen aan de maatschappij. Maar meedoen is niet voor iedereen even vanzelfsprekend. Ouderdom, handicap, sociaal-economische klasse of 'moeilijkheden thuis' kunnen hindernissen opwerpen om volop in de maatschappij te participeren. De Wmo stelt zowel ouderen als jongeren in staat om mee te doen, zodat zij zichzelf in de samenleving beter kunnen redden. Elke gemeente mag zelf bepalen hoe ze de maatschappelijke ondersteuning organiseert.

De Wet maatschappelijke ondersteuning wordt gedefinieerd in negen prestatievelen die van invloed zijn op de Nederlandse burger. Voornamelijk de eerste twee prestatievelen zijn van toepassing op jeugd. De andere prestatievelen zijn ook van belang, maar voeren niet de boventoon in het jeugdbeleid.

Prestatieveld 1 bevat het 'bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten'. Prestatieveld 1 heeft een relatie met jeugd, omdat het *alle* bewoners van dorpen, wijken en buurten betreft. Het gaat in dit prestatieveld om burgers meer bij de wijk te betrekken. De gemeente moet bijvoorbeeld zorgen voor aantrekkelijke plekken waar burgers elkaar kunnen ontmoeten. Voor jeugdigen zijn dit bijvoorbeeld het gemeenschapshuis, sportcomplex, speelvoorziening, maar ook het consultatiebureau. Daarnaast moet de gemeente ook de inzet stimuleren van de naaste omgeving, zoals familie, burens, vrijwilligers in de buurt bij mantelzorg.

Het prestatieveld 2 is 'op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden' genaamd. Dit prestatieveld heeft betrekking op de in de gemeente wonende jeugdigen – en in voorkomende gevallen hun ouders of verzorgers – bij wie sprake is van een verhoogd risico als het gaat om ontwikkelingsachterstand, opvoedingsspanning, of uitval zoals schooluitval of criminaliteit, maar voor wie zorg op grond van de Wet op de jeugdzorg niet nodig is dan wel voorkomen kan worden.

Aangesloten wordt bij de vijf functies in het kader van het preventief jeugdbeleid.

Bij de functie '*informatie*' gaat het om het geven van voorlichting, het verstrekken van informatie en het beantwoorden van specifieke vragen over opvoeden en opgroeien. Bij de functie '*signalering*' gaat het om het scheppen van voorwaarden om signalering van problemen mogelijk te maken. De functie '*beoordelen en toeleiding tot het hulpaanbod*' heeft betrekking op het totale gedifferentieerde lokale en regionale hulpaanbod, waarin beoordeeld kan worden welk antwoord past bij de gestelde vraag. Bij '*pedagogische hulp*' gaat het om het bieden van kortdurende hulp bij opvoedingsproblemen en om schoolmaatschappelijk werk. '*Coördinatie van zorg*' betreft het afstemmen en bundelen van zorg in het geval dat meerdere hulpsoorten nodig zijn om een jeugdige of gezin te ondersteunen voorzover deze niet reeds onder de Wcpv (basistaken jeugdgezondheidszorg) is gebracht.

5.5.2. Operatie JONG

Operatie Jong was een samenwerkingsverband van de Ministeries van VWS, Binnenlandse Zaken, Justitie, Onderwijs en Sociale Zaken met als doel om samen met partijen in het veld meer samenhang in het jeugdbeleid tot stand te brengen, knelpunten te benoemen en aan te pakken. De operatie liep van 1 januari 2003 tot 1 januari 2007.

Operatie Jong heeft een tweetal rapporten uitgegeven met een aantal aanbevelingen.

In het eerste rapport 'Koersen op het kind' wordt aangegeven dat om de hulp aan kind en ouder te verbeteren en om eerder te kunnen interveniëren, het kind centraal moet komen te staan. Gemeenten en instellingen moeten aan de slag gaan om taken te bundelen en voorzieningen meer aan elkaar te koppelen.

In het tweede rapport 'Kompas voor het nieuwe kabinet' worden aanbevelingen gedaan om de bundeling van taken op lokaal niveau te realiseren. Hierbij wordt, met behulp van een tijdsbalk, aangegeven wanneer welke stap gerealiseerd moet worden. In de aanbevelingen zit een drastische bundeling van financieringstromen naar drie domeinen:

- opvang, educatie & werk
- opvoeding & bescherming
- veiligheid

Dit leidt tot meer efficiency en effectiviteit in het jeugdbeleid.

De essentie van de beide sturingsadviezen is: duidelijke verantwoordelijkheden, minder betrokken partijen, betere informatie-uitwisseling, bundelen van financieringsstromen, terugdringen van onnodige bureaucratie en het versterken van het toezicht.

5.5.3. Centrum voor Jeugd & Gezin (CJG)

Er wordt in rapportages en publicaties vaak gewezen op de versnippering van het lokale jeugdbeleid en op de noodzaak van meer samenhang tussen het jeugdbeleid, de jeugdgezondheidszorg en de jeugdzorg. Gemeenten hebben op basis van de Wmo en de Wcpv een aantal taken op het gebied van preventief jeugdbeleid. Ge-

meenten zouden jeugdtaken zo moeten organiseren dat deze gebundeld aan het kind en de ouders worden aangeboden. Het kabinet geeft aan voorstander te zijn van bundeling van taken in een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Het CJG is in principe bedoeld voor iedereen met vragen en problemen over opvoeden en opgroeien. Het centrum biedt fysieke ruimte voor de diverse zorginstellingen die hulp en ondersteuning bieden voor het kind en gezin. Binnen deze structuur blijft iedere instelling verantwoordelijk voor zijn eigen taken.

In een CJG worden taken op het gebied van jeugd en opvoeden gebundeld. Het is een herkenbare, laagdrempelige plek met een duidelijk loket. Achter dit loket worden de taken gebundeld van (in ieder geval) de jeugdgezondheidszorg, de delen van het algemeen maatschappelijk werk die voor jeugdigen en/of ouders relevante ondersteuning aanbieden én andere organisaties op het gebied van opvoed- en gezinsondersteuning. Het CJG is niet alleen een vraagbaak voor allerlei opvoedvragen, maar moet bij problemen ook snel hulp bieden en, indien nodig, zorgen voor een integrale, effectieve aanpak van problemen van gezin/kind en de coördinatie hiervan. Indien specialistische hulp, in de vorm van geïndiceerde jeugdzorg of AWBZ-zorg, nodig is, moeten CJG en bureau jeugdzorg (BJZ) zodanig samenwerken dat snelle toeleiding plaatsvindt. Het is essentieel dat het CJG samenwerkt met de eerstelijnszorg (scholen, verloskundige en kraamzorg), met de scholen, de kinderopvang en de peuterspeelzalen, met de politie, sociale dienst, jeugd- en jongerenwerk en de schuldhulpverlening op lokaal niveau en met BJZ. Deelname aan de zorgteams lijkt een logische volgende stap. Een CJG is een manier om risicovolle opvoed- en opgroeisituaties eerder op te sporen en sneller hulp te kunnen bieden.

Er wordt 441 miljoen euro uitgetrokken voor de realisatie van Centra voor Jeugd en Gezin in heel Nederland. Binnen vier jaar moet iedere gemeente een Centrum voor Jeugd en Gezin hebben (bron: bestuursakkoord Rijk en gemeente 'Samen aan de slag).

5.6. programmaminister voor Jeugd en Gezin

Het kabinet-Balkenende IV heeft een programmaminister voor Jeugd en Gezin aangesteld. Deze minister moet samenhang brengen in het beleid op het gebied van jeugd en gezin, dat nu is verdeeld over verschillende ministeries.

In het coalitieakkoord heeft het kabinet onderstaande maatregelen aangekondigd op het gebied van jeugd- en gezinsbeleid.

Combineren arbeid en zorg

De sollicitatieplicht voor alleenstaande bijstandsgerechtigde ouders met kinderen tot vijf jaar wordt geschrapt. De maximale vrijstellingsperiode voor de sollicitatieplicht wordt zes jaar. Wel komt er een scholingsplicht voor deze groep alleenstaande ouders.

Ook komt er een regeling voor alleenstaande ouders met sollicitatieplicht die werken in deeltijd financieel aantrekkelijk maakt.

Alleenverdieners-huishoudens die de zorg hebben voor chronisch zieke of gehandicapte kinderen of pleegkinderen, krijgen een financiële ondersteuning.

Het kabinet gaat het wettelijke recht op ouderschapsverlof verlengen van 13 naar 26 weken per werknemer. Verder voert het kabinet in 2008 een inkomensafhankelijk kindgebonden budget in. De huidige kindertoeslag gaat in dit budget op.

Verder gaat het kabinet de mogelijkheden onderzoeken of zelfstandigen en meewerkende partners een uitkeringsregeling voor zwangerschapsverlof kunnen krijgen.

Jeugdzorg

Jeugdzorg is bedoeld voor kinderen en ouders met opgroei- en opvoedingsproblemen. Zij kunnen terecht bij het Bureau Jeugdzorg. Op 1 januari 2005 is de Wet op de jeugdzorg ingevoerd. De provincies zijn hiervoor verantwoordelijk. Het kabinet wil dat de jeugdzorg wordt vereenvoudigd en dat wachtlijsten in de jeugdzorg worden weggewerkt. Daarnaast wil het kabinet dat het aantal 'zaken' dat gezinsvoogden onder hun hoede hebben, verder wordt verlaagd.

Centra voor Jeugd en Gezin

Het kabinet wil sterk inzetten op de komst van Centra voor Jeugd en Gezin. In deze centra kan medische, sociale en educatieve ondersteuning worden gegeven aan ouders en hun kinderen. Het gaat daarbij om bijvoorbeeld het consultatiebureau, opvoedingsondersteuning en gezinscoaching. Zie hiervoor ook de bovenstaande paragraaf 5.5.3.

Elektronisch kinddossier

Het kabinet wil dat het elektronisch kinddossier zo snel mogelijk wordt ingevoerd, uiterlijk in 2009. De bedoeling is dat alle kinderen van nul tot negentien jaar zo'n dossier krijgen bij de eerste keer dat zij met de jeugdgezondheidszorg in aanraking komen. Hierin staat informatie over het kind, de gezinssituatie en de omgeving. Het dossier moet de jeugdgezondheidszorg sneller inzicht geven in de problemen, zodat instanties sneller hulp kunnen bieden.

Jeugdbescherming

Kinderen uit gezinnen met problemen moeten volgens het kabinet sneller onder toezicht gesteld kunnen worden. Ook wil het kabinet dat, voordat er sprake is van ernstige bedreiging van de ontwikkeling van het kind, de kinderrechter een lichtere maatregel kan opleggen, zoals verplichte opvoedingsondersteuning.

Leren en werken

Voor jongeren tot 27 jaar moet een leer/werkplicht gaan gelden die bestuurlijk kan worden gehandhaafd. Dit gebeurt door het plan 'campus nieuwe kans'. Dit is een verplicht begeleidingstraject dat is gericht op scholing. Als de jongere de plicht niet nakomt, kan hij een korting krijgen op de eventuele uitkering.

Verder wil het kabinet dat jongeren tijdens hun schooltijd drie maanden maatschappelijke stage gaan volgen. Hierdoor kunnen zij kennismaken met de samenleving. De vormgeving en de uitvoering van de maatschappelijke stage doet het kabinet in overleg met het onderwijsveld en overige betrokkenen.

5.7. Conclusies

In de beschrijving van de maatschappelijke ontwikkelingen zijn een aantal punten die opvallend zijn.

Dat is allereerst onderwijsdoelstellingen die op Europees en landelijk niveau zijn geformuleerd om uitval en achterstanden tegen te gaan. In de Beekse situatie is hiervoor ook aandacht. In hoeverre we het Beekse beleid deze doelstellingen ondersteunt moet nader worden onderzocht. In het GOA-beleidsplan zullen de resultaten van dit onderzoek worden verwerkt.

De Gemeente Beek is voornemens om een Sportnota op te stellen. Hierbij kunnen de maatregelen van het rijk in het kader van, *Bewegen* en *Meedoen*, worden opgenomen.

Daarnaast geven ontwikkelingen als het onderzoek Jeugdcriminaliteit en het Veiligheidshuis voor het lokale beleid een grote stimulans om met de jongeren die momenteel (willen gaan) experimenteren met riskant gedrag preventief te benaderen. Veelal is het hierbij ook wenselijk om de ouders te betrekken, aangezien zij primair verantwoordelijk zijn voor de opvoeding.

Bovendien geeft de WMO met haar prestatieveld 1 'bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten' een drijfveer om ook voor jeugd die (omwille van de thuissituatie) graag elkaar op straat ontmoet accommodaties en/of voorzieningen te creëren waar zij zonder dat hun gedrag uitmondt in overlast elkaar kunnen ontmoeten, maar ook ontplooiën.

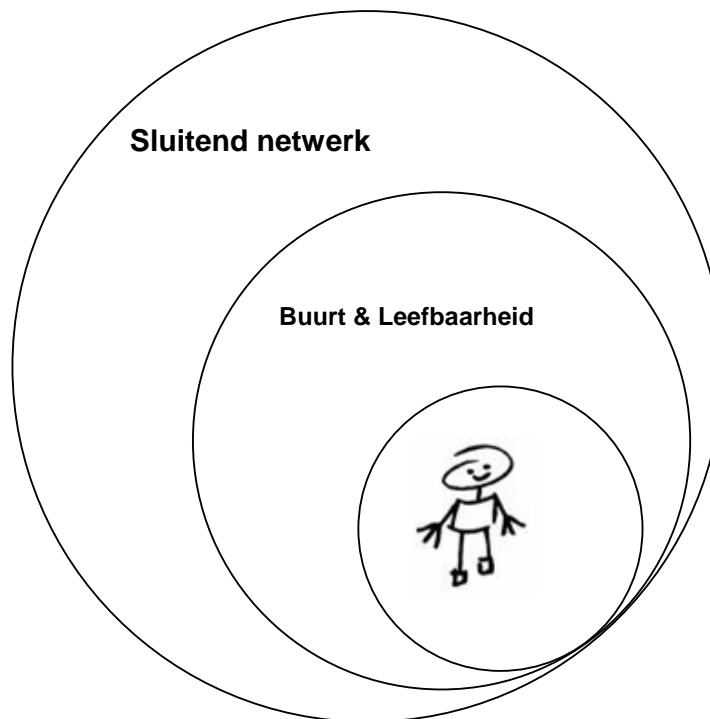
Tenslotte komt ook het Centrum voor Jeugd en Gezin in dit hoofdstuk aan de orde. De programmaminister heeft een ruim bedrag gereserveerd waarmee dit centrum gerealiseerd dient te worden voor 2011.

Bij enkel het beschrijven van de doelgroep, de infrastructuur van voorzieningen en maatschappelijke ontwikkelingen blijft het natuurlijk niet. Aan de hand van conclusies die beschreven zijn aan het einde van de voorgaande hoofdstukken zijn beleidsvoornemens geformuleerd. Deze zijn beschreven in het volgende hoofdstuk.

6. Beleidsvoornemens

In de conclusies van de hoofdstukken Basisinfrastructuur Welzijn, Zorg & Onderwijs en Maatschappelijke ontwikkelingen zijn de knelpunten binnen de huidige basisstructuur of die de infrastructuur beïnvloeden beschreven. Aan de hand van deze conclusies zullen de beleidsvoornemens worden geformuleerd. Dit betekent dat de raad hierbij beleid kan vaststellen, wijzigen of intensiveren.

Deze beleidsvoornemens zijn uiteindelijk van invloed op het individu en passen binnen het onderstaande model, waarin de doelgroep centraal staat. De tweede schil, genaamd 'Buurt & Leefbaarheid' vertegenwoordigt de omgeving die van invloed is op de doelgroep, maar waar de doelgroep ook zelf in participeert en dus ook invloed op uitoefent. De derde schil houdt het thema 'sluitend netwerk' in. Dit vertegenwoordigt het vangnet als het kind of jeugdige (met het gezin) niet meer volwaardig kan participeren binnen de maatschappij.

Figuur 1 model jeugdbeleid

Binnen deze thema's zijn de onderstaande beleidsvoornemens ingedeeld.

Thema Buurt en Leefbaarheid

- Accommodaties en voorzieningen jeugd
- Opstellen sportnota
- BOS-impuls
- Evaluatie subsidiebeleid
- Centrum voor Jeugd en Gezin

Thema Sluitend netwerk

- Pakket RAAK
- Zorgstructuur en voorschoolse periode en primair onderwijs
- Leerplicht
- Onderwijsachterstanden: GOA en OWWZ
- Veiligheid jeugd
- Alcoholmatiging en drugspreventie

Hieronder worden de beleidsvoornemens op uniforme wijze overzichtelijk beschreven.

6.1. Thema Buurt en Leefbaarheid

De beleidsvoornemens die binnen het thema 'buurt en leefbaarheid' passen zijn gericht op alle jeugdigen. Deze beleidsvoornemens bevatten dus zowel algemeen jeugdbeleid als het algemeen preventief jeugdbeleid. In dat kader willen wij beleid formuleren rond accommodaties en voorzieningen jeugd, de gemeentelijke sportnota, inbedden van de activiteiten BOS-impuls, de evaluatie van het subsidiebeleid en het Centrum voor Jeugd en Gezin. Deze beleidsvoornemens zijn hieronder beschreven.

6.1.1. Accommodaties & voorzieningen jeugd

Vanuit Prestatieveld 1 van de Wmo is de gemeente verantwoordelijk voor 'bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten'. De gemeente moet hierbij zorgen voor aantrekkelijke plekken waar burgers elkaar kunnen ontmoeten. Daarnaast hebben accommodaties en voorzieningen ook een duidelijke relatie met prestatieveld 2 'op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden'.

Juist de jongeren waarbij de thuissituatie niet stimuleert om binnen of vanuit het gezin activiteiten te ontplooiën, hebben behoefte aan een omgeving waar ze dat wel kunnen. Omdat deze jongeren een verhoogd risico hebben als het gaat om ontwikkelingsachterstand of uitval (bijvoorbeeld schooluitval of criminaliteit). Het verbinden van jongerenwerk aan een accommodatie of voorziening ondersteunt jongeren om een oplossing te vinden voor hun problemen middels het toeleiden naar activiteiten of hulpverlening.

Aanleiding

In alle kernen is er behoefte aan voorzieningen voor jongeren, maar ook zijn er voor jongeren te weinig mogelijkheden in de openbare ruimte om elkaar te ontmoeten.

Doelgroep

Jongeren tussen de 13 – 15 jaar en 16 - 24 jaar.

Eindverantwoordelijke

Wethouder Van Es

Wat

Voorzieningen voor jongeren om elkaar te ontmoeten binnen een accommodatie en/of in de openbare ruimte.

Hoe

Middels onderzoek komen tot voorzieningen voor jongeren.

Financiële gevolgen

P.M.

Wanneer

2009

Wie betaalt

Gemeente Beek

Eventueel verwerving van subsidies, sponsoring en andere bijdragen van derden.

Beleidsterreinen

Veiligheid, Cultuur en Vrije tijd, Sport

6.1.2. Opstellen Sportnota

Gezegd is dat de gemeente verantwoordelijk is voor het sportbeleid. Echter: ook de verenigingen en de Beekse inwoners hebben een eigen verantwoordelijkheid. Dat alles is tot nu toe prima verlopen. De gemeente heeft zich beperkt tot accommodatiebeleid, de burgers en verenigingen hebben "het sporten" gestalte gegeven.

Thans ontstaat echter het inzicht dat sport ook meerdere functies dan louter en alleen vrije tijdsbesteding. Denk aan de linken naar volksgezondheid (b.v. obesitas) en buitenschoolse opvang. Dit heeft ertoe geleid dat overwogen wordt om een nota sportbeleid op te stellen, waarbij ook aandacht besteed zal worden aan (het tekort aan) vrijwilligers. Daarnaast vraag het WMO-platform specifiek aandacht voor allochtonen en jongeren met een beperking en/ of handicap.

Hierbij zal uiteraard ook een nauwe relatie met jeugdbeleid gelegd moeten worden.

Aanleiding

Voornemen collegeprogramma.

Doelgroep

Sportverenigingen, inwoners van Beek

Eindverantwoordelijke

wethouder van Es

Wat

Er is geld gereserveerd om het Huis voor de sport een sportnota te laten opstellen.

Hoe

Huis van de Sport stelt de nota op in samenspraak de gemeente en de sportverenigingen.

Financiële gevolgen

Opstellen kost ca. € 6.000,-

Wanneer

Tweede helft van 2007.

Wie betaalt

Gemeente Beek

Beleidsterreinen

Sport en volksgezondheid.

6.1.3. BOS-impuls

Het kabinet wil de achterstand bij de jeugd op het gebied van gezondheid, welzijn, onderwijs, opvoeding en sport of beweging wegwerken. Ook wil het kabinet de overlast van jongeren in buurten en wijken verminderen. Eén van de initiatieven is de BOS-impuls.

Aanleiding

BOS-impuls staat voor 'Tijdelijke stimuleringsregeling buurt, onderwijs, sport'. De regering geeft gemeenten tijdelijk geld voor de aanpak van achterstanden van jongeren van 4 tot 19 jaar. Jongeren lopen op deze manier achterstanden in en veroorzaken minder problemen.

Sport- en bewegingsactiviteiten maken deel uit van de regeling, maar ook lessen over bijvoorbeeld gezond eten en activiteiten in de buurt. Dat is goed voor de sociale samenhang in wijken en buurten. Buurt-, onderwijs- en sportorganisaties werken samen onder leiding van de gemeente om projecten in de wijk te realiseren. In Beek is daarnaast ook gekozen voor aanbod van activiteiten op cultureel vlak.

Doelgroep

In Beek is voorlopig gekozen voor de doelgroep 4 -13 jarigen. In 2008 zullen de mogelijkheden onderzocht moeten worden voor de leeftijdsgroep 14-19 jaar.

Eindverantwoordelijke

Wethouder van Es

Wat

Er wordt een uitgebreid activiteitenpakket ontwikkeld waar alle kinderen uit Beek in de leeftijd van 4 – 13 jaar . Voorgesteld wordt om dit project te continueren vanaf 2011.

Hoe

Door het aanstellen van een projectcoördinator die in samenwerking met de betrokken partijen het activiteitenpakket opstelt.

Financiële gevolgen

Het ministerie van VWS heeft voor de periode 2007 tot 2011 een subsidie toegekend van € 45.000,- per jaar. De gemeente draagt jaarlijks eenzelfde bedrag bij. Na de projectperiode zal het project met eigen middelen gecontinueerd moeten worden.

Ook de financiële gevolgen voor het inzetten van BOS-impuls voor de leeftijdscategorie 14-19 jaar vanaf 2008 is onbekend.

Wanneer

De projectperiode loopt van 2007 tot 2011. Het is ons voornemen om de activiteiten in enigerlei vorm daarna te continueren.

Wie betaalt

Gemeente Beek

Eventueel verwerving van subsidies, sponsoring en andere bijdragen van derden.

Beleidssterreinen

In de BOS-impuls komen de beleidssterreinen jeugd, onderwijs, sport, welzijn en cultuur bij elkaar.

6.1.4. Evaluatie subsidiebeleid

Het huidige subsidie beleid wordt iedere raadsperiode geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

Aanleiding

Voornemen in collegeprogramma

Doelgroep

Beekse verenigingen en instellingen

Eindverantwoordelijke

wethouder van Es

Wat

Bekeken wordt of de verschillen in financiële toekenning tussen de verschillende werksoorten in stand moet blijven dan wel of er aanpassing nodig is. Ook wordt onderzocht of de subsidiegrondslagen aangepast moeten worden.

Hoe

Er wordt ambtelijk een voorzet gemaakt, die uiteindelijk met de betreffende verenigingen doorgesproken zal worden.

Financiële gevolgen

In de begroting 2008 is geen extra geld opgenomen hiervoor.

Wanneer

Tweede helft 2007, eventuele financiële consequenties worden meegenomen in de voorjaarsnota 2008. In eerste instantie dus budgettair neutraal. Eventueel extra geld op zijn vroegst in 2009.

Wie betaalt

Gemeente Beek

Beleidssterreinen

Sport, cultuur, maatschappelijke voorzieningen

6.1.5. Centrum voor jeugd en gezin

Het kabinet geeft aan voorstander te zijn van bundeling van taken in een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Het CJG is in principe bedoeld voor iedereen met vragen en problemen over opvoeden en opgroeien.

Aanleiding

Er moet meer samenhang en betrokkenheid komen tussen de partners in het jeugdbeleid, zoals de gemeenten, provincies, scholen, maatschappelijke organisaties, maar ook van de ouders en jeugd zelf.

Doelgroep

Ouders met kinderen vanaf – 9 maanden tot en met 18 jaar

Eindverantwoordelijke

Een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de deelnemende instellingen inclusief de ouders c.q. opvoeders.

Wat

Meer samenhang en betrokkenheid in het jeugdbeleid. Een overzichtelijke jeugdzorg doordat in het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) alle instanties (zoals GGD, consultatiebureau en jeugdzorg) zijn vertegenwoordigd.

Hoe

Een bundeling van taken in een CJG dat in een consultatiebureau, school of ander gezondheidscentrum komt. Ouders kunnen hier terecht voor al hun vragen over opvoeding. Het CJG richt zich ook op het ondersteunen van gezinnen en opvoeders om kinderen een goede start te geven.

Financiële gevolgen

P.M.

Wanneer

Binnen vier jaar moet in elke Nederlandse gemeente een Centrum voor Jeugd en Gezin zijn.

Wie betaalt

Rijksoverheid én gemeente. Rijksoverheid (Minister Rouvoet, Jeugd en Gezin) trekt hiervoor de komende vier jaar 440 miljoen euro uit.

Eventueel verwerving van subsidies, sponsoring en andere bijdragen van derden.

Beleidssterreinen

Zorg

Beleidsvoornemen valt onder de programmaliijn Sociaal vitale Leefgemeenschappen en wordt derhalve zo veel mogelijk regionaal aangepakt. De Gemeente Sittard-Geleen is de kartrekker.

6.2. Thema Sluitend netwerk

De beleidsvoornemens die binnen het thema 'sluitend netwerk' passen zijn niet enkel gericht op algemeen (preventief) jeugdbeleid, maar met name op beleid dat gericht is op de optimale ontwikkeling van specifieke groepen jeugdigen en het oplossen van problemen en achterstanden van en met jeugdigen. Dit kan omschreven worden als gericht preventief jeugdbeleid en curatief jeugdbeleid. In dat kader willen wij beleid formuleren rond de preventie en aanpak van kindermishandeling, zorgstructuren, onderwijsachterstanden en voortijdig schoolverlaten, veiligheid jeugd, maar ook alcoholmatiging en drugspreventie. Deze beleidsvoornemens zijn hieronder beschreven.

6.2.1. Pakket RAAK

Met behulp van een rijkssubsidie is vier jaar geleden de Regio Raak gestart. De Regio RAAK heeft lijnen uitgezet die ertoe hebben geleid dat de preventie en aanpak van kindermishandeling een meer gestructureerde vorm heeft aangenomen.

Bij de aanvang van het project is ervoor gekozen om een bepaald aanbod binnen een bepaalde gemeente uit te zetten.

Aanleiding

Het is wenselijk om na de evaluatie het totaalaanbod van de RAAK-producten regionaal te implementeren, zodat enerzijds breder ingezet kan worden op preventie van kindermishandeling en er kan anderzijds per gezinssituatie maatwerk geleverd worden.

Doelgroep

Gezinnen met kinderen tot 18 jaar

Eindverantwoordelijke

Wethouder van Es (namens de regio)

Wat

Het verbeteren van een sluitende aanpak ter voorkoming en ter bestrijding van kindermishandeling.

Hoe

Het versterken van de kwaliteit en effectiviteit van opvoed- en gezinsondersteuning op lokaal en regionaal niveau door een doorlopend, samenhangend en gedegen aanbod te realiseren van zowel effectieve interventies (zoals preventieve huisbezoeken, video-home training) als organisatie- en samenwerkingsvormen.

Momenteel worden verschillende interventies in verschillende gemeenten ingezet. De diverse reeds uitgezette RAAK-producten worden beoordeeld op hun verdiensten, waarna deze eventueel opgenomen worden in het structurele regionale aanbod. Daarnaast zullen de communicatielijnen tussen de hulpverleningsorganisaties kort moeten worden georganiseerd.

Financiële gevolgen

Getracht zal worden om met dat deel van het maatwerkdeel dat nu aan RAAK-producten wordt besteed, een groter aantal producten te kunnen afnemen door regionaal dezelfde producten in te kopen. Als dit lukt, kan dit initiatief budgettair neutraal verlopen.

Daarnaast zullen extra middelen nodig zijn voor de structureel in te bedden producten die gedurende de projectfase uit de rijkssubsidie zijn bekostigd. De hoogte van

het bedrag is nog niet bekend. Voor de gemeente

Wanneer

M.i.v. 1 januari 2008.

Wie betaalt

Gemeente samen met overige gemeenten W.M.

Eventueel verwerving van subsidies, sponsoring en andere bijdragen van derden.

Beleidsterreinen

Zorg

Ook dit beleidsvoornemen valt onder de programmalijs Sociaal vitale Leefgemeenschappen en wordt derhalve zo veel mogelijk regionaal aangepakt. De Gemeente Beek is de kartrekker.

6.2.2. Zorgstructuren

In het Bestuursakkoord 'Jeugdbeleid – Jeugdzorg W.M. 2004 – 2007' en het bijbehorende uitvoeringsprogramma is als één van de thema's benoemd: het voorkomen van problemen bij het opvoeden en opgroeien van kinderen en jongeren door versterking van de algemene voorzieningen voor jeugdigen, voorschoolse voorzieningen en onderwijs. Ook is het, in het kader van de uitvoering van de ideeën van Operatie Jong, van belang de afstemming en samenwerking tussen het onderwijs, welzijn en jeugdzorg te bevorderen.

Zorgstructuur 0- tot 4-jarigen

Zoals hierboven aangegeven is het voorkomen van problemen bij het opvoeden en opgroeien van kinderen en jongeren door versterking van de algemene voorzieningen voor jeugdigen, voorschoolse voorzieningen en onderwijs als thema in het bestuursakkoord genoemd. Een belangrijk instrument hierbij is een dekkende zorgstructuur binnen het primair onderwijs. In het nieuwe Bestuursakkoord 2008-2010 wordt dit thema eveneens opgenomen, maar zal het bovendien uitgebreid worden naar de voorschoolse periode. Het is van belang dat zowel voor de voorschoolse periode als voor het basis- en voorgezet onderwijs een dekkende zorgstructuur is zodat er sprake is van een doorlopende lijn.

Aanleiding

Gemeenten en Provincie hechten veel belang aan preventie van en ondersteuning bij problemen van jeugdigen. Een dekkende zorgstructuur gedurende de voorschoolse periode is hierbij ook een belangrijk instrument.

Doelgroep

Alle "leerlingen" tot vier jaar.

Eindverantwoordelijke

Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van Provincie, gemeenten, peuterspeelzalen c.q. kinderdagverblijven en instellingen.

Wat

Het realiseren van een dekkende zorgstructuur voor 0- tot 4-jarigen.

Hoe

Het creëren van een externe zorgstructuur door het ontwikkelen van externe zorg-

teams. Er wordt uitgegaan van koppels van peuterspeelzalen en/of kinderdagverblijven waarbij ook een logische link is naar de koppels van basisscholen voor de dekkende zorgstructuur voor de 4- tot 12-jarigen. In een later stadium kan zelfs gepoogd worden de zorgteams voor de 0- tot 4-jarigen te koppelen aan (lees: op te laten gaan in de zorgteams voor) de 4- tot 12-jarigen.

Aan elk koppel van peuterspeelzalen en/of kinderdagverblijven zal per instelling een vaste contactpersoon worden gekoppeld.

Een zorgteam zal bestaan uit een vertegenwoordiger van de peuterspeelzaal c.q. kinderdagverblijf, een medewerker van de Thuiszorg Westelijke Mijnstreek (TWM), een maatschappelijk werker van PIW en een medewerker van Bureau Jeugdzorg WM. Op afroep kan specifieke expertise voor een casus toegevoegd worden.

De aandacht wordt ook hier gericht op het curatieve aspect van het zorgaanbod, de casuïstiekbespreking. Bij de uitvoering kan elke uitvoerder/instelling signalen vanuit haar locatie inbrengen. In eerste instantie wordt bekeken op welke wijze andere uitvoerders al bij het gesignaleerde probleem betrokken zijn, wat al wordt ondernomen en naar welke mogelijke oplossingen eenieder streeft.

Wellicht dat ook een begeleidingsgroep wordt ingesteld die de inhoudelijke en procesgerichte sturing en coördinatie uitwerkt. Bij de inhoudelijke sturing en coördinatie gaat het om organisatorische afspraken (tijd, plaats, agenda, aanmelding casuïstiek, informatie-uitwisseling, privacy, overdracht e.d.) terwijl bij de procesgerichte sturing en coördinatie gedacht moet worden aan de gang van zaken, de samenwerking en de evaluatiecriteria. De begeleidingsgroep zal de implementatie voorbereiden, volgt de dagelijkse gang van zaken en bereidt een gedegen evaluatie voor waarna een advies volgt.

Financiële gevolgen

Wanneer de financiële consequenties bekend zijn worden deze meegenomen in de 1^e BeRap 2008.

Wanneer

Streven is start schooljaar 2008-2009.

Wie betaalt

Er zal sprake moeten zijn van een co-financiering tussen de gemeente en de peuterspeelzalen c.q. kinderdagverblijven. Eventueel verwerving van (provinciale) subsidies, sponsoring en andere bijdragen van derden.

Beleidssterreinen

Onderwijs en Zorg

Dit beleidsvoornemen valt eveneens onder de programmalijn Sociaal vitale Leefgemeenschappen. Kartrekkers zijn de Gemeente Sittard-Geleen samen met de Gemeente Schinnen. De Gemeente Schinnen is kartrekker voor de kleinere gemeenten.

Zorgstructuur Primair onderwijs

Aanleiding

Gemeenten en Provincie hechten veel belang aan preventie van en ondersteuning bij problemen van jeugdigen. Een dekkende zorgstructuur binnen het primair onderwijs is hierbij een belangrijk instrument.

Doelgroep

Alle leerlingen in het primair onderwijs.

Eindverantwoordelijke

De gemeente is verantwoordelijk voor de zorgstructuren en voert de regie over de taken die uitgevoerd worden door de Provincie, scholen en instellingen. De verantwoordelijkheden per instelling kunnen hierbij niet worden overgeheveld.

Wat

Het realiseren van een dekkende zorgstructuur in het primair onderwijs.

Hoe

Het creëren van een externe zorgstructuur door het ontwikkelen van externe zorgteams. Er wordt uitgegaan van koppels van scholen. Voor onze gemeente zijn 4 zorgteams gevormd voor de 6 basisscholen. Bij het samenstellen van de koppels is rekening gehouden met het leerlingenaantal, de "zwaarte" van de schoolpopulatie, de geografische ligging van de scholen en de mogelijke samenwerkingsverbanden tussen de schoollocaties. Aan elk koppel van scholen is per instelling een vaste contactpersoon gekoppeld.

Een zorgteam bestaat uit een vertegenwoordiger van de basisschool, een medewerker van de GGD, een maatschappelijk werker van PIW en een medewerker van Bureau Jeugdzorg WM. Op afroep kan specifieke expertise voor een casus toegevoegd worden. Per zorgteam worden op jaarbasis 5 bijeenkomsten gepland.

De aandacht richt zich op het curatieve aspect van het zorgaanbod, de casuïstiekbespreking. Bij de uitvoering kan elke uitvoerder/instelling signalen vanuit haar locatie inbrengen. In eerste instantie wordt bekeken op welke wijze andere uitvoerders al bij het gesignaleerde probleem betrokken zijn, wat al wordt ondernomen en naar welke mogelijke oplossingen eenieder streeft.

Een begeleidingsgroep van gemeente(n), Provincie, instellingen en scholen werkt de inhoudelijke en procesgerichte sturing en coördinatie uit. Bij de inhoudelijke sturing en coördinatie gaat het om organisatorische afspraken (tijd, plaats, agenda, aanmelding casuïstiek, informatie-uitwisseling, privacy, overdracht e.d.) terwijl bij de procesgerichte sturing en coördinatie gedacht moet worden aan de gang van zaken, de samenwerking en de evaluatiecriteria. De begeleidingsgroep heeft de implementatie voorbereid, volgt de dagelijkse gang van zaken en bereidt een gedegen evaluatie voor waarna een advies volgt.

Financiële gevolgen

Indien na de evaluatie van het schooljaar 2006-2007 blijkt dat de huidige opzet en omvang juist is, wordt de hierboven beschreven vorm structureel ingebed wat gepaard zal gaan met een kostenpost van ongeveer € 17.000,-. Hiervoor is nu geen dekking binnen de gemeentelijke begroting. Gedacht kan worden aan het inzetten van het huidige budget voor schoolbegeleiding dat per 1 januari 2008 vrijvalt. Hierover moet nog een expliciet besluit worden genomen.

Wanneer

Momenteel wordt de proces- en inhoudelijke evaluatie uitgewerkt. Bij de procesevaluatie gaat het om gegevens betreffende de in-, door- en uitstroom. Bij de inhoudelijke evaluatie zal het gaan over de toegevoegde waarde van de opgezette zorgstructuur, de aanpak en een toetsing van de budgettering waarna een eventuele

aanpassing van de strategie zal worden overwogen. Insteek is altijd geweest structurele inbedding met ingang van het schooljaar 2007-2008. Dit is echter niet haalbaar. Aan het begin van het volgende schooljaar kan pas geëvalueerd worden waarna zo snel mogelijk een advies zal volgen. Naar verwachting zal structurele inbedding per 1 januari 2008 plaatsvinden.

Wie betaalt

Op dit moment is er sprake van een co-financiering tussen de gemeente, de scholen en de Provincie. De financiële bijdrage van de Provincie is eenmalig. Dit betekent dat in geval van structurele inbedding de financiële middelen afkomstig zullen zijn van de basisscholen en de gemeente. Eventueel verwerving van subsidies, sponsoring en andere bijdragen van derden.

Beleidsterreinen

Onderwijs en Zorg

Dit beleidsvoornemen valt eveneens onder de programmalijs Sociaal vitale Leefgemeenschappen. De Gemeente Stein is kartrekker.

6.2.3. Leerplicht

Om de gestelde Europese en landelijke onderwijsdoelstellingen te halen moet ook de Gemeente Beek op basis van een inventarisatie beleid aanscherpen om deze doelstellingen te halen

Aanleiding

Regionaal is afgesproken en vastgelegd in de bestuursovereenkomst Regionaal Bureau Leerplicht/RMC 2005 dat een 4-jarig beleidsplan wordt opgesteld waardoor meer regionale sturing en inhoud aan lokaal en regionaal leerplicht/RMC beleid kan worden gegeven.

Doelgroep

Jongeren tot 23 jaar

Eindverantwoordelijke

Deelnemers van het Regionaal Bureau Leerplicht/RMC (regio W.M.)

Wat

Het opstellen van een 4-jarig beleidsplan

Hoe

Samen met de regionale partners een 4-jarig beleidsplan ontwikkelen.

Financiële gevolgen

Budgettair neutraal

Wanneer

Eind 2007 en begin 2008

Wie betaalt

Deelnemende gemeenten

Eventueel verwerving van subsidies, sponsoring en andere bijdragen van derden.

Beleidsterreinen

6.2.4. Onderwijsachterstanden GOA en OWWZ

Momenteel ontvangt de Gemeente Beek geen gelden waaruit onderwijsachterstanden gefinancierd kunnen worden. Desondanks is het wel de taak van de gemeente om eventuele achterstanden te reduceren. In de onderstaande beleidsvoornemens wordt de wijze waarop we dit willen aanpakken toegelicht.

Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (GOA)

Aanleiding

De toenemende relevantie van de aanpak van onderwijsachterstanden. Door de aanpak van onderwijsachterstanden versterkt de gemeente de zelfredzaamheid van jongeren in de samenleving.

Doelgroep

Jongeren tot 23 jaar

Eindverantwoordelijke

Wethouder van Es

Wat

GOA beleidsplan

Hoe

Inventariseren in hoeverre bij jongeren, het onderwijs en de gemeente behoefte bestaat aan sturing en begeleiding op het gebied van onderwijsachterstanden. Vervolgens GOA beleid ontwikkelen en inzetten.

Financiële gevolgen

P.M.

Wanneer

2009

Wie betaalt

Gemeente Beek

Beleidsterreinen

Onderwijs

Onderwijs aan Woonwagen- en Zigeunerkinderen (OWWZ)

Aanleiding

De OWWZ (onderwijs aan woonwagen en zigeunerkinderen) consulent ontvangt meerdere verzoeken per jaar voor begeleiding van Beekse woonwagen- en zigeunerkinderen in het onderwijs. Zowel ouders als scholen geven, volgens de OWWZ consulent, aan dat er een behoefte aan begeleiding en advisering bestaat voor deze specifieke groep leerlingen in het onderwijs. Het overgrote deel van de OWWZ leerlingen valt binnen de groep leerlingen met onderwijsachterstanden op scholen.

Doelgroep

OWWZ Jongeren tot 23 jaar

Eindverantwoordelijke

Wethouder van Es

Wat

Het verbeteren van een sluitende aanpak ter voorkoming en bestrijding van onderwijsachterstanden en schooluitval bij OWWZ leerlingen door inzet van een OWWZ consulent.

Hoe

Samen met bureau leerplicht en de OWWZ consulent bekijken hoe we het beste kunnen inzetten op en omgaan met incidentele verzoeken om begeleiding door de OWWZ consulent.

Financiële gevolgen

Wanneer de financiële consequenties bekend zijn worden deze meegenomen in de 1^e BeRap 2008.

Beleidsterreinen

Onderwijs

Wanneer

2008

Wie betaalt

Gemeente Beek

6.2.5. Veiligheid jeugd

De gemeente heeft enerzijds de taak om vroegtijdig risicogedrag te signaleren, om zo te voorkomen dat jongeren in de problemen komen. Anderzijds is er vanuit de gemeente gerichte aandacht nodig voor jongeren die problemen hebben en/of veroorzaken, zodat de problemen worden opgelost.

Aanleiding

Risicogedrag van jongeren dat zich onder andere uit in hinderlijk en overlast gevend gedrag van jongeren.

Doelgroep

Jongeren tussen de 13 - 24 jaar.

Eindverantwoordelijke

Wethouder Van Es

Wat

Plan van Aanpak risicojongeren

Hoe

Extra inzet van outreachend jongerenwerk dat zich enerzijds richt op het activeren van groepen jongeren en anderzijds ouders en de hulpverlening ondersteunt om een jongere beter te begeleiden.

Financiële gevolgen

Ten behoeve van het outreachend jongerenwerk - € 25.000,-
Ten behoeve van jongerenparticipatie - € 5.000,-

Wanneer

Vanaf 2008

Wie betaalt

Gemeente Beek
Eventueel verwerving van subsidies, sponsoring en andere bijdragen van derden.

Beleidsterreinen

Veiligheid, Zorg

6.2.6. Alcoholmatiging en drugspreventie

De Gemeente Beek wil jongeren beschermen tegen overmatig alcohol- en drugsgebruik.

Aanleiding

Risicogedrag van jongeren dat zich onder andere uit in gebruik van alcohol en drugs.

Doelgroep

Jongeren tussen de 13 - 24 jaar.

Eindverantwoordelijke

Wethouder Van Es

Wat

Inkopen van diensten met betrekking tot verdovende middelen en alcohol van de GGD.

Hoe

Aan de hand van de onderzoeksresultaten van het gebruik van verdovende middelen en alcohol door jongeren wordt een passend instrument ingezet, bijvoorbeeld producten van de GGD die als doel hebben het gebruik van deze middelen te voorkomen en te matigen.

Financiële gevolgen

p.m.

Wanneer

Vanaf 2009

Wie betaalt

Gemeente Beek
Eventueel verwerving van subsidies, sponsoring en andere bijdragen van derden.

Beleidsterreinen

Veiligheid, Zorg, Onderwijs

6.3. Conclusie

In het eerste hoofdstuk is aangegeven wat het vraagstuk is en waar deze nota een antwoord op dient te geven. De probleemstelling luidt namelijk:

In hoeverre kan de basisinfrastructuur van voorzieningen van Welzijn, Zorg & Onderwijs voor jongeren tot 24 jaar in de Gemeente Beek worden versterkt?

Gesteld kan worden dat met de genoemde beleidsvoornemens de basisinfrastructuur kan worden versterkt op het gebied van de leefbaarheid van wijken en kernen, maar ook een sluitend netwerk biedt voor hen die dat nodig hebben.

Om de infrastructuur van voorzieningen ten behoeve van de leefbaarheid in wijken en buurten te versterken, hebben we de intentie om een centrum voor jeugd en gezin in te richten waar (leden van) het gezin onder één dak terecht kan met vragen omtrent opgroeien en opvoeden.

Daarnaast willen we met de BOS-impuls zorgen dat in eerste instantie de leerlingen van het primair onderwijs op spelende wijze leren hoe ze gezond moeten leven door activiteiten te organiseren waarbij sport, bewegen en gezond eten centraal staan. Deze activiteiten zullen worden aangeboden in het kader van de verlengde schooldag.

Sport staat ook centraal bij het initiatief om een sportnota op te stellen. Hierbij zal ook een relatie worden gelegd met de verlengde schooldag, om kinderen te stimuleren om lichaam en geest gezond te houden.

Het evalueren en bijstellen van het subsidiebeleid sluit aan bij de sportnota. Hierbij willen we verenigingen en instellingen stimuleren jongeren te activeren. Een belangrijk onderdeel hierbij is om verenigingen vitaal te houden door kadervorming bij jongeren te stimuleren.

Tenslotte zijn we voornemens om te kijken of jongeren hun eigen plek kunnen verwerven binnen de huidige accommodaties en de openbare ruimte.

Om de infrastructuur van een sluitend netwerk te versterken willen we met name op preventief gebied een aantal initiatieven ontwikkelen. Om dit te versterken willen we komen tot een regionaal aanbod van (RAAK) producten voor de preventie en aanpak van kindermishandeling.

Daarnaast vinden we het belangrijk dat er een aansluiting van het onderwijs is op voorzieningen voor de jeugd. De voorschoolse periode en het primair onderwijs hebben het grootste bereik om te signaleren of er problemen zijn. De zorgstructuur primair onderwijs biedt de mogelijkheid om jeugdigen zo snel mogelijk naar de juiste vorm van hulpverlening te leiden.

Ook willen we zorgen voor een sluitend netwerk als leerlingen van het primair en voortgezet onderwijs achterstanden oplopen en voortijdig het onderwijs verlaten. Achterstanden zijn namelijk een grote oorzaak als het gaat om jongeren die voortijdig het onderwijs verlaten en de arbeidsmarkt opgaan zonder een volwaardig diploma te hebben behaald, hetgeen kan leiden tot een uitkeringssituatie.

Een deel van deze jongeren loopt de kans om risicovol gedrag te gaan vertonen. Ze staan niet meer onder begeleiding van school en veelal biedt ook de thuissituatie niet voldoende basis om hun dag zinvol te besteden.

Wel hangen ze op straat rond, waar ze vaak opgenomen worden in groepen die meer openstaan voor riskant gedrag. Deze jongeren moeten weer gestimuleerd worden om te participeren in de maatschappij. Het outreachend jeugdwerk kan dan een eerste stap zijn om deze jongeren te leiden naar de hulpverlening, maar het jongerenwerk ondersteunt ook de jongeren als zij zijn opgenomen in een hulpverle-

ningstraject. Ook daar waar behoefte is om jongeren te leren omgaan met risicodrag zal er aandacht worden besteed aan beleid over alcoholmatiging en drugspreventie.

Deze beleidsvoornemens versterken de samenhang binnen de basisinfrastructuur die ervoor dient kansen te bevorderen en mogelijkheden te bieden voor een gezonde ontwikkeling van de jeugd zodat zijn op een zelfstandige en volwaardige wijze kunnen deelnemen aan de huidige maatschappij maar ook aan de maatschappij van de toekomst. De maatschappij die wordt gevormd door leefbare buurten en mocht het kind en/of gezin uit balans raken dan biedt het sluitend netwerk de mogelijkheid om samen met het kind en/of gezin de situatie zo te organiseren dat zij weer volwaardig deel kunnen nemen aan de maatschappij.

7. Financiële consequenties

Er zijn middelen nodig om de bovenstaande beleidsvoornemens te realiseren. Dit zijn ambtelijke capaciteit, bereidheid van instellingen en verenigingen, accommodaties en natuurlijk ook financiële middelen. In dit stadium kan in beperkte mate aangegeven worden in welke financiële gevolgen de diverse beleidsvoornemens hebben. Bij sommige beleidsvoornemens (bijvoorbeeld alcoholmatiging en drugspreventie) is nog onderzoek nodig om te besluiten of beleid geïntensiveerd moet worden. Indien middelen nodig zijn om onderzoek te verrichten zal dit worden opgenomen in afzonderlijke voorstellen.

In de onderstaande tabel zijn de financiële consequenties in chronologische volgorde weergegeven.

Beleidsvoornemen	Start uitvoer	Financiële consequentie	Ten laste van begroting	
Opstellen Sportnota	Eind 2007	€ 6.000,- is gedekt	2007	Incid.
Evaluatie subsidiebeleid	Eind 2007	p.m.	2009	Struct.
Bos-impuls	Vanaf 2007	p.m.	Na 2011	Struct.
Pakket RAAK	Vanaf 2008	Men tracht budgettair neutraal	-	-
Zorgstructuren				
• primair onderwijs	Vanaf 2008	€ 17.000,- is gedekt	2008	Struct.
• 0-4 jarigen	Vanaf 2008	Onbekend	2008	Struct.
Veiligheid jeugd	Vanaf 2008	€ 25.000,-	2008	Struct.
Accommodatie en voorzieningen jeugd	Vanaf 2009	p.m.	Na 2010	Struct.
Centrum voor Jeugd en gezin	Voor 2011	p.m.	-	-
Leerplicht	Voor 2009	budgettair neutraal	-	Incid.
Alcoholmatiging en drugspreventie	Vanaf 2009	p.m.	2009	Struct.
Onderwijsachterstanden				
• GOA	Vanaf 2008	p.m.	2009	Struct.
• OWWZ	Vanaf 2008	p.m.	2009	Struct.

Tabel 1 financiële consequenties per beleidsvoornemen

Hieronder zijn de beleidsvoornemens opgesplitst in twee onderdelen. Bij de beleidsvoornemens in het eerste onderdeel zijn de kosten bekend en ook de dekking. Bij de beleidsvoornemens in het tweede deel zijn zowel de plannen als de financiële gevolgen nog niet voldoende inzichtelijk.

7.1. Beleidsvoornemens met dekking

In Tabel 1 zijn de volgende posten gekwalificeerd waarvoor inmiddels al *dekking* is:

- Opstellen sportnota

Het Huis van de Sport gaat de sportnota voor een bedrag van € 6.000,- opstellen. Dit bedrag is opgenomen in de voorjaarsnota 2007.

- Pakket RAAK

De insteek is om het project RAAK budgettair neutraal te financieren. Getracht zal worden om met dat deel van het maatwerkdeel dat nu aan RAAK-producten wordt besteed, een groter aantal producten te kunnen afnemen door regionaal dezelfde producten in te kopen.

- Veiligheid jeugd

Het PIW gaat dit voor een bedrag van € 25.000,- uitvoeren. Dit bedrag is opgenomen in de voorjaarsnota 2007, maar zal pas in 2008 ten laste van de begroting komen. Wij zullen in overleg met de leden van het JIT het plan van aanpak risicojongeren opstellen.

- Zorgstructuren primair onderwijs

Indien na de evaluatie van het schooljaar 2006-2007 blijkt dat de huidige opzet en omvang juist is, wordt de hierboven beschreven vorm structureel ingebed. Dit gaat gepaard met een kostenpost van ongeveer € 17.000,-. Hiervoor is nu geen dekking binnen de gemeentelijke begroting. Gedacht kan worden aan het inzetten van het huidige budget voor schoolbegeleiding dat per 1 januari 2008 vrijvalt. Het budget voor schoolbegeleiding blijft dus voorlopig gehandhaafd tot bekend is wat de uitkomsten van de evaluatie zijn. Dit plan zal worden voorgelegd aan de raad.

- Leerplicht

Het opstellen van het 4-jarig beleidsplan wordt budgettair neutraal opgesteld.

7.2. Beleidsvoornemens financiële gevolgen onbekend

In Tabel 1 zijn de volgende posten *niet* gekwalificeerd en voorlopig als p.m.-post opgenomen:

- Accommodaties en voorzieningen jeugd

Op basis van de beschikbaarheid en wensen kunnen plekken voor jongeren worden ingericht binnen de (huidige) accommodaties en de openbare ruimte. Afhankelijk van de accommodatie of voorziening is er ook behoefte aan ondersteuning van vrijwilligers en de begeleiding van jongerenwerk.

- Centrum voor Jeugd en Gezin

Minister Rouvoet trekt 440 miljoen euro uit voor de realisatie van Centra voor Jeugd en Gezin. Afhankelijk van de wijze en voorwaarden waarop dit geld wordt uitgekeerd zal bepaald worden hoe wij dit project financieren. Daarbij moet ook rekening gehouden worden met de capaciteit van potentiële locaties en personele bezetting.

- Onderwijsachterstanden

Momenteel zijn de onderwijsachterstanden niet in kaart gebracht. Mocht er op het gebied van GOA en/of OWWZ de noodzaak zijn om onderwijsachterstanden te voorkomen om te voldoen aan de gestelde doelstellingen zal dat financiële gevolgen hebben.

- Evaluatie subsidiebeleid

Afhankelijk van de uitgangspunten die zullen worden gehanteerd bij de evaluatie van het subsidiebeleid zullen de financiële gevolgen een positieve of negatieve invloed hebben op de begroting van 2008. In de voorjaarsnota van 2008 kunnen deze gevolgen worden meegenomen.

- BOS-impuls

Het ministerie van VWS heeft voor de periode 2007 tot 2011 een subsidie toegekend van € 45.000,- per jaar. De gemeente draagt jaarlijks eenzelfde bedrag bij. Na de projectperiode zal het project met eigen middelen gecontinueerd moeten worden. Ook de financiële gevolgen voor het inzetten van BOS-impuls voor de leeftijdscategorie 14-19 jaar vanaf 2008 is onbekend. Eventueel verwerving van subsidies, sponsoring en andere bijdragen van derden.

- Zorgstructuren 0-4 jarigen

Bij de realisatie van de zorgstructuren 0-4 jarigen zal sprake moeten zijn van een co-financiering tussen de gemeente en de peuterspeelzalen c.q. kinderdagverblijven. Indien mogelijk gecombineerd met een provinciale subsidie.

- Alcoholmatiging en drugspreventie

Afhankelijk van de resultaten van het onderzoek kunnen specifieke producten van de GGD worden ingezet om het gebruik van deze middelen te voorkomen en te matigen. De kosten hiervan zijn nog niet bekend.

7.3. Conclusies

Over het algemeen heeft deze nota momenteel geen financiële gevolgen, aangezien de financiering voor een aantal plannen al meegenomen is in de voorjaarsnota. Een uitzondering hierop is het beleidsvoornemen zorgstructuren primair onderwijs.

Voor de beleidsvoornemens waarbij de financiële gevolgen nog niet bekend zijn, volgen nog aparte voorstellen. Afhankelijk van de uitvoerdatum zal hiervoor een voorstel in procedure worden gebracht.

8. Aanbevelingen

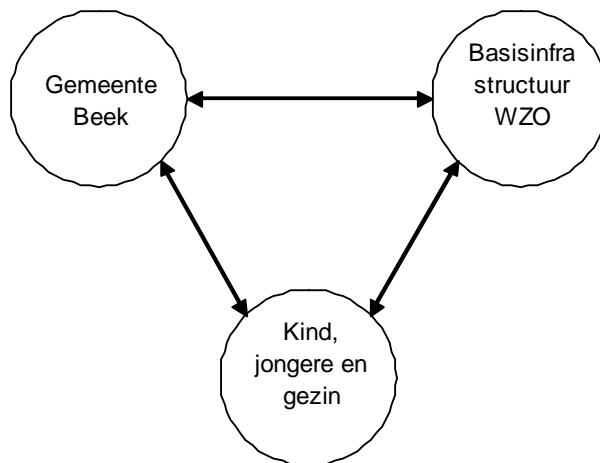
Bij de uitvoering van de bovengenoemde beleidsvoornemens zijn er nog een aantal kanttekeningen te plaatsen. Deze adviezen worden in dit hoofdstuk onder de aandacht gebracht.

8.1. Proces van beleidsvorming

Deze nota is in vrij korte tijd tot stand gekomen en daarmee zijn een aantal elementen bij de beleidsontwikkeling niet aan de orde gekomen. Bij de formulering van de opdracht aan de werkgroep is hier ook expliciet voor gekozen. Deze elementen worden hieronder besproken, met de intentie om ze bij een volgende versie van het jeugdbeleid wel bij het proces te betrekken.

Nulmeting

In de doelstelling wordt idealiter gesteld dat de basisinfrastructuur wordt versterkt. Als op termijn de beleidsvoornemens zijn uitgevoerd, kunnen we enkel aannemen dat de situatie zich verbeterd heeft. Een nulmeting had hierbij uitkomst kunnen bieden. Hierbij wordt er een 'foto' gemaakt van het krachtenveld dat bestaat uit de gemeente, de basisinfrastructuur en de doelgroep (zie onderstaand figuur). Er wordt dan ingezoomd op de ervaringen en verwachtingen tussen deze elementen, maar ook op de onderlinge ervaringen en verwachtingen van de maatschappelijke organisatie die de basisinfrastructuur vormen.

Figuur 2 krachtenveld jeugdbeleid

Een nulmeting geeft dus inzicht in de huidige situatie en in mogelijkheden om deze te verbeteren. Daarnaast helpt deze meting om prioriteiten te stellen.

Kinder- en jeugdparticipatie

De komende jaren is het wenselijk om te werken aan kinder- en jeugdparticipatie. Er zijn vijf mogelijke vormen van participatie in het lokale beleid:

1. zelfbestuur
2. groepsactie
3. directe betrokkenheid bij het nemen van beslissingen
4. consultatie
5. informatie

Het ontwikkelingproces van deze nota heeft zich beperkt tot het informeren van de doelgroep over het jeugdbeleid. Toch kent de gemeente ook een vorm van jeugdparticipatie: de jeugdraad. Desondanks is de jeugdraad niet betrokken bij de ontwikkeling van het jeugdbeleid.

Het is wenselijk om de volgende keer de doelgroep niet enkel te informeren, maar meer te consulteren en te laten participeren.

Interactieve beleidsvorming

Interactieve beleidsvorming betekent idealiter dat de gemeente burgers actief uitnodigt om mee te denken over beleid. Een voordeel hiervan is dat er extra kennis en ideeën voor het te ontwikkelen beleid beschikbaar zijn. Daarnaast kan het beleid ook beter toegespitst worden op de behoeften van de burgers en vergroot het de betrokkenheid.

Bij de totstandkoming van de onderliggende nota zijn zowel de burgers als de maatschappelijke organisaties niet betrokken. Enkel het WMO-platform heeft zijn advies over de nota uitgebracht.

Wij achten het noodzakelijk om bij de nadere ontwikkeling en uitvoering van de beleidsvoornemens interactief te werk te gaan. De nota Interactief beleid en Interactief werken biedt hier een goed handvat voor.

Wijkgericht werken

Veel van de bovengenoemde initiatieven worden gemeentebreed ingevoerd. Daar waar binnen de gemeente de noodzaak is om accenten te leggen zullen we dat niet laten. Bijvoorbeeld het beleidsvoornemen 'accommodaties en voorzieningen jeugd' leent zich uitstekend voor om wijkgericht aan het werk te gaan, met een hoge vorm van jeugdparticipatie. Het beleidsvoornemen 'leerplicht' daarentegen wordt met name gemeentebreed en wellicht zelfs regionaal ingezet.

8.2. Samenhang basisinfrastructuur

Met deze nota stellen we ons ten doel de kansen van de doelgroep te bevorderen en hen mogelijkheden te bieden zodat zij zich kunnen ontwikkelen. Dit moet hen een basis geven zodat zij op een zelfstandige en volwaardige wijze kunnen deelnemen aan de huidige samenleving en die van de toekomst. Het instrument dat we daarvoor hebben is de basisinfrastructuur. De samenhang van deze basisinfrastructuur willen we versterken om de doelgroep zich te laten ontwikkelen tot zelfredzame volwassenen.

Die samenhang versterkt zich op de volgende punten:

1. één nota

Tot op heden zijn er diverse jeugdnota's over verschillende componenten of beleidsterreinen geschreven. Deze nota bevat alle beleidsterreinen van Welzijn, Zorg & Onderwijs, maar ook de componenten van het jeugdbeleid (uitleg componenten zie hoofdstuk 1).

2. basisinfrastructuur

Deze nota biedt ook een uitgebreide inventarisatie van de basisinfrastructuur. Onder basisinfrastructuur verstaan we instellingen, voorzieningen, accommodaties, overleggen, diensten en activiteiten die de Gemeente Beek (financieel) ondersteunt. Maar geeft ook aan hoe deze in relatie tot elkaar staan. Dit is expliciet weergegeven in het model in de bijlage.

3. aanpalende beleidsterreinen en overlapping

Bij de beleidsvoornemens is ook aangegeven waar beleidsterreinen elkaar vinden bij het ontwikkelen en implementeren van beleidsvoornemens. Dit geldt natuurlijk niet alleen voor de beleidsvoornemens. Ook in de beschrijving van de basisinfrastructuur (hoofdstuk 4) worden grenzen of overlappingen aangegeven.

Het ontwikkelen en implementeren van beleid zijn complexe processen die door mensen worden uitgevoerd. De basisinfrastructuur van Welzijn, Zorg & Onderwijs hangt samen van mensen die in hun werk in relatie tot elkaar staan. Niemand heeft hierbij een werkgebied waaraan duidelijke kaders te stellen zijn. Al deze mensen zijn verantwoordelijk om, onder de regie van de gemeente, deze samenhang te versterken. Dit blijft in elk bovengenoemd element van het jeugdbeleid een punt van aandacht.

Index

'Gezond door sport'	50	'Coördinatie van zorg'	53
'Meedoen door sport'	50	Coördinatiepunt Multi Problem	
Aanval op de uitval	48	Gezinnen	42
accommodaties	45	Culturele werkgroep Beek (CwB)	36
Accommodaties en voorzieningen		cultuureducatie	36, 51
jeugd	56, 58, 74	Curatief jeugdbeleid	5
Actieplan EU-benchmarks Onderwijs	47	demografische opbouw	10
Alcoholmatiging en drugspreventie	75	Doe ff normaal	32
Algemeen jeugdbeleid	5	Doelstelling Jeugdbeleid	6
Algemeen maatschappelijk werk		Elektronisch kinddossier	55
(AMW)	44	Evaluatie subsidiebeleid	75
Algemeen preventief jeugdbeleid	5	Focus SOO	15, 21
Algemene nabestaandenwet (Anw)	20	geïndiceerde jeugdzorg	54
Algemene Wet Bijzondere		Gemeenschapshuizen	35
Ziektekosten (AWBZ)	46	Gemeentelijk	
Ambtelijk overleg Volksgezondheid	42	Onderwijsachterstandenbeleid	
Artamuse	29, 35	(GOA)	25, 68
AWBZ-zorg	54	gemeentelijke subsidieverordening	44
Basistakenpakket		Gericht preventief jeugdbeleid	5
Jeugdgezondheidszorg (BTP)	41	Gewestelijke Gezondheidsdienst Zuid	
Beleidsregels op het gebied van sport		Limburg (GGD)	40
	30	GOA-bijdrage	25
Beleidsvoornemens	57	Graaf Hyun	32
'beoordelen en toeleiding tot het		Groenewald	32
hulpaanbod'	53	Hangjongeren	12
Bestuursakkoord 'Jeugdbeleid	–	Herstart	49
Jeugdzorg W.M. 2004 – 2007'	37	Herstructurering	Openbaar
bestuursakkoord 'Samen aan de slag'		Bibliotheekwerk	51
	37	Het ALternatief (HALt)	31
BiblioNova	33	Huis voor de Sport	29
Bibliotheek	33	<i>Infectieziektebestrijding</i>	39
bijzonder onderwijs	15	<i>informatie'</i>	53
BOS-impuls	24, 29, 44, 60, 75	Innovo	21
brede school	15	Interactieve beleidsvorming	77
Brede Schoolbeleid	21	Jeugd InterventieTeam (JIT)	32
buitenschoolse opvang	19	Jeugd Preventie Platform (JPP)	33
Bureau Jeugdzorg (BJZ)	40	Jeugdbescherming	55
Bureau Jeugdzorg (BJZ)	37	jeugdexpositie	36
Bureau Jeugdzorg (BJZ)	54	jeugdgezondheidszorg voor 0 tot	19-
Bureau Leerplicht	22	jarigen	39
Buurt & Leefbaarheid	57	jeugdgezondheidszorg (JGZ)	40
Centrum voor Jeugd & Gezin	56, 61, 74	Jeugdolympiade	29
Centrum voor Jeugd & Gezin (CJG)	54	Jeugdraad	27
Centrum voor Werk en Inkomen (CWI)		Jeugdzorg	55
	20	justitieel casus overleg (JCO)	33
Collectieve preventie	38	Kampioenenavond	29
Combineren arbeid en zorg	55	Kernengericht Jeugd-	en
Consent	20	Jongerenwerk	37
		Kinder- en jeugdparticipatie	76
		Kinderdagverblijven	19

Koersen op het kind	53	Opstellen Sportnota	59
Kompas voor het nieuwe kabinet	53	outreachend jeugdwerk	45
krachtenveld jeugdbeleid	76	Outreachend jongerenwerk	30
kunstmenu	35	Pakket RAAK	63, 74
Leerlingen Basisonderwijs	17	Partners In Welzijn	29
Leerlingen Speciaal Onderwijs	17	'pedagogische hulp'	53
Leerlingen Speciaal Voortgezet Onderwijs	17	Peuterspeelzaalbeleid	46
Leerlingen Speciale School voor Basisonderwijs	17	Peuterspeelzalen	18
Leerlingen Voortgezet Onderwijs	17	Prestatieveld 1	53
Leerlingenvervoer	17, 27, 46	prestatieveld 2	53
Leerplicht	16, 47, 67, 74	prestatievelden WMO	30
leerplichtregistratie	49	Preventief jeugdbeleid (1998)	5
Leren en werken	56	Probleemstelling Jeugdbeleid	6
Lissabon doelstellingen	47	Proces van beleidsvorming	76
lokale educatieve agenda	21	prooSes	15
Maatschappelijk Werk	44	RAAK-producten	45
Maatschappelijke ontwikkelingen	46	Reboundvoorziening	49
Maatschappelijke Opvang		Reflectie- en Actiegroep Aanpak Kinder mishandeling (RAAK)	43
Voorzieningen (MOV)	41	Regeling Schoolbegeleiding	20
ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OC en W)	48, 51	regeling schooltijden	47
Modelverordening		regie6, 8, 25, 28, 40, 41, 42, 51, 66, 78	
Onderwijshuisvesting	15	Regionaal Bureau Leerplicht/RMC W.M.	23
multiproblemgezinnen (MPG)	43	Regionaal Onderwijs Centrum (ROC)	23
niet-uitkeringsgerechtigden (NUG'ers)	20	Regionaal overleg leerplicht/RMC	27
nota "Zorg voor het kind"	19	Regionale Ambtelijke Werkgroep Jeugd - RAW	42
nota sportbeleid	59	Regionale Educatieve Agenda (REA)	21
Nulmeting	76	Regionale Meld- en Coördinatiepunt Westelijke Mijnstreek (RMC)	22
obesitas	59	Regionale Opleidingscentra (ROC)	34
Onderwijs	46	Regionale Samenwerking	42
Onderwijs aan Woonwagen- Zigeuner kinderen	25	Regulier basisonderwijs	20, 27
Onderwijs aan woonwagen- zigeuner kinderen (OWWZ)	26	RMC-regio	22
Onderwijs aan Woonwagen- Zigeuner kinderen (OWWZ)	68	RMC-registratie	49
onderwijsachterstanden	45	Samenhang basisinfrastructuur	77
Onderwijsachterstanden	74	samenwerkingsverband VO	25
Onderwijsachterstanden GOA en OWWZ	68	School Maatschappelijk Werk	44
Onderwijsachterstandenbeleid	21	Schooladoptieplan	32
onderwijsdoelstellingen	56	Schoolbegeleiding	20
Onderwijshuisvesting	15	schoolbegeleidingsdienst Consent	20
Onderzoek Jeugdcriminaliteit Zuid- Limburg	50	Schoolverlaters	48
Op de Rails	49	schoolverzuim	22
Opbouwwerk	31	'signalering'	53
openbaar onderwijs	15	sluitend netwerk	57
Operatie JONG	53	Sociaal vitale Leefgemeenschappen	42
Opstellen sportnota	74	Speelruimte	28
		Sport	50

Sportaccommodaties	28	Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV)	38
Sportgerelateerde activiteiten	29	Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW/Z)	20
Sportintegratiedag	30	Wet Kinderopvang	19
Sportnota	44, 56	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	28, 52
Stichting Huiselijk Geweld Zuid-Limburg	41	Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)	37
Thema Buurt en Leefbaarheid	57, 58	Wet op de Expertisecentra (WEC)	17
Thema Sluitend netwerk	58, 63	Wet op de jeugdzorg	37, 53
Thuiszorg Westelijke Mijnstreek (TWM)	40, 41	Wet op het Primair Onderwijs (WPO)	17
Tijd voor Sport	50	Wet op het Voortgezet Onderwijs	24
Tijdelijke stimuleringsregeling buurt, onderwijs, sport	24	Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO)	17
Time-Out voorziening	25	wet Primair Onderwijs (PO)	15
Time-Outvoorziening	25	Wet studiefinanciering (Wsf)	20
Time-outvoorziening (TOV)	49	Wet Werk en Bijstand (WWB)	20
Tripoolgemeenten	21	Wet werk en inkomen kunstenaars-uitkering (Wwik)	20
Tweede-kansers	24	wetsvoorstel herziening schoolbegeleiding	20
Tweede-weggers	24	Wijkgericht werken	77
Uitvoeringsprogramma 'Jeugdbeleid- Jeugdzorg'	37	WMO	56
vakantiepas project	35	WMO-platform	6
Veilige School	32	Zonder Meer een plan van aanpak	49
Veiligheid jeugd	69, 74	Zorg	52
Veiligheid op school	32	Zorg Advies Teams	22, 32
Veiligheidshuis	51	Zorg voor het kind (2000)	5
Verenigingen Cultuur	36	zorgstructuren	45
Verlengde schooldag	25	Zorgstructuren	21, 64
Verlengde Schooldag	24	Zorgstructuren 0-4 jarigen	75
verordening Leerlingenvervoer	46	Zorgstructuren primair onderwijs	74
verordening Leerlingenvervoer gemeente Beek 2004	17	Zorgstructuren primair onderwijs Westelijke Mijnstreek	21
Voor- en Vroegschoolse Educatie	21, 25	Zorgstructuur 0- tot 4-jarigen	64
voor- naschoolse opvang	19	Zwemonderwijs	29
Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs (VAVO)	23		
voortgezet onderwijs (VO)	49		
Vrije tijd & cultuur	51		
Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv)	37		

Lijst van grafieken, figuren en tabellen

Grafiek 1. demografische opbouw Beekse jeugd	12
Grafiek 2. demografische opbouw Beekse jeugd per leeftijdscategorie in absolute getallen	13
Figuur 1 model jeugdbeleid	61
Tabel 1 financiële consequenties per beleidsvoornemen	77
Figuur 2 krachtenveld jeugdbeleid	80